

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

7/2018
Červenec

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková, ,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31. 7. 2018

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červencové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první pod názvem „Pád firmy Carillion a související úvahy o rozdělení tzv. velké čtyřky ve Velké Británii“ přibližuje aktuální kauzu likvidace druhé největší britské stavební společnosti. Podíl na krachu nese vedle některých státních úřadů též tzv. „velká čtyřka“, která zjevně nezdravé firmě dlouhodobě poskytovala auditorské a poradenské služby, aniž by upozornila na možná rizika. Právě kvalita auditorských služeb „velké čtyřky“ a jejich možné oddělení od služeb ostatních se staly předmětem mnohých komentářů.

Druhý článek „Reforma eurozóny: pokrok ve vyjednávání, či nepřekonatelné příkop?“ se věnuje komentářům z renomovaných médií, které se objevily v reakci na závěry červnového summitu Evropské rady, který se týkal kromě jiného i uvedené oblasti. I přes množství rozdílných přístupů a požadavků jak ze strany evropských institucí, tak i národních států, vyjadřují komentátoři naději, že minimálně v některých oblastech je shoda možná.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Radi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Dne 18. června 2018 zveřejnila Evropská fiskální rada (EFB) své hodnocení obecné orientace fiskální politiky v eurozóně. Zpráva dospěla k závěru, že příznivý ekonomický výhled nabízí příležitosti k obnovení fiskálních rezerv. Především členské státy eurozóny, které mají vysoký poměr vládního dluhu k HDP, musí udělat víc než se jen nést na vlně hospodářské konjunktury. Aby se při příští krizi neopakovaly chyby minulosti, je načase přejít k restriktivnější orientaci fiskální politiky v eurozóně.

https://ec.europa.eu/info/publications/assessment-fiscal-stance-euro-area-2019_cs

Z webu MF

Zpráva o činnosti Finanční správy ČR a Celní správy ČR za rok 2017

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav/2017/zprava-o-cinnosti-financni-sprav-cr-a-c-32401>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring, tentokrát za období 30. 6. 2018 – 30. 7. 2018, se věnuje tématu:

Obchodní války

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Pád firmy Carillion a související úvahy o rozdělení tzv. velké čtyřky ve Velké Británii	5
Reforma eurozóny: pokrok ve vyjednávání, či nepřekonatelné příkopy?	9
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	16
Daně.....	17
Ekonomické vědy. Ekonomie	26
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	28
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	33
Informatika. Počítače	35
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	35
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	36
Podnik a podnikání.....	38
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	39
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	40
Právo.....	41
Statistika. Demografie. Sociologie.....	44
Účetnictví	45
Veřejné finance. Rozpočet	46
Zdravotnictví	49
Životní úroveň	49
Ostatní	49
Přehled nových knih.....	54

Pád firmy Carillion a související úvahy o rozdělení tzv. velké čtyřky ve Velké Británii

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

V posledních měsících se ve Velké Británii znovu otevřela debata o možném rozdělení čtyř největších auditorských firem, tzv. velké čtyřky (Deloitte, EY, KPMG a PwC). Došlo tomu v souvislosti se vstupem firmy Carillion do likvidace v lednu 2018. Carillion byl druhou největší britskou stavební firmou a zároveň významným dodavatelem veřejného sektoru¹. V českém tisku se o pádu tohoto podniku objevily pouze krátké zprávy, britský tisk (zejména Financial Times) se ale tématu věnuje poměrně intenzivně.

Pozadí případu a hledání viníků

Příčiny krachu společnosti Carillion analyzuje poměrně ostře napsaná zpráva *Carillion*² dvou britských parlamentních výborů vydaná v polovině května letošního roku. Nejdůležitější zjištění jsou shrnuta v závěru zprávy. Model fungování podniku považují parlamentní výbory za neudržitelný, a doslova konstatují, že není záhadou, proč firma zkrachovala, ale spíše jak tímto způsobem vydržela fungovat tak dlouho. Akvizice jiných firem se neřídily jinou strategií, než odstraňovat konkurenty z trhu. Společnost nedbala na dlouhodobou udržitelnost, čím dál více se zadlužovala a ignorovala rostoucí penzijní závazky. Navzdory finančním problémům firma stále vyplácela dividendy, jejichž výše převyšovala generované peníze. Carillion využíval agresivní účetní postupy, které měly zmást trhy a zakrýt problémy. Zpráva obviňuje téměř celé vedení firmy z neschopnosti přiznat vlastní odpovědnost, z nadměrného optimismu a vytvoření kultury neustálého zvyšování odměn a dojmu růstu společnosti. Společnost KPMG, která Carillion auditovala 19 let, neuplatňovala při auditu zásady profesního skepticismu a podle parlamentních výborů by měla sama přijmout svůj díl odpovědnosti. Další z firem „velké čtyřky“ – Deloitte – poskytovala společnosti Carillion poradenské služby v oblasti řízení rizik, přičemž neupozorňovala na rizika spojená se zmíněnými postupy, popř. tato rizika zcela ignorovala. Určitý podíl viny nesou podle výborů i úřady, zejména Rada pro finanční výkaznictví (FRC)³. Parlamentní výbory doporučují, aby se britský antimonopolní úřad (CMA)⁴ začal zabývat otázkou možného rozdělení velké čtyřky a oddělení auditu od dalších poskytovaných služeb. Případ firmy Carillion podle nich poukazuje na konflikt zájmů, jenž je důsledkem nedostatečné konkurence na trhu. Kromě společností Deloitte a KPMG pracovaly pro Carillion i zbylé auditorské firmy velké čtyřky, přičemž nejméně na vině byla podle výborů firma PwC. To, že byla tato společnost skandálem nejméně dotčena, jí ale pomohlo, když se později ucházela o post tzv. zvláštního správce⁵ při insolvenční – tím, že se vzhledem k zainteresovanosti ostatních firem velké čtyřky dostala do pozice monopolu, si mohla sama určovat cenu.

Matthew Vincent identifikuje v článku *Carillion's conflicted auditors require less conflicted numbers*⁶ další problém, a sice různé účetní metody vykazování určitých skutečností. Sřet zájmů auditorských firem je podle něj pouze polovinou problému – tou druhou jsou právě zavádějící čísla

¹ LAVIČKA, Václav. V Británii zkrachovala druhá největší stavební firma. *Hospodářské noviny*. 2018, 62(16), 11. ISSN 0862-9587. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2018/01/16/h011a14e.htm>.

² VELKÁ BRITÁNIE. Parliament. House of Commons. Business, Energy and Industrial Strategy and Work and Pensions Committees. *Carillion* [online]. Published on 16 May 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://publications.parliament.uk/pa/cm201719/cmselect/cmworpen/769/769.pdf>.

³ Financial Reporting Council.

⁴ Competition and Markets Authority.

⁵ special manager.

⁶ VINCENT, Matthew. Carillion's conflicted auditors require less conflicted numbers. In: *FT.com* [online]. May 16, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/cbee9192-5901-11e8-bdb7-f6677d2e1ce8#comments-anchor>.

plynoucí z různých metod vykazování např. zadlužení, penzijních závazků nebo schopnosti vyplácet dividendy. Měly by se proto změnit i požadavky na to, co auditovat.

Na další rizika související s účetními pravidly upozorňuje také Jonathan Ford v příspěvku *Carillion's troubles were shrouded in a fog of goodwill*⁷. Ford se soustředí na problematiku goodwillu, což je termín, který označuje trhem oceňovanou hodnotu podniku a odpovídá pověsti či image firmy. Největší položkou majetku firmy Carillion byl právě goodwill. Hodnota goodwillu se obtížně určuje a může se rychle měnit. Carillion v roce 2011 koupil firmu Eaga, která byla jedním z největších britských dodavatelů energie pocházející z obnovitelných zdrojů. Poté, co britská vláda omezila výdaje v této oblasti, se obrat akvizicí nově vzniklé dceřiné společnosti „Carillion Energy Services“ postupně snižoval, hodnota goodwillu ale od nákupu firmy Eaga nebyla upravena. Kdyby Carillion snížil hodnotu související s goodwillem, nemohl by v roce 2016 vyplácet dividendy. Podle autora není jasné, jak mohla auditorská společnost KPMG každoročně potvrzovat, že se hodnota související s goodwillem nezměnila. Mnozí odborníci však považují celou problematiku goodwillu v účetnictví obecně za kontroverzní – od jeho zařazování mezi aktiva, přes riziko spojené s nadhodnocováním úspěšnosti akvizicí a fúzí, až po to, zda je test na snížení hodnoty (impairment test) postačující k zajištění poctivosti údajů. Podle profesora Karthika Ramanny citovaného v článku obvykle vedení firmy není ochotné přiznat, že při akvizici zaplatilo zbytečně moc, případy snížení hodnoty goodwillu proto nebývají časté.

Na další problém, který se však netýká auditu a účetnictví, ale spíše způsobu, jakým jsou ve Velké Británii přidělovány veřejné zakázky, upozorňuje Grace Blakeley v článku *The problem with outsourcing is not Carillion but the market itself*⁸. Strategie firmy Carillion spočívala ve snaze získávat veřejné zakázky nabízením nižších cen oproti konkurenci, a to i přesto, že s danými cenami nebylo možné zakázky splnit. Firma získáváním nových a nových zakázek generovala cash flow, tato strategie byla ale dlouhodobě neudržitelná. Nicméně problematický je podle autorky celý trh outsourcingu veřejných služeb ve Velké Británii, přičemž hlavní vinu na podobě tohoto trhu nese stát. Outsourcing je ve skutečnosti nákladný, a to ze dvou důvodů – jednak si státy obvykle půjčují za nižší cenu, než soukromý sektor (pravděpodobnost nesplacení závazků je nižší než u soukromých firem), dále ale celá oblast trpí nedostatkem konkurence. Za poslední dva roky tak 80 % britských veřejných zakázek zajišťuje pouze 5 firem. Podle ekonoma Colina Crouche citovaného v článku se může stát, že se firma specializuje spíše na získávání veřejných zakázek než na vlastní poskytnutí služby. Autorka navrhuje tři změny – zbavit se prostředníků, jednat s dodavateli přímo a podpořit tak malé firmy; přestat přidělovat zakázky na základě principu „value for money“ (hodnota za peníze) a začít brát při výběru dodavatelů v úvahu širší ekonomické i sociální dopady a rozloučit se se soukromým financováním, zvláště když si státy nyní půjčují za historicky nízké ceny.

Jak již bylo zmíněno, pod palbou kritiky se ocitla také britská Rada pro finanční výkaznictví. FRC jedná podle kritiků při zjištění prohřešků příliš pomalu, je mírná při udělování pokut a sama se ocitá ve střetu zájmů, neboť řada jejích zástupců dříve pracovala pro velkou čtyřku. Zvažuje se proto možné zrušení úřadu a přesun jeho pravomocí pod Úřad pro finanční etiku⁹. O zvažované reorganizaci informuje např. článek *Review of accounting watchdog to consider its closure*¹⁰.

Úvahy o možném rozdělení velké čtyřky i o jiných opatřeních

Na ostrou kritiku auditorských firem ve zprávě parlamentních výborů reagoval článek *Shape up, not break up: audit reform*¹¹. The Economist souhlasí s kritiky současné situace v auditingu a uznává, že je třeba reforma. Auditorské služby neplatí investoři, ale auditované podniky, což přináší pochybnosti

⁷ FORD, Jonathan. Carillion's troubles were shrouded in a fog of goodwill. In: *FT.com* [online]. June 18, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/765fc482-68db-11e8-b6eb-4acfcfb08c11>.

⁸ BLAKELEY, Grace. The problem with outsourcing is not Carillion but the market itself. In: *NewStatesmen* [online]. 1 February 2018 [cit. 2018-05-26]. Dostupné z: <https://www.newstatesman.com/print/node/312385>.

⁹ Financial Conduct Authority

¹⁰ MARRIAGE, Madison. Review of accounting watchdog to consider its closure. In: *FT.com* [online]. June 6, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/22a61964-699d-11e8-8cf3-0c230fa67aec>.

¹¹ Shape up, not break up: audit reform. *The Economist*. 2018, 427(9093), 14. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

o objektivitě auditu. Rozdělení velké čtyřky ale autoři považují za příliš radikální krok, stejně jako např. přidělování auditorů podnikům regulativními institucemi. Za vhodnější řešení pokládá The Economist povinnost častěji měnit auditorské firmy – ve Velké Británii byla v roce 2016 stanovena povinná rotace auditorů po 20 letech, i to je ale podle autorů příliš dlouhá doba. Dalšími možnostmi, jak zkvalitnit audit, jsou podrobnější auditorské zprávy či přísnější omezení výše odměn za neauditorské služby poskytované auditovanému podniku. V neposlední řadě je nutné, aby se o výběr auditorských firem začali více zajímat akcionáři.

Kevin Ellis z firmy PwC UK se v příspěvku *A Big Four upheaval could endanger audit quality*¹² domnívá, že potřeba auditovat velké nadnárodní společnosti vyžaduje od auditorských firem zkušenosti i odpovídající velikost. Současná struktura trhu odráží tyto potřeby. Auditorské společnosti vítají záměr britského antimonopolního úřadu prověřit situaci na trhu, Ellis však věří, že rozdělení firem by pouze poškodilo kvalitu služeb auditorských firem – díky své velikosti mohou například společnosti investovat do nových technologií a najímat nejlepší odborníky. Podle Ellise je větší konkurence žádoucí, prioritou je ale pro něj kvalita auditu.

Že je rozdělení velkých auditorských firem ve veřejném zájmu, se domnívá Jonathan Ford v komentáři *The 'big four' auditors have life far too easy*¹³. Podle Forda se dosud regulativní instituce obávaly vůči velké čtyřce více zasáhnout, a to z obav, co by se stalo, kdyby některá z firem zanikla. Až do roku 2002 totiž fungovala v odvětví „velká pětka“, pátá z firem Arthur Andersen zanikla v důsledku skandálu při bankrotu firmy Enron. Regulátoři se tak bojí, že by se z „velké čtyřky“ mohla stát „velká trojka“. To je podle autora také důvodem, proč auditorské firmy přestály nedávnou finanční krizí poměrně hladce. Každý ze skandálů ale na problém tržní struktury auditu znovu upozorňuje. Auditorské firmy jsou v pozici, kdy mohou zneužívat svého postavení na trhu, což může mít různé nepříjemné důsledky. Rozdělení firem by pomohlo, pokud by investoři zároveň požadovali od auditorů vyšší kvalitu odvedené práce a byli schopni tuto práci odpovídajícím způsobem ohodnotit. Ani námitky auditorských firem nejsou podle Forda nepřekonatelné. Služby auditorů lze přirovnat ke službám právních firem, přičemž v tomto odvětví je podle autora mnoho společností působících celosvětově. Británie může jiným zemím ukázat směr, jak audit regulovat. Výrok A. H. Cartera, osoby spojené s historií firmy Deloitte i auditu obecně, který ve 30. letech na otázku „kdo audituje auditory“ odpověděl, že „jejich svědomí“, je v dnešní době již nepřijatelný.

Na to, zda by měla být velké čtyřka rozdělena, se ptal deník Financial Times v článku *MBA view: should the Big Four be broken up?*¹⁴ také studentů předních manažerských studijních programů. Například Angela Lu z Essec Business School se domnívá, že by rozdělení velké čtyřky nepomohlo, přesto je ale třeba posílit profesní integritu auditu. Lu navrhuje, aby auditorské firmy zaměstnávaly pouze osoby dostatečnou kvalifikací (s osvědčením „Certified Public Accountant“). Další z dotázaných, Mouchomi Bhuyan ze stejné školy, si myslí, že rozdělit velkou čtyřku nestačí a navrhuje odstranit bariéry vstupu do odvětví. Akosua Brentuo z Manchester Business School doporučuje doplnit rozdělení velké čtyřky dalšími změnami v regulaci, jako např. zavedením povinné rotace auditorů.

Na rozdílná očekávání různých subjektů od auditu upozorňuje další článek The Economist *Great expectations gap: company audits*¹⁵. Auditóři pracují pouze se vzorky údajů a zjišťují riziko podvodu, důkladnější forenzní audity jsou časově i finančně náročné a provádějí se pouze, když už existuje podezření na podvod. Auditóři dále pracují s vlastním úsudkem, který je subjektivní. Úplně vyloučit chybu tedy nelze. Určitě však existuje prostor pro zlepšení – nicméně nejprve je nutné se shodnout, k čemu má vlastně zákonný audit sloužit. Dokud se toto nevyjasní, je pravděpodobné, že bude docházet k dalším střetům s investory a zákonodárci, přičemž se může stát, že soudy rozhodnou i v neprospěch auditorů (profesní standardy a legislativní požadavky se mohou lišit). Z britských

¹² ELLIS, Kevin. A Big Four upheaval could endanger audit quality. In: *FT.com* [online]. May 21, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/cab30f5a-5cdb-11e8-ab47-8fd33f423c09>.

¹³ FORD, Jonathan. The 'big four' auditors have life far too easy. In: *FT.com* [online]. May 20, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a4a9d2c8-5c1b-11e8-ad91-e01af256df68>.

¹⁴ MATSA, Nassia. MBA view: should the Big Four be broken up?. In: *FT.com* [online]. May 25, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2addf142-5f39-11e8-9334-2218e7146b04>.

¹⁵ Great expectations gap: company audits. *The Economist*. 2018, 427(9093), 70-72. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

auditorských firem dále odchází řada zkušených odborníků jinam (např. do poradenství), pro audit proto možná bude v budoucnu ještě těžší splnit očekávání, která jsou na něj kladena.

Z výše uvedených článků je zřejmá snaha hledat viníky bankrotu firmy Carillion „na všech frontách“. Některé aspekty případu (způsob zadávání veřejných zakázek ve Velké Británii, postupy Rady pro finanční výkaznictví) mají spíše lokální rozměr, kauza má ale vzhledem k některým použitým účetním postupům a celosvětovému působení velké čtyřky také globální přesah, a to i přesto, že firmy velké čtyřky působí ve světě prostřednictvím sítí, které jsou tvořeny oddělenými a nezávislými subjekty. Pokud by byly firmy velké čtyřky rozděleny, nová úprava by se projevila sice pouze ve Velké Británii, později by se však mohly inspirovat další země. V Německu proti velké čtyřce dlouhodobě vystupuje Michael Gschrei, který se v současnosti chce ucházet o pozici předsedy německé komory auditorů¹⁶.

Na závěr je nutné upozornit na to, že se situace neustále vyvíjí. Na konci června tak britská vláda oznámila změnu legislativy upravující dodavatele veřejných zakázek (nově bude při výběru dodavatele výrazněji posuzována i tzv. společenská hodnota)¹⁷. Rada pro finanční výkaznictví dále zvýšila tlak na firmu KPMG, když v pravidelném hodnocení kvality auditu obvinila KPMG z nepřijatelného poklesu kvality služeb¹⁸.

¹⁶ JAKOBS, Hans-Jürgen. Michael Gschrei: Wie ein einzelner Wirtschaftsprüfer die Big Four besiegen will. In: *Handelsblatt* [online]. 10.06.2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: https://archiv.handelsblatt.com/document/HBON_HB%2022663668.

¹⁷ MANCE, Henry. UK outsourcing providers and contracts to be rated on 'social value'. In: *FT.com* [online]. June 25, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/829084ea-77bc-11e8-bc55-50daf11b720d>.

¹⁸ MARRIAGE, Madison. Pressures build after KPMG steers off course. In: *FT.com* [online]. June 19, 2018 [cit. 2018-06-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b926996a-73d7-11e8-b6ad-3823e4384287>.

Reforma eurozóny: pokrok ve vyjednávání, či nepřekonatelné příkopy?

Ing. Bc. Daniel Kny

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Ve stínu vyhrocených debat o otázkách azylu a migrace (v rámci summitu Evropské rady) se na pořadu eurosummitu (setkání hlav států a předsedů vlád eurozóny)¹ na konci června nacházela i problematika reformy eurozóny, které byla věnována celá řada komentářů v renomovaných médiích. Očekávání posunu v této oblasti vzrostla mj. v souvislosti se závěry ze schůzky francouzského prezidenta Emanuela Macrona a německé kancléřky Angely Merkelové na zámku Meseberg. Tento článek se věnuje hodnocení Mesebergské deklarace a prohlášení eurosummitu ze strany ekonomů a ekonomických komentátorů i pozicím jednotlivých členských států eurozóny. Vidíme nějaký pokrok ve vyjednávání mezi členskými státy ohledně reformy eurozóny či spíše přetrvávající nepřekonatelné příkopy? Kterým směrem by se podle ekonomů měla eurozóna při své reformě vydat, a mělo by vůbec k nějakým změnám dojít? Jak zajistit odolnost eurozóny v příštích krizích a jedná se o hlavní cíl reformního úsilí?

Mesebergská deklarace a její hodnocení

Celá řada článků a komentářů se věnuje obsahu a hodnocení deklarace, na které se shodla německá kancléřka s francouzským prezidentem v Mesebergu. Anne-Sylvaine Chassanyová a Guy Chazan v článku *Merkel meets Macron demand for eurozone budget*² zdůrazňují, že Merkelová kývla na dlouhotrvající Macronův požadavek na vytvoření rozpočtu pro eurozónu. Ten by měl být financován z trvalých daňových zdrojů (např. daně z finančních transakcí) v kombinaci s dalšími evropskými a národními zdroji³ a určen ke konvergenci ekonomik, zvýšení jejich konkurenceschopnosti a stabilizaci. S jeho vytvořením se počítá v roce 2021 a rozhodnutí ohledně jeho financování by měla vzít v potaz jednání o víceletém finančním rámci EU.⁴ Chassanyová a Chazan však upozorňují, že dohoda zůstává, co se týče detailů obsahu reformy eurozóny, vágní. Macron tuto skutečnost obhajuje s tím, že by detaily byly kontraproduktivní s ohledem na potřebu dosáhnout konsensu s ostatními členskými státy. Důležitá byla podle francouzské strany dohoda na principu rozpočtu s vlastními daňovými zdroji a výdaji, přičemž spor ohledně velikosti rozpočtu či způsobu jeho správy byl prozatím odložen. Německá kancléřka preferuje rozpočet o velikosti několika málo desítek miliard eur, zatímco francouzský prezident ve svém známém loňském projevu na Sorbonně navrhoval rozpočet o rozsahu několika procent HDP eurozóny.⁵ Prozatím se však dle autorů nezdá, že by rozpočet eurozóny mohl plnit smysluplnou stabilizační funkci, která by pomohla členským státům překonávat recese. Lídři rovněž dospěli k dohodě ohledně rozšíření mise Evropského stabilizačního mechanismu (ESM) s možností jeho přejmenování (na Evropský měnový fond – EMF). ESM (EMF) by mohl poskytovat nouzové půjčky zemím čelícím hospodářskému poklesu (precautionary credit line – PCCL) a více by dohlížel na ekonomiky a fiskální chování členských zemí. Macron a Merkelová se rovněž dohodli na vytvoření fiskální pojistky (backstop) v rámci ESM do roku 2024 určené pro posílení systému eurozóny pro likvidaci selhávajících bank. Zatímco však Německo trvá na tom, aby použití této pojistky muselo být schváleno německým parlamentem, obává se francouzská vláda (a orgány eurozóny), že by to mohlo podkopat kredibilitu takového nástroje na finančních trzích. Fiskální pojistka by měla fungovat formou úvěrové linky a střednědobá fiskální neutralita by měla být zajištěna zvláštními ex post příspěvky bankovního sektoru. Takto by měl být nahrazen nástroj přímé rekapitalizace bank.

¹ Eurosummit se konal v inkluzivním formátu, což znamená, že se ho mohly zúčastnit i země, které prozatím nepřijaly jednotnou měnu.

² CHASSANY, Anne-Sylvaine; CHAZAN, Guy. Merkel meets Macron demand for eurozone budget. In: *FT.com* [online]. June 19, 2018, 7:36 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/89c1b706-73df-11e8-b6ad-3823e4384287#myft:list:page>.

³ Viz také poznámku 7.

⁴ Viz také poznámku 9.

⁵ Viz také poznámku 7.

Zavedení fiskální pojistky předpokládá dostatečný pokrok při redukci rizika v bankovním systému (mj. nesplacených půjček – NPLs).⁶

Matthew Karnitschnig v článku *Merkel, Macron bridge differences on EU reform*⁷ uvádí Macronova slova po schůzce s kancléřkou, že rozpočet eurozóny by měl být doprovázen nějakou formou „správy“, což autor hodnotí jako narážku na funkci ministra financí eurozóny, ideu, kterou Macron prosazuje. Zatímco země eurozóny by měly určovat celkovou strategii pro rozpočet, Evropská komise by byla pověřena jeho administrací a rozhodovala by o výdajích.⁸ Při pozorném prostudování *Mesebergské deklarace*⁹ si můžeme povšimnout zmínky o evropském systému pojištění vkladů (EDIS). Francie a Německo se shodly na zahájení prací na cestovní mapě pro začátek politických vyjednávání ohledně EDIS po červnovém eurosummitu. V Mesebergské deklaraci je rovněž zmíněna shoda na prozkoumání možností zřídit Evropský fond stabilizace nezaměstnanosti (European Unemployment Stabilization Fund) v situaci vážných krizí. Transfery jsou však vyloučeny. Konkrétní návrhy by měly být předloženy na eurosummitu v prosinci.

Poměrně optimistické zhodnocení Mesebergské deklarace přináší Financial Times v komentáři *The Franco-German engine shifts into gear*.¹⁰ Dochází podle něj jak k důležitým principiálním změnám, tak i (do menší míry) k posunu ohledně obsahu reformy, ačkoliv jazyk deklarace je nejasný a postrádá podstatné detaily. Politicky důležitá je samotná shoda na vytvoření hospodářského rámce doplňujícího existující měnovou unii. I kdyby podle FT rozpočet eurozóny dosahoval velikosti naznačeného 1 % HDP eurozóny, představoval by jen o málo víc než chybu zaokrouhlení ve smyslu kapacity reagovat na cyklické propady ekonomiky. Avšak jako nástroj pro udržení úrovně investic by mohl být důležitou součástí souboru opatření v eurozóně a podstatný doplněk k ESM. V oblasti týkající se bankovní unie vidí komentář FT smíšené výsledky. Obě strany se podle něj nedokázaly shodnout na vytvoření EDIS, který by mohl snížit riziko procyklických runů na slabé banky. Navíc byly odmítnuty návrhy na srovnatelné finanční aktivum pro celou eurozónu (eurozone-wide benchmark financial asset), které by zmírnilo zranitelnost bank i států vůči dluhovým krizím.¹¹ Na druhou stranu se Merkelová zavázala k hledání shody na úrovni EU, jak zdanit technologické firmy, do konce roku 2018. Oba lídři se také shodli na vylepšení smluvních ustanovení v rámci státních dluhopisů pro případ restrukturalizace dluhu (collective action clauses – CaCs), aby bylo jednodušší zavázat věřitele v průběhu této restrukturalizace. Komentář FT rovněž připomíná, že zůstává nejasné, jak bude rozpočet eurozóny financován a využit. Souhrnně může podle FT historie hodnotit Mesebergskou deklaraci jako přelomový okamžik ve vývoji eurozóny, ale i jako selhání dvou největších ekonomik z politických důvodů kousnout do kyselého jablka.

V zásadě pozitivní pohled na dohodu z Mesebergu nabízí i Martin Sandbu v článku *The Franco-German motor revs up*.¹² Došlo podle něj k většímu pokroku, než se původně očekávalo. Důležitá podle Sandbua není ani tak shoda na rozpočtu eurozóny jako spíš na principu, že hospodářská konvergence, prorůstové investice a makroekonomická stabilizace jsou společným zájmem zemí eurozóny, což představuje odklon od chápání těchto oblastí jako výlučně národních záležitostí. Sandbu

⁶ Viz poznámku 9.

⁷ KARNITSCHNIG, Matthew. Merkel, Macron bridge differences on EU reform. In: *POLITICO* [online]. June 19, 2018, 8:27 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/angela-merkel-emmanuel-macron-bridge-differences-on-eu-reform-france-germany/>.

⁸ Viz poznámku 9.

⁹ Meseberg Declaration. In: *Federal Government* [online]. June 19, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Pressemitteilungen/BPA/2018/2018-06-19-meseberg-declaration.html>.

¹⁰ FINANCIAL TIMES. The Franco-German engine shifts into gear. In: *FT.com* [online]. June 20, 2018, 6:52 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e291d034-747d-11e8-aa31-31da4279a601>.

¹¹ Pro stručné seznámení se související debatou o „eurobondech“ a alternativním návrhu Komise na „cenné papíry zajištěné vládními dluhopisy“ („sovereign bond-backed securities“) viz VALERO, Jorge. Commission's Eurobond alternative still viewed with scepticism. In: *EURACTIV.com* [online]. May 17, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/commissions-eurobond-alternative-still-viewed-with-scepticism/>.

¹² SANDBU, Martin. The Franco-German motor revs up. In: *FT.com* [online]. June 20, 2018, 12:24 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/bcf013c8-7468-11e8-b6ad-3823e4384287#myft:list:page>.

chválí provázání tématu rozpočtu eurozóny s vyjednáváním ohledně víceletého finančního rámce EU (MFF). Ačkoliv jednání o MFF představují jednu z nejobtížnějších oblastí, kterou se Unie zabývá, nakonec k nějaké dohodě dojde. Spojení problematiky rozpočtu eurozóny s těmito jednáními může paradoxně otevřít politický prostor pro nalezení kompromisu. Mimo jiné totiž zapojuje nečlenské země eurozóny do debat o institucionálních změnách, což je jeden z požadavků nové „hanzovní ligy“ (viz níže). Sandbu vidí pokrok v Mesebergské deklaraci také proto, že je zde zakotven společný postup Německa a Francie v oblasti korporátního zdanění a shoda na zdanění digitální ekonomiky, přičemž tak vzniká prostor pro propojení těchto témat s reformou eurozóny a možností financování rozpočtu eurozóny z vlastních zdrojů. To by mimo další opatření rovněž přispělo k automatické stabilizaci, protože lze očekávat zmenšení daňového základu v zemích, které by procházely vážnou ekonomickou krizí. Sandbu stejně jako výše zmíněný komentář FT kritizuje absenci jasné shody na společném pojištění vkladů a odmítnutí návrhů na vytvoření srovnatelného finančního aktiva pro celou eurozónu.

Další pozitivní reakci na Mesebergskou deklaraci přináší Pierre Briançon v rozhovoru s nastupujícím hlavním ekonomem OECD Laurencem Boonem *Former Hollande adviser: a 'door has been opened' on eurozone reform*.¹³ Boon tvrdí, že stabilizační funkce může být naplněna nejen v rámci ESM, ale i díky stabilizačnímu fondu, který by sloužil jako pojistné schéma pro národní systémy podpory v nezaměstnanosti. Prozatím vyloučené fiskální transfery se podle něj časem mohou vyvinout. Zároveň však přiznává, že ohledně správy eurozóny (společného ministra financí či parlamentu eurozóny) nedošlo v Mesebergu k výraznému pokroku, ale věří, že i v této oblasti zůstávají možnosti otevřené. Co se týče systému společného pojištění vkladů, argumentuje Boon, že v případě úspěchu dalších iniciativ nebude riziko runu na banky tak velké.

Poněkud skeptičtější hodnocení francouzsko-německé dohody přináší Pierre Briançon v článku *Three fudges and a funeral for eurozone reform*.¹⁴ Uvádí již výše zmíněnou vágnost ohledně velikosti a zdrojů financování rozpočtu eurozóny. Zároveň nástroj, který by rychle reagoval na potřeby zemí v ekonomických potížích, se zdá být příliš zatížen podmínkami, které by země musely splnit, aby mohly profitovat z pomoci od ESM. Mesebergská deklarace je rovněž vágní ohledně rozdělení pravomocí ESM a Evropské komise při monitorování hospodářského vývoje, čímž neřeší potenciální konflikt mezi těmito dvěma institucemi. Briançon rovněž upozorňuje, že bude velmi obtížné získat podporu zbývajících 17 zemí pro příslušnou deklaraci. Formulaci ohledně EDIS označuje za pohřeb společného systému pojištění vkladů. Z hlediska obsahu Mesebergské deklarace vidí v navrhovaných opatřeních reformu v německém stylu: plnou podmínek a pravidel a ne zcela důraznou co se týče palebné síly, kterou dává institucím eurozóny a jednotlivým vládám, aby čelily budoucím šokům.

Ještě kritičtější pozici vůči Mesebergské deklaraci zaujímají Miguel Otero-Iglesias a Raymond Torres v komentáři *The eurozone isn't ready for the next big shock*.¹⁵ Ačkoliv ji označují za krok správným směrem, jedná se zároveň o součást kolektivního odmítnutí toho, co je třeba udělat. Musí podle nich dojít k zásadnější reformě. Za prvé je nutné snížit fragmentaci evropského bankovního systému, která způsobila, že kontinent zažil vážnější krize než ostatní části světa (zvláště Spojené státy). Za druhé je nezbytné vyvinout efektivnější a legitimní rozhodovací proces, který bude schopen rychle a odvážně reagovat na příští velkou recesi. Otero-Iglesias a Torres varují, že jediný nástroj, který mají členské země eurozóny k dispozici při recesích (které na různé země dopadají s rozdílnou intenzitou) je vnitřní devalvace, která nevyhnutelně vede ke ztrátě pracovních míst a snižování příjmů. Na tom se podle nich shodne Evropská komise, akademici i národní vlády. Neexistuje však konsensus, co s tím. Na příkladu Španělska a dalších zemí (v krizi) pak vyvrací názor, že řešení představuje větší odpovědnost jednotlivých vlád eurozóny, které by daly do pořádku veřejné finance, podpořily solventnost bank a

¹³ BRIANÇON, Pierre. Former Hollande adviser: a 'door has been opened' on eurozone reform. In: *POLITICO* [online]. June 23, 2018, 7:46 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/former-hollande-adviser-laurence-boone-a-door-has-been-opened-on-eurozone-reform-meseberg-agreement/>.

¹⁴ BRIANÇON, Pierre. Three fudges and a funeral for eurozone reform. In: *POLITICO* [online]. June 20, 2018, 3:59 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/three-fudges-and-a-funeral-for-eurozone-reform-emmanuel-macron-angela-merkel-franco-german/>.

¹⁵ OTERO-IGLESIAS, Miguel; TORRES, Raymond. The eurozone isn't ready for the next big shock. In: *POLITICO* [online]. June 21, 2018, 9:46 am [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/eurozone-reform-next-big-shock-euro-italy-budget/>.

reformovaly své trhy produkce i práce. Z dlouhodobého hlediska se totiž takový postup ukázal být politicky neudržitelný a podkopává důvěru evropských občanů v euro. Otero-Iglesias a Torres považují za nezbytné vytvoření dostatečně zdrojově zaopatřené fiskální kapacity řízené centrální fiskální autoritou na evropské úrovni pro zmírnění šoků zasahujících asymetricky jednotlivé země. Důležité je, aby taková kapacita mohla být rychle aktivována v situaci velkých šoků a aby existovaly garance, že nebude způsobovat nezodpovědné chování vlád. Takový rozpočet eurozóny, spíše o velikosti 100 mld. eur než naznačovaných 10 mld. eur, by zmírňoval makroekonomické šoky, financoval panevropské projekty zvyšující potenciální produkt, zajišťoval dostatečné veřejné investice, zmírňoval nerovnost, chránil hranice a usnadnil udržitelnost dluhů. Takové opatření by však vyžadovalo sdílení fiskální suverenity, což není možné bez příslušné podpory občanů. Vlády tedy musí vysvětlit občanům, proč je takový fond pro eurozónu nezbytný. Autoři považují za možné, aby se správnými podněty podařilo utišit obavy především severních států eurozóny, že by taková kapacita mohla podpořit nadměrné utrácení. Pouze země, které jsou fiskálně obezřetné a zavážou se ke strukturálním reformám, by mohly dostávat pomoc. Autoři považují za problematické zavedení formálního procesu restrukturalizace státního dluhu k zajištění tržní disciplíny. Státy, které by dostávaly pomoc, by se podle nich měly dočasně vzdát své fiskální suverenity. Evropská fiskální autorita by však musela reprezentovat zájmy celé eurozóny a nikoliv pouze součet zájmů jednotlivých členských států, jak je tomu nyní v případě ESM. Vzhledem k potřebě demokratické legitimacy by jmenování stálého šéfa fiskální autority muselo podléhat souhlasu výboru (pro euro) Evropského parlamentu.

Diskuse o reformě eurozóny v předvečer eurosummitu

V krátkém období mezi dohodou z Mesebergu a konáním eurosummitu na konci června se pragmatickým, strategickým úvahám členských států eurozóny a jednotlivých politických aktérů věnuje článek *Eurozone reform: solving the Franco-German equation*¹⁶ od Anne-Sylvaine Chassanyové a Guy Chazana. Dvanáct převážně severních států EU podrobilo návrhy z Mesebergu kritice, přičemž vytvoření rozpočtu eurozóny považují za špatný signál zemím, které jsou náchylné k tvorbě deficitů, což bývá označováno pojmem morální hazard. Rovněž vnitropolitická pozice německé kanclérky se zdála být výrazně oslabena. Bavorský premiér Söder (CSU) v reakci na Mesebergskou deklaraci v podstatě obvinil Merkelovou, že si kupuje podporu ostatních členských států EU pro svou azylovou politiku. Na summitu tak podle autorů Macronovi hrozila s ohledem na jeho ambiciózní plány týkající se reformy eurozóny izolace. Jim Brunsten a Mehreen Khanová přináší v článku *Franco-German eurozone reform plan faces growing opposition*¹⁷ detaily ohledně odporu již výše zmíněných dvanácti členských států EU vůči francouzsko-německému plánu. Příslušný dopis adresovaný Máriovi Centenovi, šéfovi euroskupiny, zformuloval nizozemský ministr financí Wopke Hoekstra a připojily se k němu Belgie, Lucembursko, Rakousko, Švédsko, Dánsko, Finsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Irsko a Malta. K tzv. hanzovní lize osmi fiskálně konzervativních zemí, které trvají na větší odpovědnosti jednotlivých států při řešení ekonomických potíží v eurozóně, se tak přidaly další čtyři země. Jak německý ministr financí Olaf Scholz, tak francouzský ministr financí Bruno Le Maire na dopis reagovali s tím, že Mesebergská deklarace představuje návrh (startovní výstřel), který je otevřen diskusi mezi členskými státy eurozóny. V článku od Anne-Sylvaine Chassanyové a Claire Jonesové *Le Maire warns critics eurozone budget in 'non negotiable'*¹⁸ jsou však čtenáři přece jen informováni o tvrdší pozici francouzského ministra financí, který uvedl, že Francie neustoupí od požadavku na vytvoření rozpočtu eurozóny. Dopis dvanácti členských zemí však doporučuje, že by se pozornost eurozóny měla upřít spíše k iniciativám, mezi něž patří zapojení investorů do restrukturalizace státního dluhu, pokud se v dané zemi ukáže být dluhová zátěž neudržitelná.

¹⁶ CHASSANY, Anne-Sylvaine; CHAZAN, Guy. Eurozone reform: solving the Franco-German equation. In: *FT.com* [online]. June 28, 2018, 6:00 am [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d8dcff18-785c-11e8-bc55-50daf11b720d>.

¹⁷ BRUNSDEN, Jim; KHAN, Mehreen. Franco-German eurozone reform plan faces growing opposition. In: *FT.com* [online]. June 22, 2018, 12:12 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/19eba02a-75fd-11e8-b326-75a27d27ea5f>.

¹⁸ CHASSANY, Anne-Sylvaine; JONES, Claire. Le Maire warns critics eurozone budget in 'non negotiable'. In: *FT.com* [online]. June 26, 2018, 6:00 am [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/c3b4c1ea-786e-11e8-bc55-50daf11b720d#myft:list:page>.

James Politi v článku *Italy's Conte takes hard line on EU economic and immigration policy*¹⁹ přibližuje italskou pozici vůči Mesebergské deklaraci. Itálie dohodu kritizuje z opačné pozice než hanzovní liga. Italský premiér Conte prohlásil, že nastal čas na posílení sdílení rizika, které bylo ponecháno příliš pozadu, a že by v daném systému neměly být zavedeny žádné podmínky, které by vedly k růstu finanční a bankovní nestability. Itálie sice podporuje vytvoření rozpočtu eurozóny, ale odmítá striktní pravidla na držbu špatných půjček. Zároveň nesouhlasí s vytvořením Evropského měnového fondu, pokud by nutil země k předem definovanému způsobu restrukturalizace dluhu, čímž by je zbavil možnosti autonomně realizovat efektivní hospodářskou politiku.

Dvě navzájem kontrastní vize o podobě reformy eurozóny formulují Isabelle Mateos y Lagová a Hans-Werner Sinn v diskusním článku *Should Merkel embrace Macron's vision for eurozone reform?*²⁰ Lagová zastává pozici, že větší sdílení rizika je nezbytné. Trhy nám v průběhu italských koaličních jednání ukázaly, že se mohou rychle odklonit od shovívavosti k panice, a proto je třeba odvážně jednat ihned. Přes všechny pokrok při snižování zranitelnosti eurozóny stále existuje osudná zpětná vazba mezi bankami a státy a potenciál pro přeshraniční nákazu. Eurozóna se tak stále může v krizových situacích rozpadnout. Evropa si podle ní nemůže dovolit nic nedělat do doby, než se zlepší nálada občanů. Lagová uvádí tři skutečnosti, o kterých jsme se za dobu fungování eurozóny poučili. Za první, pokud nějaká země zvýší svou konkurenceschopnost (jako Německo na začátku století), tak ostatní země postrádající možnost znehodnocení měny mohou vzniklou mezeru dorovnat pouze na základě reálného přizpůsobení (snižování mezd či politik podporujících produkt). Pokud se mezera v konkurenceschopnosti neuzavře, růst generuje velké nerovnováhy běžného účtu, které spouští krizi, pokud vyschnou dostupné zdroje financí. Za druhé, pokud dochází k divergenci hospodářských cyklů zemí, jednotná měnová politika divergenci ještě prohloubí, protože je příliš uvolněná pro přehřívající se země a příliš přísná pro země v recesi. Nezbytné jsou tak efektivní nástroje fiskální politiky, nicméně v příští krizi bude fiskální manévrovací prostor všech zemí (kromě Německa) ještě omezenější, protože do ní budou vstupovat s vyšším podílem dluhu na HDP. Za třetí, buď Německo připustí změnu pravidel v eurozóně, nebo se Itálie rozhodne pro lepší budoucnost mimo eurozónu, což by podle autorky mohlo rozbít evropský finanční systém a vést další země k opuštění měnové unie. Lagová považuje za nezbytné větší sdílení veřejného i soukromého rizika, větší symetrii a volnost při vyrovnávání se s šoky a nerovnováhami. O konkrétních nástrojích lze podle ní jednat, přičemž nemusí dojít ke konci disciplíny, společnému ručení za minulé rizika či k finanční podpoře zdánlivých chyb ostatních ze strany Německa.

Hans-Werner Sinn naproti tomu argumentuje, že kancléřka musí odolat volání po fiskální unii.²¹ Pod tlakem (v souvislosti s imigrací) Merkelová podle Sinna přistoupila na proměnu ESM na Evropský měnový fond pod mezivládní kontrolou. Zároveň kancléřka obhajuje pomoc méně konkurenceschopným státům z Evropského investičního fondu a dokonce podpořila Macronovu snahu o rozpočet eurozóny. Sinn vysvětluje, proč tyto kroky vyvolaly negativní odezvu nejen od CSU, ale i z jiných koutů Evropy. Německo již podle něj bylo Francií donuceno ke kofinancování dvou objemných fiskálních záchranných fondů v roce 2010 a 2015. Zároveň je největším ručitelem kvantitativního uvolňování ECB, které v podstatě představuje pojištění proti úvěrovému selhání. Navíc v rámci platebního systému TARGET2 dluží ostatní země Německu téměř bilion eur. Podle Sinna panují obavy, že čerstvé peníze pro bojující ekonomiky (v souvislosti s Macronovými návrhy) mohou podkopat motivaci k reformám a že dvourychlostní přístup francouzského prezidenta rozdělí Evropu. Sinn odmítá argument o potřebě absorbovat dočasné exogenní šoky, přičemž naznačuje, že šoky vyplývají z prasknutí domácích bublin a ze špatných politik. Navíc upozorňuje na hrozbu, že dočasné transfery se mohou změnit na stálé tak jako tok peněz do jižní Itálie, jižního Španělska či východního Německa. Sinn chválí Merkelovou, že nepodpořila EDIS, které by umožnilo, aby zombie banky získávaly finance z celé Evropy a investovaly do pochybných projektů. Připomíná v této souvislosti špatné

¹⁹ POLITI, James. Italy's Conte takes hard line on EU economic and immigration policy. In: *FT.com* [online]. June 27, 2018, 11:40 am [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2940719c-79ed-11e8-bc55-50daf11b720d#myft:list:page>.

²⁰ LAGO, Isabelle Mateos y; SINN, Hans-Werner. Italy's Conte takes hard line on EU economic and immigration policy. In: *FT.com* [online]. June 27, 2018, 11:40 am [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2940719c-79ed-11e8-bc55-50daf11b720d#myft:list:page>.

²¹ Viz poznámku 20.

zkušenosti USA z 80. let, kdy společné pojištění vkladů provázalo bankovní rizika a umožnilo bankám získat téměř neomezené prostředky na „hazardní aktivity“. Sinn vyzývá Evropu k nastolení konkurenceschopné rovnováhy prosperující tržní ekonomiky místo slučování rizik, závazků a spoléhání se na vládní intervence. Evropa by se podle něj měla poučit ze zkušenosti USA (zákaz bailoutů předlužených států a systém sebe-ručení) a vrátit se k politice tvrdých rozpočtových omezení.

Konferenci na téma budoucnosti eurozóny organizované mj. německými odbory se věnuje článek Norberta Häringa *Reformer ohne Bodenhaftung*.²² Připomíná přitom teorii optimální měnové oblasti Roberta Mundella. Jejím předpokladem je podobný vývoj trhů práce či mobilita pracovní síly v rámci měnové unie. Pokud takový předpoklad není splněn, panuje podle Häringa v ekonomii shoda, že musí být měnová unie doplněna o unii fiskální. Eurozóna však postrádá jak významnou mobilitu pracovní síly, tak fiskální unii. Autor však na vyjádřeních jednotlivých účastníků konference ukazuje, že shoda nad fiskální unií se jeví být velmi těžkým úkolem. Možná bychom se tedy podle něj měli zaměřit na základ Mundellovy teorie, přičemž by na umožnění růstu mezd v Německu mohla panovat větší shoda než na vytvoření fiskální unie. Zároveň by rostoucí mzdy zmírnily konkurenční výhodu Německa vůči jiným zemím eurozóny.

Ohlasy na průběh červnového eurosummitu

Hodnocení výsledků červnového eurosummitu, jenž se zabýval reformou eurozóny,²³ nabízí skupina čtrnácti francouzských a německých ekonomů v článku *Next steps after the Euro Summit*.²⁴ Přijaté prohlášení podle nich představuje konstruktivní první krok a překračuje linie, které byly ještě před pár měsíci považovány za tabu. Zdá se, že evropská politická leadership rozumějí tomu, že zlepšení fungování bankovního systému eurozóny zůstává hlavní prioritou. Větší část prohlášení je věnována právě tomuto tématu, přičemž je zde vyjádřen pevný závazek, že by ESM měl fungovat jako fiskální pojistka při řešení bankovní krize, což představuje důležitý stabilizační prvek. Poprvé je podle autorů na úrovni lídrů také explicitně zmíněn EDIS (po dostatečném snížení minulých rizik v bankách), což podle nich představuje krok správným směrem jak s ohledem na snížení, tak i sdílení rizika. Ekonomové rovněž považují za povzbuzující ochotu ke zlepšení budoucího řízení a řešení krizí na základě posílení záchranného mechanismu eurozóny ESM. Tím, že lídři v prohlášení odkázali na dopis šéfa euroskupiny Maria Centena předsedovi Evropské rady Donaldu Tuskovi,²⁵ ukázali otevřenost vůči flexibilnějším formám půjček od ESM zemím, které se ještě nenacházejí v plně rozvinuté krizi, a vůči vylepšeným CaCs (collective action clauses), které by umožnily spořádanou restrukturalizaci státního dluhu a zapojení soukromých investorů, aniž by k tomu však muselo dojít automaticky. Francouzští a němečtí ekonomové v prohlášení eurosummitu stále postrádají tři klíčové iniciativy. Za prvé podle nich lídři musí dokončit práci na rozetnutí osudové zpětné vazby mezi bankami a národními rozpočty. To může být dosaženo jednak omezením velikosti domácího dluhu, který mohou banky držet ve svých bilancích, tak i vytvořením bezpečného aktiva pro celou eurozónu, které by bylo jištěno diverzifikovaným souborem státních dluhopisů. Za druhé ani prohlášení eurosummitu, ani dopis předsedy euroskupiny se nezabývají zlepšením fungování fiskálního rámce. Současná fiskální pravidla se podle autorů článku ukázala být jako příliš komplexní, těžko vynutitelná a procyklická. Navrhují místo nich jednoduchá pravidla zaměřená na veřejné výdaje a řízená dlouhodobým cílem snižování zadlužení. Za třetí prohlášení eurosummitu se nevěnuje otázce makroekonomické stabilizace. Autoři zmiňují možnost zavedení schématu pojištění v nezaměstnanosti, které by mohlo plnit stabilizační funkce bez ohledu na to, zda by bylo označováno jako rozpočet eurozóny. Takové schéma by mohlo být zavedeno

²² HÄRING, Norbert. *Reformer ohne Bodenhaftung*. *Handelsblatt*, 124, 012 (Jul 02, 2018).

²³ Viz Zasedání eurosummitu (29. června 2018) – prohlášení. In: *Consilium* [online]. July 2, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/media/36005/29-euro-summit-statement-cs.pdf>.

²⁴ BÉNASSY-QUÉRÉ, Agnès; BRUNNERMEIER, Markus K; ENDERLEIN, Henrik; FAHRI, Emmanuel; FRATZSCHER, Marcel; FUEST, Clemens; GOURINCHAS, Pierre-Olivier; MARTIN, Philippe; PISANI-FERRY, Jean; REY, Hélène; SCHNABEL, Isabel; VÉRON, Nicolas; MAURO, Beatrice Weder di; ZETTELMEYER, Jeromin. *Next steps after the Euro Summit*. In: *VOX, CEPR Policy Portal* [online]. July 10, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://voxeu.org/article/next-steps-after-euro-summit>.

²⁵ Pro plné znění dopisu viz CENTENO, Mario. Letter by Eurogroup President Mário Centeno to European Council President Donald Tusk ahead of the Euro Summit of 29 June 2018. In: *Consilium* [online]. July 2, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/media/35798/2018-06-25-letter-president-centeno-to-president-tusk.pdf>.

i bez vytváření transferové unie, čímž by mohlo být uklidněno Německo a další severní evropské země. Dohoda dosažená na summitu musí být podle příslušných ekonomů dotvořena a implementována rychle, bez zbytečné dlouhých přechodných období.

Výsledky summitu komentuje také Martin Sandbu v článku *The euro's surreptitious progress*.²⁶ Sandbu v zásadě souhlasí s hodnocením čtrnácti francouzských a německých ekonomů, které doplňuje několika málo dalšími tipy. Na rozdíl od nich však tvrdí, že makroekonomická stabilizace je implicitně zmíněna v prohlášení eurosummitu (v rámci ochoty jednat o všech bodech obsažených v dopisu šéfa euroskupiny Centena). Podle Sandbua není konstruktivní trvat na centralizovaných institucích, jako je rozpočet eurozóny či sdílené schéma pojištění v nezaměstnanosti. Stejnou funkci podle něj může plnit usnadnění lepšího použití národní fiskální politiky (v souvislosti se změnou, uvolněním pravidel) a existujících institucí, jako je rozpočet EU. Na rozdíl od výše zmíněných ekonomů se Sandbu domnívá, že více času může pomoci vytvoření smysluplné reformy. Debata mezi sdílením a snížením rizika se lépe řeší, když ztráty z finanční krize ustupují. V současné době přitom riziko v bankách eurozóny podle všech měřítek klesá. Sandbu dochází k optimistickému závěru, že eurozóna je v nejlepším stavu za velmi dlouhou dobu, a to ekonomicky i politicky.

V dopisu zasláném v reakci na Sandbuův komentář redakci FT *Summit did not advance the euro reform proces*²⁷ Jakob Vestergaard uvádí argumenty, proč výsledky summitu nepovažovat za úspěch. Podle něj už eurosummit z prosince 2017 zmínil EDIS, a to mnohem silnějším jazykem, když cituje „postupné zavedení EDIS“. Posun od prosincové k červnové formulaci tak nepovažuje za úspěch, ale spíše za nezdar. Vestergaard také nevidí významný pokrok v klíčové oblasti, kterou představuje rozetnutí osudové zpětné vazby mezi bankami a národními rozpočty. Uzavírá, že se členské státy nepřiblížily ani o píď k překonání hlubokých příkopů mezi nimi co se týče ekonomického myšlení, což bude pravděpodobně i nadále paralyzovat snahy o reformu eurozóny.

Nepříliš optimistický komentář ve vztahu ke snahám o reformu eurozóny *Can the euro be saved?*²⁸ napsal nositel Nobelovy ceny za ekonomii Joseph E. Stiglitz. Odmítá, že by se v eurozóně nedařilo pouze Itálii. Zatímco v roce 2000 byla ekonomika Spojených států o 13 % větší než ekonomika eurozóny, do roku 2016 se tento rozdíl zvětšil na 26 %. Stiglitz zdůrazňuje urgentní potřebu pro zavedení společného systému pojištění vkladů, aby bylo zabráněno runům na banky ve slabších zemích. Rovněž argumentuje, že větší tíhu přizpůsobení, které již uvnitř eurozóny není možné prostřednictvím měnového kurzu, by měly nést silnější země prostřednictvím zvyšování mezd a vyšší poptávky podpořené vládními investičními programy. Stiglitz zároveň tvrdí, že Itálie je dostatečně velká a má dostatek kreativních ekonomů, aby zvládla de facto vystoupení z eurozóny prostřednictvím duální měny, která by mohla pomoci nastolit prosperitu. Ačkoliv by to znamenalo porušení pravidel eurozóny, náklady de jure odchodu se všemi důsledky by byly přeneseny na Brusel a Frankfurt. Stiglitz tvrdí, že k italexitu nemusí dojít, ale nevsadil by na změnu stále opakované zápletky hry s Německem v hlavní roli.

Závěrem: mnohá názorová štěpení i pokračující jednání

V odborné ekonomické, ale do jisté míry i politické debatě o reformě eurozóny můžeme identifikovat celou řadu štěpení. Nejde pouze o spor mezi zastánci uchování pravomocí na národní úrovni a podporovateli jejich přesunu na úroveň evropskou. Identifikovat lze i konflikt mezi nadnárodním a mezivládním způsobem rozhodování, mezi inkluzivnějším formátem spolupráce na úrovni EU či jednodušší a hlubší spoluprací pouze v rámci eurozóny. Fiskálně konzervativní hanzovní liga přichází se zásadně odlišnými představami (snižování rizika) než zadlužená Itálie (sdílení rizika) a mezi odborníky můžeme jednoduše rozlišit optimisty a pesimisty, ať už je to jejich vlastní přesvědčení či publikační strategie. Někteří tvrdí, že je třeba si s reformami pospíšet, jiní si myslí, že čas může pomoci při hledání kompromisu. O tom, že se jedná o velmi kontroverzní téma, v jehož rámci se

²⁶ SANDBU, Martin. The euro's surreptitious progress. In: *FT.com* [online]. July 12, 2018, 12:35 pm [cit. 2018-07-27].

Dostupné z: <https://www.ft.com/content/93a9e70a-84fd-11e8-96dd-fa565ec55929#myft:list:page>.

²⁷ VESTERGAARD, Jakob. The euro's surreptitious progress. In: *FT.com* [online]. July 12, 2018, 12:35 pm [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/93a9e70a-84fd-11e8-96dd-fa565ec55929#myft:list:page>.

²⁸ STIGLITZ, Joseph E. Can the euro be saved? In: *Project Syndicate* [online]. June 13, 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <https://www.project-syndicate.org/commentary/next-euro-crisis-italy-by-joseph-e--stiglitz-2018-06>.

střetává celá řada hodnot a principů, svědčí i poměrně radikálně odlišné interpretace Mesebergské deklarace a prohlášení eurosummitu. Pokračující jednání o reformě eurozóny však dává tušit, že hluboké příkopy nemusí být nepřekonatelné. Politickou (do jisté míry i odbornou) shodu můžeme alespoň v obecných rysech identifikovat u některých změn v rámci bankovní unie – mj. u zavedení fiskální pojistky (backstop) s využitím ESM. Naopak velmi kontroverzními potenciálními opatřeními zůstávají systém společného pojištění vkladů a rozpočet eurozóny, nemluvě o konkrétních institucionálních změnách, které by celému systému měly dodat legitimitu.

Daně

Bob Michel

Austria v. Germany (Case C-648/15) : the ECJ and its new tax treaty arbitration hat
Rakousko vs. Německo (případ C-648/15) : ESD a jeho nová rozhodčí role ve vztahu k daňovým dohodám

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 1, p. 2-13

Článek se zabývá rozhodnutím v případě Rakousko vs. Německo (C-468/15), který byl předložen Soudnímu dvoru EU (ESD) na základě rakousko-německé dohody o dani z příjmu a kapitálu. Autor přitom zkoumá jurisdikci ESD řešit rozhodčí případy týkající se daňových dohod, přístup soudu k interpretaci daňových dohod (oblasti mimo právo EU) a potenciální dopad příslušného případu na řešení sporů ohledně daňových dohod mezi členskými zeměmi EU. - Poznámky.

Michael Keen

Bank taxes, bailouts and financial crises
Bankovní daně, záchranné programy a finanční krize

FinanzArchiv, Vol. 74, (2018) No. 1, p. 4-33

Řada zemí zavedla v reakci na finanční krizi bankovní daň. Autor se zabývá optimálním nastavením této daně v souvislosti s externalitami, které vznikají při selhání finanční instituce, ale i při její záchraně. - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které vyšlo ku příležitosti 70. narozenin ekonoma Hanse-Wernera Sinna. Příspěvky souvisejí s tématy, kterým se Sinn věnoval v průběhu své kariéry.

Robert W. Wood

Crypto craze creates tax problems, especially for Americans
Móda kryptoměn způsobuje daňové potíže, zejména Američanům

The European financial review, Vol. 9, (2018) No. 2 (April - May), p. 51-53

Internal Revenue Service (IRS) v USA považuje kryptoměny z daňového hlediska za majetek, ne za měnu. Článek informuje o mizivém plnění daňových povinností ve formě přiznávání výnosů z kryptoměn (např. v r. 2014 v USA nahlásilo tyto zisky pouze 802 daňových poplatníků) a zvažuje možnou daňovou amnestii v této oblasti. Autor v této souvislosti představuje a popisuje dva programy IRS, které by mohly pomoci investorům do kryptoměn napravit daňové prohřešky - Offshore Voluntary Disclosure Program a Streamlined Program. -- O mezinárodní regulaci virtuálních měn s ohledem na jejich využití v praní peněz a dalších nelegálních aktivitách viz s. 46-49.

Xénia Makarová, Zuzana Petková

Čo sú daňoví kriminalisti zač : firmy verzus daniari

Trend, Sv. 28, (2018) č. 20, s. 10-12

Bližší k činnosti Kriminálneho úradu Finančnej správy (KÚ FS) na Slovensku a ke kritice údajného zneužívání nástrojů daňové správy těmito daňovými kriminalisty. Autorky informují o stížnostech několika slovenských firem na postup KÚ FS a o neúspěšných přezkumech zákroků daňových kriminalistů. Rozebírají pravomoci KÚ FS, zaměřují se na vedení Kriminálneho úradu za současného vedoucího Ľ. Makóa a polemizují nad uplatňovanou personální a platovou politikou. -- Viz také rozhovor s Ľudovítem Makó na s. 13-15 a komentář na s. 3.

Ivan Macháček

Daňové zvýhodnění v roce 2018 a podmínky pro jeho uplatnění

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 6, s. 7-13

Příspěvek rozebírá uplatnění daňového zvýhodnění u daně z příjmů fyzických osob v r. 2018 a připomíná změny, ke kterým v této oblasti došlo zákonem č. 170/2017 Sb. Zaměřuje se na daňové zvýhodnění na dítě, jeho vývoj v období 2014-2018 a možnosti řešení daňového zvýhodnění na dítě (sleva na dani, daňový bonus). Dále se věnuje daňovému zvýhodnění u poplatníka s příjmy ze závislé činnosti, řeší otázky změny počtu dětí v průběhu roku, daňového zvýhodnění u manželů a u druhá a družky i u dítěte svěřeného do střídané péče. Vysvětluje také problematiku daňového zvýhodnění u poplatníka s paušálními výdaji a u daňového nerezidenta.

Xaver Ditz, Sven-Eric Bärsch, Carsten Quilitzsch

Das neue OECD-Musterabkommen 2017 : Konsequenzen für die deutsche Abkommenspolitik
Nová vzorová smlouva OECD o zamezení dvojího zdanění z roku 2017 : důsledky pro německou smluvní politiku

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 20, S. 1171-1178

Dne 21.11.2017 zveřejnila OECD novou vzorovou smlouvu k zamezení dvojího zdanění včetně jejího komentáře. Oproti své minulé verzi z r. 2014 v sobě vzorová smlouva zahrnuje změny obsažené v akčním plánu projektu OECD BEPS. Zohledněny tak jsou body z akčního plánu týkající se zamezení škodlivé daňové optimalizace pomocí hybridních právních forem, zneužívání smluv o zamezení dvojího zdanění, obcházení požadavku na založení provozovny a mechanismů řešení sporů. Autoři představují klíčové změny, jež aktualizace vzorové smlouvy přináší, a upozorňují na nesoulad znění tohoto dokumentu s koncipováním dosavadních německých bilaterálních smluv o zamezení dvojího zdanění a německými výhradami artikulovanými v rámci uzavírání Mnohostranné daňové úmluvy (Mnohostranného nástroje, MLI). - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M12.

Stephan Rasch

Die Besteuerung der digitalen Wirtschaft - Vorschläge der OECD und EU aus dem März 2018 auf dem Prüfstand

Zdanění digitální ekonomiky - návrhy OECD a EU z března 2018 předmětem zkoumání

Finanz-Rundschau, Jg. 100, (2018) Nr. 10, S. 441-448

Srovnávací analýza výstupů projednávaných na úrovni Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a Evropské unie ohledně zdanění digitálních obchodních modelů. Konkrétně se jedná o komparaci předběžné zprávy OECD "Tax Challenges arising from Digitalisation" a návrhů Evropské komise na směrnice ohledně kritérií "signifikanční digitální přítomnosti" (COM(2018) 147 final) a digitální daně aplikované na výnosy z určitých digitálních služeb (COM(2018) 148 final). Podle autora vládne mezi OECD a EU shoda, že stávající nástroje mezinárodního práva nejsou schopny daňově postihnout podnikání digitálních firem, jež často nedisponují "fyzickou" provozovnou. V navrhovaných řešeních se však obě organizace již rozcházejí, když OECD oproti EK zatím nenavrhuje zvláštní digitální daň. K unijnímu návrhu na takové zdanění je kritický i autor článku a pro tento krok požaduje přinejmenším širší mezinárodní, ne-li globální, konsensus. - Poznámky. -- K výstupům OECD a návrhům Evropské komise na směrnice EU viz také Der Betrieb sv. 71, (2018) č. 21, s. 1233-1238.

Barbora Slintáková, Stanislav Klazar

Does the tax relief for homeownership have effect on household mortgage leverage?

Ovlivňuje daňová úleva na bydlení zadlužení domácností hypotékou?

E+M Economie a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 1, p. 52-67

Daňové systémy vyspělých států zahrnují opatření, která přiznávají přednostní status zajišťování bydlení a bytovému vlastnictví. Výrazné úlevy jsou poskytovány zejména v kombinaci nezdanění příjmů z imputovaného nájemného a odčitatelností zaplacených úroků z hypotéky. Článek se zaměřuje na vztah mezi těmito daňovými stimuly a zadlužením domácností. Autoři modelovým způsobem zkoumají, zda existuje spojitost mezi daňovými pobídkami pro majitele nemovitostí a jejich zadlužeností. - Poznámky.

Václav Benda

DPH při dodání nemovitých věcí po novele stavebního zákona

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 7-8, s. 30-35

Problematika dodání nemovitých věcí dle zákona o DPH (§ 56 uvádí, kdy se při dodání uplatní osvobození od daně a kdy se jedná o zdanitelné plnění) a následně k dílčím změnám v souvislosti s novelou č. 225/2017 Sb. stavebního zákona. Autor uvádí, že základní věcná pravidla pro uplatňování DPH v r. 2018 se touto novelizací nezměnila, dílčí změny se týkají vymezení lhůt pro osvobození od daně při dodání vybraných nemovitých věcí. V článku jsou s využitím příkladů vysvětlena aktuální pravidla pro osvobození od DPH při dodání pozemků (nezastavěného i stavebního), staveb a vybraných nemovitých věcí a jsou představeny podmínky, kdy jejich dodání je zdanitelným plněním. Poté se autor věnuje volitelnému způsobu zdanění při dodání nemovité věci, které splňuje zákonné podmínky pro osvobození od daně. -- Viz také Daň a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 7-8/2018, s. 38-41.

Vinod Kalloe

EU tax haven blacklist - is the European Union policing the whole world?

Černá listina daňových rájů EU - vytváří Evropská unie politiku pro celý svět?

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 2-3, p. 47-55

Autor dává černou listinu daňových rájů EU (schválenou Radou EU v prosinci 2017) do kontextu dlouhotrvající iniciativy evropských institucí usilující o prosazení principů férové daňové konkurence EU za hranicemi Evropy za účelem boje se škodlivými praktikami v korporátním zdanění. Zahnutím standardů OECD ohledně daňové transparentnosti, eroze daňového základu a přesouvání zisků mezi kritéria, na jejichž základě jsou prověřovány třetí země, dodala EU impuls tlaku na globální dodržování tzv. Inkluzivního rámce BEPS (BEPS Inclusive Framework). - Poznámky.

Rainer Spatscheck, Bettina Spilker

Grenzen für die Verfolgung von Vorsteuerbetrug bei Karusellgeschäften

Hranice pro stíhání podvodů s daní na vstupu u karuselových obchodů

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 21, S. 1239-1241

K judikatuře Soudního dvora Evropské unie ohledně zásad pro zamezení odpočtu daně na vstupu při prokázání karuselových podvodů. Podle unijních soudců nelze odeprít daňový odpočet tomu účastníku obchodu, který o podvodném záměru jiného účastníka nevěděl či nemohl vědět, což SDEU naposledy potvrdil svým rozsudkem z 5.12.2017 v kauze M.A.S. a M.B. (C-42/17). Autoři článku v této souvislosti poukazují na nedostatečnou německou právní úpravu, která výslovně nezamezuje daňovému odpočtu u daného subjektu v případě jeho (zjevné) povědomosti o podvodném nakládání s DPH. Varují, že v případě důsledné aplikace unijní judikatury, která upřednostňuje ústavně zakotvené, ochranné trestněprávní záruky před zásadami efektivního boje s podvody s DPH, by v Německu bylo vyloučeno jakékoli trestní stíhání neoprávněného odpočtu daně na vstupu u karuselových podvodů. Pro nápravu by se němečtí zákonodárci mohli inspirovat u svých rakouských kolegů, kteří pro zamezení daňového odpočtu již vytvořili odpovídající právní základ. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Danuše Nerudová, Veronika Solilová

Mandatory CCCTB implementation in the eurozone and its impact on corporate tax revenues in the Czech Republic

Povinná implementace CCCTB v eurozóně a její dopad na výnos z daně z příjmů právnických osob v České republice

E+M Ekonomik a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 1, p. 4-23

Autorky empiricky analyzují dopad povinné implementace společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) ve státech eurozóny na daňovou základnu a výnos z této daně v České republice. Identifikují, zda zavedení systému CCCTB přinese odliv nebo příliv daňových příjmů do ČR. Nejprve shrnují teoretický pohled na harmonizaci daní, její výhody a na zavedení mechanismu pro alokaci skupinového základu daně mezi členskými státy EU. Dále představují použitou metodologii a data z databáze Amadeus a Bankscope. Následně rozebírají výsledky simulace zavedení systému CCCTB v eurozóně na 2.424 mateřských společnostech s 3.860 dceřinými společnostmi působícími v ČR. Vyvozují, že povinná implementace by mohla mít negativní dopad na daňové základy generované v ČR a následně na výnosy z korporátních daní. - Poznámky.

Timo Hartman

Mehrwertsteuerausweis in Rechnungen als materielle Voraussetzung des Vorsteuerabzugs? : die EuGH-Urteile in der Rs. Volkswagen und der Rs. Biosafe und die Folgen für die vorsteuerrechtliche Systematik der Rechnungsangaben

Výkaz DPH ve fakturách jako materiální předpoklad pro odpočet daně na vstupu? : rozsudky SDEU v kauzách Volkswagen a Biosafe a následky pro právní systematiku týkající se zdanění na vstupu u fakturačních údajů

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 10, S. 392-398

Soudní dvůr EU ve své novější judikatuře několikrát potvrdil, že absence fakturačních údajů nemá být sama o sobě předpokladem pro zamezení odpočtu daně na vstupu, byť zatím ze strany unijních soudců chybí nad rámec konkrétních kauz jdoucí obecné posouzení. Článek se zabývá judikáty Soudního dvora EU z března a dubna 2018 (C-533/16 - Volkswagen a C-8/17 - Biosafe), které se týkají otázky uvedení celkové

výše DPH v daňových dokladech jako předpokladu pro daňový odpočet. Autor představuje obě kauzy a kriticky hodnotí stanoviska generálních advokátů i vlastní judikáty unijních soudců. Stanoviska a rozsudky považuje ve vztahu k předcházející judikatuře za matoucí, neboť výkaz DPH je tentokrát SDEU považován nikoliv za formální, ale za materiální předpoklad pro odpočet daně na vstupu. - Poznámky. -- Znění judikátu SDEU a další komentář ke kauze Biosafe ohledně závaznosti lhůt národních států pro dodatečné dodání opraveného výkazu DPH za účelem uplatnění odpočtu daně na vstupu na s. 399-404; k otázce lhůt v souvislost s těmito a dalšími judikáty SDEU viz také UR sv. 67, (2018) č. 12, s. 457-467.

Zdeněk Burda

Nad judikaturou ohledně plných mocí

Daně a právo v praxi, Sv. 23, (2018) č. 6, s. 42-48

Komentované rozsudky Nejvyššího správního soudu k problematice nesrovnalostí ohledně rozsahu, doručení a účinnosti plných mocí. Autor představuje judikáty vztahující se k plné moci uložené u jednoho finančního úřadu a její celostátní platnosti; zániku plné moci daňové poradkyně; zaslání plné moci poštou a možnému odkladu lhůty pro podání daňového přiznání; formulaci plné moci na daňovou kontrolu; zániku oprávnění vykonávat činnost daňového poradce a jeho vlivu na platnost uložené plné moci.

Vladimír Zdražil

Nastavení přepravní podmínky ve zbožových obchodech v rámci EU rozhoduje o správném uplatnění místa uskutečnění zdanitelného plnění : inspiraci hledejte v judikatuře Evropského soudního dvora

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 7-8, s. 27-30

Zbožovým obchodům v rámci subjektů z různých států EU dominuje osvobození plnění s nárokem na odpočet DPH dle § 64 zákona o DPH a přenesení povinnosti přiznat daň na příjemce plnění. Celoevropské uplatnění DPH se ale potýká s velkým podílem defektních transakcí, kdy je zbožová transakce mezi členskými státy vykázána jako osvobozená na straně dodavatele a není zdaněna příjemcem plnění - této fiskální situaci se říká "missing trader" - odběratel zboží neprovede samovyměření DPH. Řetězové obchody jsou považovány za typickou příčinu existence daňového úniku s missing trader. Autor se v příspěvku věnuje judikátům SDEU ve věci EMAG (C-545/04) a Euro Tyre (C-430/09), která představuje jako jediná vodítka pro správné uplatnění místa plnění v řetězových obchodech v rámci EU. Shrnuje doporučení ke stanovení místa uskutečnění zdanitelného plnění v případě řetězových obchodů.

Novela daňového řádu se setkala s odmítnutím v Senátu

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 10, příl. Legislativa s. I-II

Senát v dubnu 2018 zamítl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád a další související zákony, jehož cílem je umožnit správci daně přístup k vybraným údajům daňového poplatníka - v návaznosti na evropskou směrnici 2016/2258/EU týkající se přístupu daňových orgánů k informacím pro boj proti praní peněz (DAC 5). Účelem návrhu je kontrola fungování správní spolupráce v oblasti daní. Příspěvek představuje novelu zákona, problematické otázky diskutované v rámci legislativního procesu a uvádí, že návrh právní úpravy jde nad rámec směrnice v otázce účelu využití předmětu údajů, neboť je neomezuje pouze na provádění mezinárodní spolupráce při správě daní, ale předpokládá možnost získávání údajů také v rámci tuzemské správy daní. Zdůrazňuje také problematiku dopadu zákona na profese, které se podílejí na poskytování právní pomoci (advokáti, daňoví poradci, notáři, auditoři aj.). -- O výsledném uzákonění novely a změnách viz DHK č. 9/2018, s. 3-8.

Norbert Häring

Ökonomen lassen Merkel abblitzen : Datensteuer

Ekonomové nechávají Merkelovou odejít s prázdnou : daň na data

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 109 (11.6.2018), S. 12

Článek shrnuje reakce německých ekonomů a daňových poradců na podnět spolkové kancléřky A. Merkelové k vypracování systému zdanění spotřebitelských dat, jenž by měl primárně cílit na v Německu docílené zisky nadnárodních technologických podniků v čele s Googlem a Facebookem. Všichni citovaní experti se shodují v tom, že přímé zdanění dat by bylo obtížně proveditelné, případně pro německý proexportní hospodářský model potenciálně škodlivé. Určitým řešením problému nedostatečně daněných zisků technologických gigantů by jedině mohlo být omezení daňových

odpočtů, to by nicméně předpokládalo existenci fyzické nebo alespoň tzv. virtuální provozovny, ohledně jejíž definice jsou již formulovány první návrhy na úrovni Evropské unie. -- K problematice zdanění dat viz také komentář v HB č. 122/2018 (28.6.2018), s. 48.

CFE ECJ task force

Opinion Statement ECJ-TF 3/2017 on the decision of the Court of Justice of the European Union of 16 May 2017 in *Berlioz Investment Fund SA* (Case C-682/15), concerning the right to judicial review under article 47 of the EU Charter of Fundamental Rights in cases of cross-border mutual assistance in tax matters

Prohlášení o stanovisku pracovní skupiny 3/2017 k rozhodnutí Soudního dvoru Evropské unie z 16. května 2017 v případě *Berlioz Investment Fund SA* (C-682/15), týkajícího se práva na soudní přezkum na základě článku 47 Listiny základních práv EU v případech přeshraniční vzájemné pomoci v daňových záležitostech

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 2-3, p. 93-96

Evropská fiskální konfederace (CFE) v textu poskytuje prohlášení o stanovisku k rozhodnutí ESD v případě *Berlioz Investment Fund* (C-682/15). Případ se týkal udělení daňového trestu francouzskými daňovými úřady v situaci, kdy třetí strana částečně odmítla poskytnout lucemburským daňovým úřadům požadované informace. ESD potvrdil právo na soudní přezkum ve vztahu k udělení tohoto daňového trestu a uznal právní postavení investičního fondu k zpochybnění předvídatelné relevance informací, které daňové úřady jedné země prostřednictvím vzájemné pomoci požadují od daňových úřadů v zemi druhé. CFE vítá rozhodnutí ESD a považuje ho za předěl v ochraně práv daňových poplatníků. - Poznámky.

Murray Clayson

President's welcome : IFA Congress articles

Úvodní slovo předsedy : příspěvky z kongresu Mezinárodní fiskální asociace

Bulletin for international taxation, Vol. 72, (2018) No. 6, p. 341-344

V úvodním příspěvku k monotematickému číslu, které se týká zdanění v Korejské republice, představuje autor příspěvky přednesené na 72. ročníku kongresu Mezinárodní fiskální asociace (IFA) v jihokorejském Soulu. V r. 2018 se kongres věnuje dvěma hlavními tématům: všeobecným pravidlům proti zneužívání daňového práva (GAAR) a srážkovým daním. - Poznámka. -- Monotematické číslo.

Eva Sedláková

Přechod z paušálních výdajů na skutečné a naopak z hlediska daně z příjmů

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 26, (2018) č. 2, s. 7-11

Poplatník daně z příjmů fyzických osob s příjmy ze samostatné činnosti nebo s příjmy z nájmu si může vybrat, jakým způsobem uplatní daňové výdaje. V jednotlivých zdaňovacích obdobích může způsob uplatnění výdajů měnit, tj. v jednom roce uplatní výdaje ve skutečné doložené výši, v dalším pak paušální částkou. Při změně způsobu uplatňování daňových výdajů musí poplatník upravit základ daně tak, jak stanoví zákon o daních z příjmů. Autorka rozebírá tuto úpravu základu daně v případě vedení účetnictví, daňové evidence i v případě uplatňování výdajů paušální částkou a různé varianty dokládá na řadě příkladů.

Joel Slemrod and William C. Boning

Real firms in tax systems

Skutečné firmy v daňových systémech

FinanzArchiv, Vol. 74, (2018) No. 1, p. 131-143

Autoři zkoumají, jak vybrané vlastnosti "skutečných firem" ovlivňují analýzu zdanění. Firmy bývají někdy vnímány v teorii jako homogenní, což ale neodpovídá realitě (ve skutečnosti se firmy liší svou velikostí, schopností optimalizovat daně a provádět daňové úniky i dalšími vlastnostmi). Daňové správy se potýkají s nedokonalými informacemi, přičemž schopnost utajovat informace před daňovou správou je u různých firem odlišná. Zavedení "skutečných" (různorodých) firem do některých dosavadních modelů a analýz (např. analýza daňové incidence) může měnit jejich závěry. -- Článek je součástí speciálního čísla, které vyšlo ku příležitosti 70. narozenin ekonoma Hanse-Wernera Sinna. Příspěvky souvisejí s tématy, kterým se Sinn věnoval v průběhu své kariéry.

Markéta Patzenhauer, Martin Šabo

Shrnutí realizovaných a připravovaných změn v oblasti evidence tržeb

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 26, (2018) č. 2, s. 50-57

Článek shrnuje úpravu, která pro oblast evidence tržeb vyplynula nebo vyplyne z nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 26/16, a dále představuje dvě navrhované novely zákona č. 112/2016 Sb., které jsou v současnosti projednávány v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Autoři stručně charakterizují rozhodnutí ÚS a následně zrušení evidenční povinnosti u plateb platební kartou, zrušení povinnosti uvádět na účtence daňové identifikační číslo i odklad 3. a 4. fáze elektronické evidence tržeb. Informují také o vydání aktualizované verze Metodického pokynu GFŘ k aplikaci zákona o evidenci tržeb. Podrobněji se zaměřují na změny navrhované ministerstvem financí, jak v návaznosti na nález ÚS, tak s ohledem na zkušenosti z praxe. Autoři zdůrazňují, že předkládané novely nejsou vzájemně kompatibilní a dá se očekávat, že během legislativního procesu doznají změn. - Poznámky.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Scholz' Steuerplan für Familien

Scholzův daňový plán pro rodiny

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 105 (5.6.2018), S. 6-7

K návrhu německého spolkového ministra financí O. Scholze na úlevy na dani z příjmů fyzických osob, z nichž by měly především profitovat rodiny s dětmi. Od r. 2019 Scholz plánuje zvýšení základní nedaně části příjmu, přídatků a slev na děti, jež by například do rozpočtu rodiny s dvěma dětmi a měsíčním příjmem 5000 eur přinesly navíc 251 eur ročně. Článek rovněž stručně shrnuje některé další cíle německé vládní koalice v daňové oblasti (mj. mírné snížení odvodů na pojištění v nezaměstnanosti, narovnání výše odvodů mezi zaměstnavateli a zaměstnanci či eliminace solidárního příspěvku daňových poplatníků v západních spolkových zemích). -- K tématu viz také komentář na s. 12.

Piergiorgio Valente

Spirit of tax law and tax (non-)compliance : reflections on form and substance

Duch daňového práva a (ne)dodržování daňových předpisů : úvahy o formě a podstatě

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 1, p. 14-20

Při dodržování svých daňových povinností musí nadnárodní společnosti přizpůsobit své chování jak textu, tak duchu daňového práva. Identifikace legislativního záměru je však výzvou v rychle se měnícím daňovém a podnikatelském prostředí, které je globalizovanější a více digitalizované. Legislativa proti vyhýbání se daňové povinnosti je navíc v rostoucí míře využívána proti nedodržování ducha daňového práva. Za záruku prevence zneužívajících interpretací daňového práva autor považuje jasné legislativní návrhy, jež by neměly obsahovat výslovné odkazy na ducha práva. - Poznámky.

Helena Máchová

Spolupracující osoba a daň z příjmů

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 19, (2018) č. 7-8, s. 15-17

Článek představuje obecná pravidla stanovení základu daně u spolupracujících osob. Autorka charakterizuje rodinný závod a účastenství na provozu rodinného závodu a dále se zaměřuje na příjmy a výdaje spolupracujících osob a jejich rozdělení. Upozorňuje, na jaké osoby nelze příjmy a výdaje rozdělovat, a problematiku doplňuje řadou praktických příkladů. V závěru také zmiňuje otázku společného jmění manželů s ohledem na celoroční spolupráci manželů.

Helena Machová

Student a daň z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 7-8, s. 3-9

Autorka se zaměřuje na správné postupy při zdanění studentských příjmů. Rozebírá problematiku daně z příjmů, možnost uplatnění slevy na studenta i ilustrativní příklady. Dále se věnuje postupu uplatnění slev na dani v případě podepsání prohlášení k dani u zaměstnavatele i v případě samostatného podání daňového priznání. Představuje podmínky, za kterých studentovi vzniká povinnost podat daňové priznání. -- Téma rozvíjí i příspěvek v čas. Daně a právo v praxi č. 6/2018, s. 2-6.

Eva Mihočková

Štát protiprávne vybral 40 miliónov eur na daniach z emisií : emisná daň

Trend, Sv. 28, (2018) č. 21, s. 34-35

Zdanění nadbytečných emisních kvót ve výši 80 % zavedla slovenská vláda v r. 2011, nedávno Soudní dvůr EU potvrdil, že tato daň je v rozporu s evropským právem. Článek dokumentuje legislativní vývoj této nové daňové povinnosti až po její zpětné zrušení a snahu některých daňových poplatníků získat zpět od státu údajně protiprávně inkasované daně.

Marjon den Toom, Harm van den Broek

The freedom of establishment and recapture of PE losses under the Merger Directive

Svoboda usazování a opětovné zahrnutí ztrát stálé provozovny dle směrnice o fúzích

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 2-3, p. 63-72

Nedávná judikatura Soudního dvoru EU se věnuje situacím, v nichž jsou ztráty stálé provozovny přeneseny na úroveň centrály poté, co došlo k přeshraniční reorganizaci a stálá provozovna je zlikvidována či převedena do jiné společnosti. Autoři článku zkoumají, zda pravidlo opětovného získání (recapture rule), zakotvené ve směrnici o fúzích (2009/133), omezuje svobodu usazování, a pokud ano, zda pro to existuje ospravedlnění. Judikatura ESD podle nich považuje v řadě případů opětovné převedení ztrát (v souladu se směrnicí o fúzích) za porušení svobody usazování. - Poznámky.

Stefano Morri, Stefano Guarino

The principal purpose test and the principle of good faith : two sides of the same coin?

Test hlavního účelu a zásada dobré víry : dvě strany jedné mince?

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 1, p. 42-44

Autoři se ve stručném článku snaží reagovat na některé obavy, které se týkají skutečné povahy pravidla testu hlavního účelu (PPT) a jeho účinnosti v rámci italského právního systému. Jejich závěry jsou založeny na Mnohostranné úmluvě (Multilateral Convention), analýze pozice OECD, doktríně a relevantním precedenčním právem. Podle autorů může obecné pravidlo proti zneužívání (GAAR) existovat pouze tehdy, pokud bude akceptováno jako obecný princip civilizovaného národa, což není případ všech členských zemí OECD. Autoři rovněž doufají, že OECD poskytne v tomto směru určité objasnění, což by prospělo jak daňovým poplatníkům, tak finančním úřadům v členských zemích OECD. - Poznámky.

Chris Giles

The silent border problem

Problém hranic, o němž se mlčí

Financial Times, Vol. 2018, No. 39795 (31.5.2018), p. 7

V britských diskusích o realizaci odhlasy od Evropské unie (brexitu) zůstává podle článku více méně nepovšimnuta otázka uvalování DPH na zboží přicházející ze zemí EU. Po brexitu, který by zahrnoval i opuštění společného prostoru pro DPH, však bude muset britská celní správa vybudovat robustní infrastrukturu pro zajištění hladkého vstupu zboží z EU na britský trh a zamezení podvodům. Někteří britští vládní úředníci v Bruselu proto sondují možnosti, zda by Velká Británie mohla být i po svém vystoupení z EU součástí informačního systému o pohybu zboží překračujícího hranice států Unie, aby mohly být eliminovány kontroly na hranicích. Diplomaté EU však poukazují na komplexnost problematiky DPH v Unii, jež je pevnou součástí agendy Evropského soudního dvora. Jestliže však Velká Británie v budoucnu nehodlá působnost a judikaturu unijních soudců respektovat, sotva bude možné těmto britským snahám vyjít vstříc. -- K celním kontrolám na německo-švýcarské hranici viz článek na téže straně.

Veronika Nováková

Účinná lítost? ako neobmedzená daňová amnestia?

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 117-133

Příspěvek přináší shrnutí vývoje institutu účinné lítosti v oblasti slovenského daňového práva a zaměřuje se na protiprávní jednání daňového subjektu dle slovenského daňového řádu i na samostatný institut trestního práva - účinnou lítost. Rozebírá možnost zániku trestnosti chování daňového subjektu, možné úlevy ze sankce anebo odpuštění sankce i důvody zániku trestnosti pachatele. Dále autorka představuje zákonnou úpravu institutu účinné lítosti v ČR (dle zákona č. 40/2009 Sb.) a

poukazuje na důležité odlišnosti, které by mohly pomoci při zlepšení právní úpravy v SR. Zaměřuje se také na nálezy Ústavního soudu ve věci účinné lítosti, které měly vliv na pozdější novelizaci tohoto institutu. - Poznámky.

Thomas Jansen, Dennis Huget

Umsatzsteuerrechtliche Beurteilung des Crowdlending

Posouzení crowdlendingu z hlediska legislativy k DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 11, S. 417-426

S pokračující digitalizací ekonomiky přibývá i alternativních možností financování podnikatelských záměrů. V Evropě nejpoužívanějším neortodoxním nástrojem je tzv. crowdlending, jenž je oblíben především na start-upové scéně a který je založen na internetové platformě zprostředkovávající komunikaci a transakce mezi žadatelem o kapitál a investorem, případně ještě úvěr poskytující bankou, dalším prostředníkem nebo poskytovatelem platebních služeb. Autoři představují jednotlivé varianty crowdlendingu, jak je rozlišuje německý Spolkový úřad pro dohled nad finančními službami (BaFin) i stávající praxe. Současně podávají výklad daňového ošetření jednotlivých plnění u crowdlendingových služeb dle německé legislativy a systémové směrnice EU k DPH (2006/112/ES). - Poznámky.

Ondřej Moravec

Uplatňování daňových pohledávek v insolvenčním řízení

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 11, s. 381-386

Článek se soustředí na otázku uplatňování daňových pohledávek správce daně v insolvenčním řízení. V té souvislosti autor rozebírá vztah daňového a insolvenčního práva a charakterizuje výkladové problémy a třecí plochy, které střet insolvenčního a daňového práva vyvolává. Zaměřuje se na ústavní rozměr zásady rovnosti věřitelů v insolvenčním řízení a na vliv insolvenčního řízení na řízení ve věcech daňových (§ 242 a násl. daňového řádu). Kategorizuje jednání správce daně směřující k uspokojení daňových pohledávek státu (přihlašování dosud nestanovené daně; daně nepravomocně stanovené; daně pravomocně stanovené; zajištěné zajišťovacím příkazem aj.). Provádí přehled judikatury správních soudů v daných kategoriích, ze které vyvozuje zřetelnou snahu o maximální prosazení zásad uspokojování věřitelů v insolvenčním řízení tak, aby se každému dostalo, co jeho jest. - Poznámky.

Martin Robisch

Vereinfachungsregelung für Dreiecksgeschäfte auch bei Formfehlern

Zjednodušující pravidlo pro trojstranné obchody platí i v případě formálních pochybení

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 10, S. 389-392

Příspěvek se zabývá rozhodnutím Soudního dvora EU v kauze Firma Hans Bühler z 19.4.2018 (C-580/16), podle nějž je vnitrouniní trojstranný obchod možný i v tom případě, pokud prostřední podnikatel dodá se zpožděním odpovídající souhrnné hlášení. Rovněž nelze podle judikátu podnikateli zakázat požívat zjednodušujícího pravidla trojstranného obchodu jen z toho důvodu, že užívá daňové identifikační číslo jiného státu EU, než ve kterém sídlí, je registrován pro účely DPH a odkud bylo dané zboží odesláno. - Poznámky. -- Znění rozsudku SDEU a další komentář k němu na s. 404-411; komentář k judikátu viz také čas. Betrieb č. 22/2018, s. 1308-1309 a DHK č. 9/2018, s. 34-36.

Vítězslav Kapoun

Zdokumentování převodních cen

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 26, (2018) č. 2, s. 30-33

Autor nejprve charakterizuje důvody vedení evidence k převodním cenám jak z hlediska doměřování daně u mezinárodních transakcí, tak z hlediska žádosti o závazné posouzení u daně z příjmů i daňových kontrol. Informuje o legislativním zakotvení pravidel pro povinné vedení dokumentace k převodním cenám v zemích EU (v současnosti tuto povinnost má 23 z 28 členských států) a postupně představuje tato standardizovaná pravidla dokumentace v EU (Kodex chování ohledně dokumentace tvorby převodních cen mezi sdruženým podniky v EU - masterfile, localfile), v zemích OECD (novelizovaná směrnice o převodních cenách, country-by-country reporting) a v Česku (zákon 164/2013 Sb., pokyn D-334). Rozebírá také povinnost od r. 2015 vyplňovat samostatnou přílohu daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob informující o převodních cenách u vybraných typů transakcí uskutečněných se spojenými osobami. - Poznámky. -- Více k transferovým cenám viz Účetnictví č. 6/2018, s. 3-9.

Monika Novotná

Změny v dani z přidané hodnoty u advokátních sdružení

Bulletin advokacie, Sv. 2018, č. 4, s. 13-16

Zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, změnil mj. zákon o dani z přidané hodnoty a významně tak zasáhl do úpravy DPH u advokátních sdružení. Novela nabyla účinnosti 1.7.2017, poskytla však všem sdružením lhůtu pro přechod na novou úpravu nejpozději k 1. lednu 2019. Příspěvek shrnuje oblasti změn týkající se advokátních sdružení. -- Viz také příspěvek na s. 8.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 25, (2018) č. 5

Pojištění pohledávek nově daňově? (s. 6-8); Judikatorní novinky z oblasti správy daní (s. 9-14); Přípravovaná novela zákona o daních z příjmů vyvolaná implementací směrnice ATAD (s. 15-21); Reforma DPH v Evropské unii (s. 22-26); Bitcoin a další kryptoměny (s. 27-29); Daň z pohledu velké korporace: rozhovor s Vitem Martinovským, ředitelem útvaru daní Skupiny ČEZ (s. 30-31); Nová interpretace NÚR ke kurzovým rozdíům u časového rozlišení (s. 32-34).

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 23, (2018) č. 6

Zaměstnávání studentů a zdaňování jejich příjmů ze závislé činnosti (s. 2-6); Daňové zvýhodnění v roce 2018 a podmínky pro jeho uplatnění - změny zákonem č. 170/2017 Sb. (s. 7-13); Daň vybíraná srážkou u příjmů ze závislé činnosti (s. 14-18); DPH a ubytovací služby - poskytování ubytování přes internetové platformy (s. 19-21); Ručení za neodvedenou DPH v aktuální judikatuře správních soudů (s. 22-29); Dílo - 1. část (s. 34-39); Nejasnosti v souvislosti se zahraničními pracovními cestami (s. 40-41); Nad judikaturou ohledně plných mocí (s. 42-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 19, (2018) č. 7-8

Ochrana osobních údajů - GDPR (s. 3-6); Výdělečná činnost osob, za které je plátcem pojistného stát (s. 10-12); Spolupracující osoba a daň z příjmů (s. 15-17); Zdanění příjmů z nájmu nemovité věci (s. 18-19); Soukromé životní pojištění z hlediska daně z příjmů (s. 25-26); DPH u zaměstnaneckých benefitů (s. 29-31); Osvobození od DPH u finančních činností v roce 2018 (s. 35-37); Místní šetření podle daňového řádu (s. 42-44); Rozdělení loňského zisku s.r.o. od července 2018 (s. 50-53); Flexibilní formy práce (s. 65-68); Zaměstnanecké benefity, předškolní zařízení, přechodné ubytování - daňové řešení (s. 71-74); Bolestné: rozdílné nároky dle ZP, NOZ a NNOZ (s. 75-77); Kdy se neplatí pojistné z příjmů pojištěnce? - zdravotní pojištění (s. 89-90); Souběh zaměstnání se samostatnou výdělečnou činností - minimální vyměřovací základ (s. 91-93); Mohou děti pracovat? (s. 94-97).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 26, (2018) č. 7-8

Student a daň z příjmů (s. 3-9); Specifické případy uplatnění odpisů hmotného majetku (s. 9-15); Sleva na dani při zaměstnávání osob se zdravotním postižením (s. 15-20); Aktuální problémy ve zdanění hlavní (nepodnikatelské) činnosti veřejně prospěšného poplatníka (s. 20-23); Ručení příjemce zdanitelného plnění (s. 23-27); Nastavení přepravní podmínky ve zbožových obchodech v rámci EU rozhoduje o správném uplatnění místa uskutečnění zdanitelného plnění: inspiraci hledejte v judikatuře Evropského soudního dvora (s. 27-30); DPH při dodání nemovitých věcí po novele stavebního zákona - č. 225/2017 Sb. (s. 30-35); Jak naložit s daňovou a účetní ztrátou (s. 35-48); Vydané faktury v cizí měně (s. 49-52); Stručně a přehledně k obecnému nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), 3. část - Vzor zásad zpracování osobních údajů pro provozovatele e-shopů (s. 53-59).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2018, č. 12

Zdanění fotovoltaické elektrárny, zelený bonus - dotazy a odpovědi (s. 1-2); Oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob - dotazy a odpovědi (s. 3); Zdanění prodeje darované nemovitosti - dotazy a odpovědi (s. 5-6); Opravný daňový doklad po auditu - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Poskytnutí bonusu ve vazbě na DPH - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2018, č. 13-14**

Reklama (propagace), sponzoring, reprezentace, dary, reklamní a propagační předměty - z hlediska daně z příjmů (s. 1-3); Zpřístupnění dalších funkcí hmotného majetku - stanovisko Koordinačního výboru č. 519 (s. 3-4); Jízdné zakoupené formou sms - dotazy a odpovědi (s. 5); Stavební práce - DPH - dotazy a odpovědi (s. 6); Výpočet DPH - kurz - dotazy a odpovědi (s. 14).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2018, č. 12-13**

Nemovitě věci a zákon o DPH - změny v nároku na odpočet daně u nemovitých věcí (s. 1-5); Přenesení daňové povinnosti u stavebních prací - dotazy a odpovědi (s. 7); Fakturace mezinárodní přepravy - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Výpočet daně u dodání zboží a poskytnutí služby - dotazy a odpovědi (s. 11); DPH na účtence - dotazy a odpovědi (s. 11-12).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 26, (2018) č. 2**

DPH u vývozu zboží a služeb přímo vázaných na vývoz zboží (s. 2-6); Přejedání z paušálních výdajů na skutečné a naopak z hlediska daně z příjmů (s. 7-11); Ukončení činnosti ve společnosti (s. 12-19); Aktuální dotazy a odpovědi k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (s. 20-25); Zdokumentování převodních cen (s. 30-33); Změny a úpravy právních předpisů v oblasti účetnictví příspěvkových organizací v účetním období 2018 - vyhláška č. 273/2017 Sb., 274/2017 Sb., 397/2017 Sb. a 411/2017 Sb. (s. 38-44); Dělená správa podle § 161 a 162 daňového řádu a případný zánik rozhodnutí (s. 45-49); Shrnutí realizovaných a připravovaných změn v oblasti evidence tržeb (s. 50-57); Dotazy a odpovědi - k DPH (s. 58-62).

Účetnictví**Sv. 2018, č. 6**

Převodní (transferové) ceny I. (s. 3-9); Aplikace Benfordova zákona v účetnictví (auditu a daních) I. (s. 36-41); Výdaje (náklady) z hlediska zákona o daních z příjmů: jak hodnotit jejich daňovou (ne)účinnost? (s. 42-46); Uplatnění DPH u plnění poskytovaných na dlouhodobé bázi (s. 53-54).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Daron Acemoglu

Dave Donaldson : winner of the 2017 Clark Medal**Dave Donaldson : držitel Medaile Johna Batese Clarka z roku 2017**

The Journal of economic perspectives, Vol. 32, (2018) No. 2 (Spring 2018), p. 193-207

Představení díla ekonoma D. Donaldsona, který v r. 2017 za svou práci obdržel Medaili Johna Batese Clarka (prestižní ocenění udělované Americkou ekonomickou asociací). Donaldson se zabývá především mezinárodním obchodem, jeho práce se ale dotýká i geografie. - Poznámka.

Peter Birch Sørensen

From the linear economy to the circular economy : a basic model**Od lineární ekonomiky k oběhovému hospodářství : základní model**

FinanzArchiv, Vol. 74, (2018) No. 1, p. 71-87

Myšlenka tzv. oběhového hospodářství, která spočívá ve snaze co nejvíce recyklovat a minimalizovat využívání primárních surovin, nabývá v posledních letech ve světě na popularitě. Plán na přechod k oběhovému hospodářství představila v r. 2015 i EU. Autor se v článku zabývá přechodem od lineární ekonomiky ke kruhové ekonomice, včetně jeho správného načasování. V modelu ukazuje, že pokud je stav životního prostředí zpočátku na dobré úrovni a zásoba přírodních zdrojů dostatečná, je pro ekonomiku nejprve vhodný lineární model (bez recyklování). V určitém okamžiku však bude nutné na kruhovou ekonomiku přejít. Ekonomika ponechaná principu "laissez-faire" využívá v lineární fázi nadměrné množství surovin, přechod na kruhový model proto proběhne v nevhodnou dobu. Řešení spočívá ve státní intervenci (pigouviánská daň z nerecyklovaného materiálu). - Poznámky. -- Článek je součástí speciálního čísla, které vyšlo ku příležitosti 70. narozenin ekonoma Hanse-Wernera Sinna. Příspěvky souvisejí s tématy, kterým se Sinn věnoval v průběhu své kariéry.

Ted O'Donoghue and Jason Somerville

Modeling risk aversion in economics

Modelování averze k riziku v ekonomii

The Journal of economic perspectives, Vol. 32, (2018) No. 2 (Spring 2018), p. 91-113

Ekonomové obecně předpokládají, že je většina lidí averzní vůči riziku. Averze k riziku vytváří poptávku po pojištění, ovlivňuje finanční investování (volba mezi rizikem a výnosem) a objevuje se i v celé řadě dalších ekonomických modelů. Otázkou ale je, jak averzi k riziku modelovat. Obvykle se k tomu využívá funkce očekávaného užítu, někteří ekonomové ale poukazují na určité problémy tohoto přístupu. Autoři v článku předkládají různé alternativní přístupy k modelování averze vůči riziku a následně ukazují jejich aplikaci v praxi. - Poznámky. -- K riziku v ekonomii a psychologii viz i další články na s. 115-172.

Pavel Sirůček, Zuzana Džbánková

Nobel prize laureate in economics 2017

Laureát Nobelovy ceny za ekonomii z r. 2017

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 26, (2018) No. 1, p. 67-72

Richard H. Thaler ze Chicagské univerzity byl v r. 2017 oceněn Nobelovou cenou za ekonomii pro přínos oboru behaviorální ekonomie. Příspěvek nejprve stručně shrnuje historii a zmiňuje některé současné potenciální kandidáty tohoto ekonomického ocenění. Poté se věnuje akademické biografii R. Thaler a rozebírá jeho vědecko-výzkumný přínos a dosavadní profesní činnost v rámci ekonomické vědy, zejména behaviorální ekonomie. Představuje vybrané Thalerovy odborné práce.

Eleonora Granziera, Markus Haavio, Mikael Juselius, Mika Kortelainen, Lauri Vilmi

Post-crisis monetary policy modelling [elektronický zdroj]

Modelování měnové politiky v pokrizovém období

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 92 (2018), No. 1, p. 57-72

Světová finanční krize přispěla i ke změnám v makroekonomickém modelování. Předkrizové modely příliš nepočítaly s nulovou hranicí úrokových sazeb, nezohledňovaly interakce mezi finančními trhy a reálnou ekonomikou a nebylo pomocí nich možné analyzovat důsledky některých opatření měnové politiky (kvantitativní uvolňování, forward guidance). Kvantitativní uvolňování funguje spíše v praxi než v teorii, u forward guidance je tomu podle autorů naopak. Autoři předkládají modely, které mohou řešit některé z obtíží a které se od krize objevily, mnohé ale zůstává stále nevyřešeno (např. otázka platnosti transmisního mechanismu). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.bofbulletin.fi/en/archive/>

Václav Klepáč, David Hampel

Predicting bankruptcy of manufacturing companies in EU

Předpovídání bankrotu výrobních společností v EU

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 1, s. 159-174

Pohled na problematiku finančních rizik, předpovídání úpadku a odhalování finančních potíží firem v průběhu času. Autoři testují a porovnávají přesnost předpovědí různých klasifikačních metod se zaměřením na metody rozhodovacího stromu (decision trees) na datech o úpadcích podniků ve výrobních sektorech zemí Evropské unie. Prakticky se snaží zjistit, zda je možné spolehlivě předpovědět bankrot s ročním až tříletým předstihem. Analyzují finanční data z databáze Amadeus za období 2011-2013 o malých a středních výrobních podnicích, z nichž 170 v r. 2014 zbankrotovalo. Autoři provádějí statistické zhodnocení různých klasifikátorů využívaných pro predikci úpadku a jejich přesnosti.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Otmar Issing ; rozhovor vedli Jan Mallien a Frank Wiebe

"Die Unabhängigkeit der Notenbanken ist in Gefahr"

"Nezávislost centrálních bank je v nebezpečí"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 100 (28.5.2018), S. 30-31

Rozhovor s bývalým hlavním ekonomem Evropské centrální banky O. Issingem o jeho hodnocení pokrizové měnové politiky ECB a návrhů na další evropskou integraci. Podle Issinga nejen ECB, ale i ostatní centrální banky čelí tlaku politiků, který by je mohl připravit o jejich nezávislost. ECB se ovšem do této situace vmanévrovala na počátku krize eurozóny sama, když spustila nákupy dluhopisů rizikových členských států měnové unie a včas je neukončila. Německou kritiku ECB však zcela nesdílí a považuje ji spíše za projev nostalgie po měnověpolitické suverenitě. V oblasti evropské integrace Issing oceňuje některé návrhy francouzského prezidenta na integraci v bezpečnostních a ekologických otázkách. Harmonizaci minimálních mezd v EU, zřízení funkce ministra financí eurozóny i Evropský měnový fond však odmítá a spíše vyzývá k dodržování již platných smluv. Euro jako měně předpovídá dlouhý život, je ovšem otázka, zda všechny dnes jím platící státy ho budou užívat i v budoucnu.

Andreas Dombret ; rozhovor vedli Cornelius Welp, Saskia Littmann

"Sicherheit wird es nicht geben"

"Neexistuje žádná bezpečnost"

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 14, S. 48-49

Rozhovor se členem představenstva Bundesbanky A. Dombretem o nízkých výnosech německých bankovních institucí, rizicích brexitu a jeho další kariéře po odchodu z Bundesbanky v květnu 2018.

Jiří Hylmar, Michaela Hladká

Analýza dat v kontextu boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu

Interní auditor, Sv. 22, (2018) č. 1, s. 12-17

Praní špinavých peněz a financování terorismu patří aktuálně mezi největší globální hrozby. V rámci České republiky funkci regulátora pro oblast praní špinavých peněz a financování terorismu, zároveň i roli finanční zpravodajské jednotky pro potřebu mezinárodní spolupráce, plní Finanční analytický úřad. Článek se věnuje poslání a úkolům úřadu.

Laura Noonan

Big bank profits beat pre-Lehman levels

Zisky velkých bank překonávají "předlehmanovskou" úroveň

Financial Times, Vol. 2018, No. 39804 (11.6.2018), p. 14

Podle vlastního výzkumu Financial Times vykazuje 9 největších investičních bank za r. 2017 v součtu vyšší čistý příjem, než tomu bylo v r. 2007 před krachem banky Lehman Brothers a nástupem světové finanční krize. Investiční bankovníctví je tak navzdory zesílené regulaci a novým konkurentům na tom lépe, než mnozí analytici předpovídali. Výnosnost vlastního kapitálu (return on equity, ROE) nicméně nadále výrazně zaostává za předkrizovou úrovní, přičemž ani samotní bankéři neočekávají, že by ROE vzhledem k regulačním požadavkům na míru kapitálových rezerv mohla znovu oscilovat kolem 20 procent. -- K výsledkům výzkumu podrobněji viz FT č. 39805/2018 (12.6.2018), s. 11; k tématu viz také komentář ve FT č. 39810/2018 (18.6.2018), s. 8.

Richard Barwell

Central bankers mislead with loose talk about "symmetry"

Centrální bankéři klamou svými nevázanými řečmi o "symetrii"

Financial Times, Vol. 2018, No. 39792 (28.5.2018), p. 9

Kritický komentář k nakládání s pojmem "symetrické inflace" v centrálním bankovníctví. Podle autora je chybné chápat tento pojem jako oprávnění pro připouštění inflace překračující stanovené cíle po období nízké inflace či deflace. Překračování inflačních cílů lze připouštět jen krátkodobě za účelem nárůstu inflačních očekávání, zvýšení produktivní kapacity národního hospodářství po vážné krizi, případně s cílem eliminace působení protiinflačních neočekávaných rizik (tail risks) nebo po vyčerpání

konvenčních nástrojů měnové politiky. Rozhodně však nemá být "přestřelování" inflace centrálními bankami používáno jako standardní nástroj měnové politiky ve smyslu teze "po hladomoru má přijít hodování", což je aktuální zejména v USA, Evropě a Japonsku. Tím by totiž centrální banky výrazně ztratily na transparentnosti a přestaly by být vnímány jako zodpovědně jednající aktéři.

Marcel Fratzscher

Falscher Sündenbock : 20 Jahre EZB: Marcel Fratzscher verteidigt eine seiner Meinung nach klare Erfolgsgeschichte

Špatný obětní beránek : 20 let ECB: Marcel Fratzscher hájí podle svého mínění jednoznačný úspěšný příběh

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 106 (6.6.2018), S. 48

Autor komentáře polemizuje s německými kritiky Evropské centrální banky. Podle něj je neodůvodněná výčitka, že ECB svou měnovou politikou ohrožuje finanční stabilitu a nutí Německo ručit za rizika ostatních. Naopak, ECB a i Německá spolková banka jako součást Eurosystemu vykázaly v uplynulých letech nemalé zisky jdoucí ku prospěchu daňových poplatníků. Také německým kritikům je v článku vyčítáno, že od ECB požadují podněty pro země eurozóny k implementování "správných" politik. Tento požadavek je však v rozporu s mandátem ECB. V čem ale lze nalézt shodu, je nedostatek odvážných reforem v Evropě. Podobná souhra měnové politiky, finanční politiky a strukturálních reforem jako v USA od vypuknutí finanční krize se v Evropské měnové unii zatím nekonala. To nicméně není vina ECB, ale evropských politiků.

Felix Hufeld

Finanzaufsicht wird komplexer : man kann viel an Algorithmen delegieren, aber nicht die Verantwortung

Finanční dozor se stane komplexnějším : na algoritmy toho lze hodně delegovat, nikoliv však odpovědnost

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 112 (14.6.2018), S. 48

Komentář prezidenta německého Spolkového úřadu pro dozor nad finančními službami (BaFin) F. Hufelda k nástupu velkých dat (big data) a umělé inteligence do finančnictví a s tím spojeným výzvám pro národní regulátory. Podle Hufelda nesmí dozorové orgány připustit, aby se z automatizovaných procesů ve finančních službách stala "černá skříňka", kvůli které se může dotčený management vyvázat ze své odpovědnosti. Regulátoři by se také měli připravit na situaci, kdy se outsourcing bude stávat stále více pravidlem než výjimkou. S tím musí být nezbytně spojeno i řešení otázky konečného adresáta pokynů a správních řízení finančního dozoru. - Autor se odvolává na závěry společné zprávy BaFin, Fraunhoferova institutu pro analýzu inteligentních a informačních systémů a Boston Consulting Group s názvem "Big Data trifft auf künstliche Intelligenz" (zveřejněna dne 15.6.2018).

Andreas Kröner, Martin Greive

Große Risiken für die EU : Euro-Clearing

Velká rizika pro EU : euroclearing

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 100 (28.5.2018), S. 32

Podle analýzy ekonoma V. Brühla pro hesenskou zemskou vládu je setrvání clearingových institucí pro země Evropské unie v Londýně rizikem, až Velká Británie přestane být v březnu 2019 členským státem EU. Například tamní clearingový dům LCH sloužící k zúčtování úrokových derivátů v eurech by oficiálně podléhal britskému národnímu regulátoru Bank of England a nebyla by záruka, že by v případě krize fungovala kooperace s unijními úřady. Značná rizika také mohou vzniknout pro ECB, jež v případě problémů některého clearingového domu pro EU musí dát k dispozici určitý objem likvidity pro zamezení dominového efektu. Finanční stabilitu také může ohrozit vývoj úroků za státní dluhopisy, které banky ukládají do clearingových domů jako zajišťovací prostředek. -- K tématu viz také komentář na s. 28.

Dušan Staniek

Hypotéza očekávání v teorii a praxi současných úrokových instrumentů [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 2, s. 61-79

Tzv. hypotéza očekávání je jednou z teorií vysvětlující tvary výnosových křivek. Podle této teorie jsou dlouhodobé úrokové sazby tvořeny sérií po sobě jdoucích krátkodobých očekávaných sazeb. Investor je indiferentní mezi krátkodobým a dlouhodobým investováním. Teorie bývá podle autora často testována empiricky, nicméně s nepřesvědčivými výsledky. Hypotéza by v případě platnosti mohla přinést důležité poznatky o očekávání ekonomických subjektů. Autor na příkladu pěti úrokových sazeb ukazuje rozdílný vliv krátkodobých sazeb na sazby dlouhodobé. Vychází z předpokladu maximální bezrizikovosti sazeb a maximální homogenity parametrů úrokového produktu. Závěry analýzy vyznívají podle autora pro hypotézu očekávání příznivěji, než v dřívějších pracích (u některých dluhopisů byla potvrzena platnost hypotézy). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.513>

Jovan Njegić, Dejan Živkov, Irena Janković

Interrelationship and spillover effect between stock and exchange rate markets in the major emerging economies [elektronický zdroj]

Vzájemný vztah a tzv. efekt přelévání mezi akciovými a měnovými trhy ve velkých rozvíjejících se ekonomikách

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 3, p. 270-292

Řada investorů investovala v uplynulých desetiletích do akcií v rozvíjejících se ekonomikách. Přilákal je rychlý růst těchto ekonomik spolu s prováděnými reformami. Rizikem je však kurzová nestabilita. Autoři se v článku zabývají vzájemným vztahem měnových (směnných) kurzů a akciových trhů. Tento vztah vysvětlují dvě teorie - tzv. tokově orientovaný model (flow oriented model) a teorie vyváženého portfolia (portfolio-balance approach). Vzájemné propojení akciových a měnových trhů i šíření šoků mezi oběma trhy je dále zkoumáno v praxi na příkladu velkých rozvíjejících se asijských ekonomik, ekonomik střední Evropy (ČR, Polsko, Maďarsko) a USA. K výzkumu byly použity různé varianty modelu BEKK-GARCH. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.669>

Michal Kováč

Konstrukce stres testu pro regulatorní účely modelem VEC [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 2, s. 43-59

Finanční instituce mají podle tzv. Basilejské kapitálové dohody (Basel II) na výběr různé metody výpočtu rizikových parametrů za účelem určení kapitálových požadavků. Kromě standardního přístupu existují ještě metody vycházející z interního ratingu - IRBF a IRBA. Instituce při zvolení těchto metod využívají své vlastní odhady rizikových parametrů, jsou ale zároveň povinny provádět tzv. zátěžové (stress) testy. Autor se v článku zabývá konstrukcí těchto zátěžových testů s využitím modelu VEC a následným praktickým výpočtem hodnoty kapitálu na portfoliu retailové klientely působící v ČR. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.512>

Light on the shadows : Chinese finance

Posvícení si na stín : čínské finance

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9096, p. 60-61

Stínové bankovníctví v Číně se rozrostlo do enormních rozměrů. Podle Mezinárodního měnového fondu je stínové bankovníctví jedním z největších nebezpečí pro čínskou ekonomiku. Čína proto kvůli obavám z finanční nestability postupně zpřísňuje dohled v této oblasti.

Bank of Finland

Lowering the loan cap will reduce the risks associated with debt [elektronický zdroj]

Snížení limitu na půjčky omezí rizika spojená se zadlužením

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 92 (2018), No. 2, p. 5-19

Finská centrální banka ve svém pravidelném hodnocení finanční stability upozorňuje na riziko vyplývající ze zadlužení finských domácností. Na jaře r. 2018 bylo představeno nové opatření limitující půjčky na bydlení, zdroje zadlužení jsou ale různé (na 2. místě se například objevují spotřebitelské úvěry). Plánovaným přestěhování hlavního sídla banky Nordea do Helsinek vzroste mnohonásobně velikost finského bankovního sektoru, s čímž jsou spojeny přínosy, ale i rizika.

Odolnost finského finančního sektoru zůstává dobrá. Systémová rizika by měla být omezena zapojením Finska do bankovní unie. Stále však chybí evropský systém pojištění vkladů a basilejské standardy se dokončují. Nová rizika vznikají i s rozvojem digitalizace finančních služeb. - Poznámky. -- Číslo je věnováno tématu finanční stability. Podrobněji k jednotlivým faktorům (zadlužení domácností, bankovní unie, trh s nemovitostmi ve Finsku, digitalizace, aj.) viz zbývající články v čísle. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/06/BOF_bulletin_2_2018.pdf

Martin Macháček, Aleš Melecký, Monika Šulganová

Macroeconomic drivers of non-performing loans : a meta-regression analysis [elektronický zdroj]
Makroekonomické faktory ovlivňující nesplácené úvěry : meta-regresní analýza

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 3, p. 351-374

Makroprudenční analýza se zabývá hodnocením systémového rizika. Součástí této analýzy je monitorování úvěrového rizika. Autoři v článku zkoumají 5 nejvýznamnějších makroekonomických faktorů, které mohou ovlivnit úvěrové riziko. Indikátorem úvěrového rizika byl zvolen tzv. poměr pohledávek se selháním (podíl nesplácených úvěrů; non-performing loans ratio, NPL ratio). Zkoumány byly tyto faktory: reálný hospodářský růst, úroková sazba, inflace, směnný kurz a nezaměstnanost. Na základě meta-regresní analýzy (tzn. provedení analýzy 37 dříve publikovaných studií obsahujících téměř 150 modelů v kombinaci s regresními metodami) autoři identifikují společné a odlišné prvky předchozích analýz i faktory, jejichž dopady jsou podle některých studií výrazně odlišné. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2018/06/Prague_Economic_Papers_3_2018_str_351-374.pdf

Making waves : banking in Africa

Vzbuzuje rozruch : africké bankovníctví

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9096, p. 64

Evropské a americké banky se stahují z afrických trhů (považují je za příliš malé a rizikové). Africké banky tento trend vnímají jako příležitost k vlastnímu růstu, a to i přes hranice. Překážkou je roztržičnost kontinentu, tj. různorodost předpisů a trhů. Některé banky rostou kvůli rizikovým akvizicím příliš rychle. Ve prospěch afrických bank mluví dva trendy: nové technologie a mezinárodní působení korporátních klientů místních bank. S přeshraničním růstem bank jsou spojena i další rizika a přínosy: šíření potenciálních krizí, ale i podpora inovací a konkurenceschopnosti.

Ruth Berschens, Mathias Brüggmann, Jan Hildebrand

Notenbanken sollen Milliarden überweisen : Iran

Centrální banky mají převádět miliardy : Írán

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 101 (29.5.2018), S. 8

K záměru Evropské komise využít pro platby za nákupy íránské ropy účty evropských centrálních bank. Důvodem pro tyto úvahy je odstoupení USA od multilaterální dohody s Íránem o ukončení jeho jaderného programu a obnovení amerických sankcí vůči této zemi, které znemožní transakce s íránskou ropou v dolarech prostřednictvím amerických bank. V Bruselu převládá snaha o pokračování sbližování s Teheránem a udržení nákupů ropy, které by proto nově měly probíhat v eurech. Podle článku lze však ze strany evropských centrálních bank počítat spíše s rezervovanou až odmítavou reakcí, neboť zvažovaný mechanismus nemusí být v souladu s jejich mandátem a existují také obavy z toho, že by transakce do Íránu mohly být v rozporu s unijní legislativou proti praní peněz a podpoře terorismu.

Evžen Kočenda

Survey of volatility and spillovers on financial markets [elektronický zdroj]

Výzkum volatility a jejího šíření na finančních trzích

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 3, p. 293-305

Volatilita značí míru odchylky ceny určitého aktiva v čase. Současný výzkum se zabývá často tím, jak volatilita určitého aktiva ovlivňuje volatilitu jiných aktiv (jev zvaný "spillover"). Řada prací využívá modely GARCH, jejich možnosti jsou však podle autora omezené. Autor se v článku zabývá dosavadním měřením volatility a jejím šířením, vylepšuje používané výzkumné metody a vyvíjí i některé nové. Příspěvek obsahuje také empirický výzkum (aplikace nových metod v praxi). - Poznámka. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.650>

Ralph Atkins

Swiss reject 'suicidal' sovereign money plan : Vollgeld referendum

Švýcaři odmítají "sebevražedný" plán na zavedení suverénních peněz : referendum k "Vollgeldu"

Financial Times, Vol. 2018, No. 39804 (11.6.2018), p. 4

Švýcaři voliči zamítli v referendu 75 procenty hlasů plán na zákaz tvorby účetních peněz komerčními bankami prostřednictvím úvěrování. Tím byl zamítnut také návrh na alternativní finanční systém postavený na tzv. suverénních penězích (či "Vollgeldu"), které by byly výlučně kryty oběživem a rezervami Švýcarské národní banky (SNB). Zástupci finančního sektoru i SNB výsledek referenda vítají, neboť Vollgeld v praxi by podle nich ohrozil hospodářský růst země. Jeho zastánci hodlají navzdory své porážce nadále přispívat do mezinárodní debaty o míře rizikovitosti stávajícího finančního systému a odolnosti globálních financí.

By Elena Mazzotti and Francesca Caminiti

The fintech opportunity for banks in Europe

Možnosti využití fintechu pro evropské banky

The European financial review, Vol. 9, (2018) No. 2 (April - May), s. 13-16

Autorky uvádějí, že pro tradiční banky nastala správná doba, aby začaly rozvíjet spolupráci s fintechovými společnostmi a přijaly rozhodnou strategii, která spojuje sílu tradičního bankovníctví a inovativních fintechových řešení. Charakterizují jednotlivé kategorie fintechových společností: "fintech fins" (zaměřují se na přímé úvěrování) a "fintech techs" (poskytují bankám specializované technologie), jejich problémy i novou fázi, do které v současnosti vstupují. Představují také pět klíčových oblastí, na které by se mohly banky zaměřit při svojí výhodné partnerské spolupráci s fintechovými společnostmi. - Poznámky. -- Více o důsledcích fintechu pro obor finančních služeb viz s. 9-11.

By Nada Jarnaz

The global footprint of islamic finance and the sukuk market

Celosvětové stopy islámského finančnictví a trhu se sukuky

The European financial review, Vol. 9, (2018) No. 2 (April - May), p. 68-70

Článek představuje základní zásady islámského finančnictví a obligací sukuk a zvažuje, nakolik další vývoj dané oblasti může podpořit investování. Autorka zmiňuje zásady islámského práva, které se odrážejí v produktech islámského finančnictví (ribá, gharar aj.), a podrobněji objasňuje využívání sukuků a trendy moderních trhů se sukuky.

What goes around

Jak se do lesa volá

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9096, p. 66

Spojené státy zvýšily v polovině června základní úrokovou sazbu o 0,25 p. b. Ačkoli tentokrát trhy přijaly zvýšení sazeb klidně, Spojené státy by tuto reakci neměly považovat za automatickou. Finanční trhy jsou velmi integrované a dochází k šíření výkyvů napříč zeměmi. Změna měnové politiky v USA může vzhledem k postavení dolaru výkyvy odstartovat, přičemž Spojeným státům se růst sazeb může vrátit v podobě snížení cen akcií držených Američany i akcií nadnárodních podniků USA.

Petr Liška

Základní platební účet

Obchodní právo, Sv. 27, (2018) č. 4, s. 140-154

V návaznosti na článek 21 Listiny základních práv Evropské unie byla přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky. Účelem této směrnice je mimo jiné, aby členské státy zaručily, že spotřebitelé, kteří si chtějí otevřít platební účet, nebudou diskriminováni na základě státní příslušnosti nebo místa pobytu. Směrnice 2014/92/EU byla transponována do českého právního řádu přijetím zákona č. 452/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku. Obsah zákonné úpravy byl převzat do zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, kterým byla zrušena předchozí právní úprava obsažená v zákoně č. 284/2009 Sb. Článek se zaměřuje na problematiku právní úpravy zakládající některým bankám kontraktní povinnost v důsledku zakotvení povinnosti vést určitým spotřebitelům základní platební účet a na související otázky. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 26, (2018) č. 6

Britský fintech Revolut dosáhl dvou milionů uživatelů (s. 9); Bonita: společná ochrana spotřebitele i věřitele (s. 10-12); Zádrhely digitálního odbavování - on-line identifikace, pátá směrnice proti praní peněz (s. 20-21); PSD 2 - příležitost k rozvoji, nebo další povinnost? (s. 26-27); Co přinesla novela zákona o SÚ aneb banky vs. poradci (s. 28-29); Eurofi 2018: Potřebuje bankovní unie optimalizaci? (s. 30-33); Pátá AML směrnice se blíží. Co nového přinese a komu? (s. 40-41); Změny v oblasti kyberbezpečnosti a investování aneb co nového v regulaci - přehled nových zákonů a vyhlášek z oboru (s. 43); Kam zmizela inflace? (s. 46-47); Z historie Sedlabanki Islands, islandské centrální banky (s. 48-49).

Hospodářské noviny

Sv. 62, (2018) č. 118 (20.6.2018)

Banky jdou proti plánům ČNB: limity pro hypotéky chce ČNB dostat do zákona, banky se brání - snaha o vyřazení dvou příjmových ukazatelů žadatele o hypotéku z připravovaného zákona o regulaci hypoték (s. 1); Trump znervóznil svět hrozbami vyšších cel vůči Číně. Obchodní válka je na dohled (s. 13).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Hélène Baudchon

France : how far along is the cycle? [elektronický zdroj]

Francie : v jaké fázi hospodářského cyklu se nachází?

Conjoncture, No. 5 (2018), p. 1-14

Podle některých náznaků (např. problém s nedostatkem pracovních sil na konci r. 2017) by se francouzská ekonomika měla nacházet ve fázi zrychlování (akcelerace) hospodářského růstu, jiné faktory (produkční mezera, inflace) tomu však neodpovídají. Autorka proto zkoumá, v jaké fázi hospodářského cyklu se Francie nyní nachází. Z analýzy vyplývá, že francouzská ekonomika již pravděpodobně prošla fází zotavování, vrcholu cyklu ale ještě nedosáhla. - Poznámky. -- Příspěvek je dostupný na webu BNP Paribas také ve francouzštině. -- Tématu se týká také článek v čas. Trésor economics č. 223/2018. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Handle with care

Zacházejte opatrně

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9094, p. 9

Břežnové volby v Itálii vyhrály dvě populistické strany, jež v minulosti podporovaly odchod Itálie z eurozóny. Ministrem se stal i ekonom podporující "italexit", i přesto však nebudou v krátkodobém měřítku výsledky voleb pro italskou ekonomiku tak nepříznivé, jak by se mohlo zdát: předchozí vládě se podařilo dosahovat primárního přebytku rozpočtu a zadlužení je zatím zvládnutelné. Itálie má ale výrazné dlouhodobé problémy, jejichž řešení odkládaly již minulé vlády. Současná politická situace případné reformy ještě ztěžuje. -- Další články k politické situaci v Itálii viz s. 25-26 ("Matteo Salvini's quest for power") a 64-66 ("Tragedy of farce?: Italy and financial markets").

Viktor Jacina

Metody Makroekonomické predikce Ministerstva financí

Interní auditor, Sv. 22, (2018) č. 1, s. 18-21

Článek se věnuje metodám Makroekonomické predikce Ministerstva financí ČR, která je stěžejní publikací v oblasti předpovědi budoucího ekonomického vývoje. S čtvrtletní periodicitou nabízí představy o očekávaném vývoji makroekonomických indikátorů, jako je např. hrubý domácí produkt, inflace či nezaměstnanost. Ty se následně stávají výchozím bodem pro daňové predikce či predikce některých výdajových položek státního rozpočtu.

Donata Riedel, Lars P. Feld, Christoph M. Schmidt, Marcel Fratzscher, Clemens Fuest

Neustart für Erhard's Erben : 70 Jahre Soziale Marktwirtschaft

Restart pro Erhardovy dědice : 70 let sociálně-tržního hospodářství

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 113 (15.6.2018), S. 10-11

Článek přináší komentáře čtyř předních německých ekonomů u příležitosti 70. výročí zavedení německé marky a liberalizace cen, kterou prosadil tehdejší ředitel hospodářské správy západoněmeckých okupačních zón Ludwig Erhard. Právě Erhard dodnes platí za otce konceptu tzv. sociálně-tržního hospodářství, jež je považováno za zdroj inkluzivního hospodářského růstu poválečné Spolkové republiky Německo. Komentáře ekonomů vyznívají pro principy sociálně-tržního hospodářství příznivě, poněkud se však liší v hodnocení schopnosti erhardovských postulátů nabídnout komplexní řešení výzev, jež přináší procesy globalizace, digitalizace a automatizace. -- K měnové reformě a ekonomické liberalizaci v západním Německu v r. 1948 viz podrobněji HB č. 116/2018 (20.6.2018), s. 10-11.

The Saudi revolution begins

Saúdská revoluce začíná

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9097, p. 11

Společenský a kulturní život v Saúdské Arábii se vlivem prince Muhammada bin Salmána uvolňuje: byla omezena islámská náboženská policie, díky čemuž například mohou ženy od června 2018 řídit auta. Saúdský princ se dále snaží snížit závislost země na ropě. Ta je z 80 % hlavním zdrojem příjmů státního rozpočtu, i přes rostoucí ceny se však rozpočet propadá do deficitu. Salmánova zahraniční i domácí politika je nicméně v mnoha ohledech kontroverzní. Některá z opatření (např. loňský zátah proti korupci) poukazují spíše na snahu o vytvoření autokracie. Pro Saúdskou Arábii i Salmána by bylo přínosnější, kdyby se země inspirovala otevřeností Spojených arabských emirátů, namísto megalomanských a riskantních snah o výstavbu měst, která mají kopírovat Dubaj a konkurovat jí. -- K tématu viz i speciální dvanáctistránková příloha (následuje po s. 40).

Marianna Siničáková, Veronika Šulíková, Ľubica Štiblárová

Tradičný a alternatívny pohľad na synchronizáciu hospodárskych cyklov v Európskej únii

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 2, s. 260-277

Autorky zjišťují míru synchronizace hospodářských cyklů v Evropské unii v období 1996-2015 a třídí členské státy podle podobnosti jejich cyklů. Zkoumají, do jaké míry ovlivňuje hospodářský vývoj v evropských zemích, které jsou jádrem integračního seskupení (core countries), vývoj hospodářského cyklu ostatních států. Posuzují také platnost tzv. endogenního argumentu, podle kterého se i počáteční výrazné asymetrie mezi integrovanými zeměmi postupem času zmenšují. K analýze nejprve používají tradiční metodu analýzy synchronizace hospodářských cyklů - křížové korelace produkční mezery. Jako vhodný alternativní přístup obohacující analýzu volí metodu minimální kostry grafu (MST přístup). Diskutují výsledky analýz a zaměřují se zejména na synchronizaci ve vztahu k průměru eurozóny a v další části pak ve vztahu ke klíčovým státům (Německo, Francie). - Poznámky.

Diane de Waziers

What do business surveys tell us about the position of the economy in the business cycle?

[elektronický zdroj]

Co vypovídají průzkumy podniků o pozici ekonomiky v hospodářském cyklu?

Tresor-economics, No. 223 (2018), p. 1-8

Znát pozici ekonomiky v hospodářském cyklu je nezbytné pro tvorbu prognóz i vykonávání hospodářské politiky. K určení pozice ekonomiky v hospodářském cyklu může pomoci výpočet produkční mezery (output gap), která udává rozdíl mezi HDP a potenciálním produktem. Určit produkční mezeru však nelze s jistotou a ačkoli současné odhady produkční mezery odpovídají vývoji inflace, omezení produkční kapacity, které nyní trápí některé evropské ekonomiky, v souladu s produkční mezerou a inflací není. Autorka v článku předkládá novou metodu, jak určit pozici ekonomiky v hospodářském cyklu právě na základě omezení produkčních kapacit. Metoda má sice sama některé limity, lze ji ale použít jako doplňkovou k tradičním metodám. - Poznámky. -- K tomu, v jaké fázi hospodářského cyklu se aktuálně nachází Francie, viz článek v čas. Conjoncture č. 5/2018. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Louis Boisset, Laetitia François, Carole Hentzgen, Julien Lecumberry, Yasmine Osman, Morgane Salomé
World economic outlook in spring 2018 : growth still strong [elektronický zdroj]

Výhled světové ekonomiky na jaře 2018 : růst je stále vysoký

Trésor-economics, No. 218 (2018), p. 1-12

V r. 2017 dosáhl hospodářský růst ve světě téměř čtyřprocentního tempa, podobný vývoj se očekává i v letech 2018-2019. V některých zemích a regionech se vlivem různých faktorů tempo růstu bude pravděpodobně zvyšovat (USA, eurozóna), jiné ekonomiky naopak zpomalí (Japonsko, Velká Británie). Z velkých rozvojových ekonomik lze očekávat posílení růstu např. v Brazílii a Indii a naopak snížení tempa v Turecku. Na vývoji hospodářského růstu se bude pozitivně podílet zahraniční obchod, tato oblast je ale předmětem různých nejistot (mj. vlivem protekcionistických opatření ze strany USA). - Poznámky. -- Blíže k vývoji v Turecku viz HN č. 134/2018 (16.7.2018), s. 7. Plný text dostupný z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/tags/Tresor-Economics>

Informatika. Počítače

Armin Grunwald ; rozhovor vedl Torsten Riecke

"Wir sind in Gefahr, die Kontrolle zu verlieren"

"Jsme v nebezpečí, že ztratíme kontrolu"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 108 (8.6.2018), S. 12-13

Rozhovor s ředitelem Institutu pro odhad následků technického rozvoje při Karlsruhském institutu pro technologie a vedoucím stejnojmenné expertní kanceláře při Německém spolkovém sněmu A. Grunwaldem o procesu digitalizace a jeho etických aspektech. Podle Grunwalda už lidstvo nemá absolutní kontrolu nad umělou inteligencí a digitálními technologiemi a existuje riziko, že ji bude ztrácet ve stále více oblastech. Například vypnutí internetu by již nyní mělo fatální následky pro světovou ekonomiku a zřejmě by si záhy vyžádalo i první mrtvé kvůli propojení se zásobováním potravinami. Nicméně určité možnosti ovlivnění a regulace technického vývoje ještě existují, o čemž svědčí i přijetí obecného nařízení EU o ochraně osobních údajů (GDPR). Podle Grunwalda by společnost neměla propadat ani fatalismu, ani nekritické víře v pokrok, ale měla by mít odvahu k řešení etických a sociálních otázek už během vývoje a zavádění nových technologií. Mezi informatiky již existuje ochota k diskusi o roli společenských hodnot při vývoji softwarů, hospodářská sféra k tomu musí teprve dospět.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Dani Rodrik ; rozhovor vedl Malte Fischer

"Populisten legen den Finger in die Wunde"

"Populisté vkládají prst do rány"

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 15, S. 62-63

Rozhovor s harvardským profesorem ekonomie a kritikem globalizace D. Rodrikem o chybějící suverenitě národních států, nových pravidlech pro světový obchod a o tom, jak se dá zastavit populismus.

Oldřich Dědek ; rozhovor vedl Michal Novotný

Přijetí eura se bát nemusíme

Statistika & my, Sv. 8, (2018) č. 5, s. 12-13

Rozhovor s členem bankovní rady ČNB a bývalým národním koordinátorem pro zavedení eura v ČR profesorem O. Dědkem. Hodnotí ukončené kurzové intervence ČNB a dále se zaměřuje na výhody a nevýhody zavedení eura pro českou ekonomiku, připravenost ČR na členství v eurozóně a možné důsledky nepřijetí společné měny. Věnuje se také doporučením hospodářské politiky, upozorňuje na možná rizika pro finanční stabilitu ekonomiky a na propojenost ekonomického zdraví eurozóny se zdravím české ekonomiky.

Ondřej Svoboda

Spoutaný brexit: kdy může začít Spojené království sjednávat obchodní dohody?

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 101-116
Autor posuzuje současné a plánované obchodně-politické aktivity Velké Británie vůči třetím zemím a hledá řešení, které by vyhovovalo britským ambicím o efektivním vytváření samostatné britské obchodní politiky, aniž by nutně UK porušovalo závazky plynoucí z členství v EU. Nejprve se zaměřuje na současný právní rámec EU, konkrétně výlučnou pravomoc společné obchodní politiky v rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy, na zásadu loajální spolupráce a její dopad na vnější vztahy i na výstupový proces z EU. Dále popisuje a analyzuje aktuální britské aktivity v obchodní politice vůči třetím zemím a pozornost soustředí na dohody o volném obchodu. Zvažuje možnost udělení pravomocí UK zahájit samostatná obchodní vyjednávání výměnou za předčasné vzdání se některých výhod a práv v oblasti unijní společné obchodní politiky. - Poznámky.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Eyal Ronen, Yohan Benizri

Export competitiveness and trade agreements : analysis and insights from Israel's experience

Konkurenceschopnost vývozu a smlouvy o volném obchodu : analýza a poznatky z izraelské zkušenosti

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 4, p. 168-181

Izraelský vývoz již dvě desetiletí roste - jednak díky specializaci (Izrael se zaměřuje na inovativní a technologicky intenzivní produkty), dále ale i díky smlouvám o volném obchodu, zejména s EU. Autoři v článku analyzují údaje o izraelském exportu v období 1995-2015 a pomocí Kaplanova-Meierova modelu míry přežití zjišťují, které sektory zejména profitují ze smlouvy o volném obchodu mezi EU a Izraelem. Součástí analýzy jsou mj. i tabulky s výpočtem komparativních výhod vůči konkrétním obchodním partnerům (včetně ČR). - Poznámky.

Laura Fraedrich, Chase Kaniecki, Sara Rafferty

Foreign investment control heats up : a global survey of existing regimes and potential significant changes on the horizon

Kontrola zahraničních investic zostruje : celosvětový průzkum existujících režimů a potenciální signifikantní změny na obzoru

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 4, p. 141-156

Fúze a akvizice nadnárodními společnostmi jsou v různých zemích na světě předmětem kontroly. Kontroly ale nejsou jednotné: v některých zemích jim např. podléhají pouze určitá odvětví a liší se i účely kontrol a způsob jejich provádění. Např. v USA se prověřuje vliv investic na národní bezpečnost, zatímco v jiných zemích jsou řešeny ekonomické dopady či dopady na určitá odvětví. Autoři v článku popisují režimy kontrol zahraničních investic ve vybraných zemích a dále se věnují chystaným změnám. Analyzovány byly režimy kontrol v těchto zemích: Austrálie, Brazílie, Kanada, Čína, Francie, Německo, Itálie, Japonsko, Mexiko, Rusko, Španělsko, Velká Británie a USA. Změny se nyní chystají v USA, ve Velké Británii, v EU, v Nizozemí a v některých afrických státech. - Poznámky.

Mariya Polner

Harnessing the power of data for customs enforcement

Využívání síly dat k celnímu vymáhání

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 4, p. 182-185

Po celém světě je generováno čím dál větší množství dat. Tzv. velká data (big data) začínají využívat i celní správy - jako první je začala využívat k boji proti daňovým únikům Velká Británie v r. 2009. Celní orgány často vycházejí z informací o zabavování (seizures). Kvalitu a kvantitu dat ovlivňuje řada faktorů, kromě toho by ale data měla být sdílena napříč různými úřady. Celní správy sdílejí některé kompetence i s jinými úřady, např. s armádou, policií či protidrogovými útvary, a bez dat těchto úřadů by mohl být přehled o stavu zkoumaných skutečností zkreslený. Příležitost pro celní správy představují také pokroky ve vizualizaci dat. - Poznámky.

Norbert Häring, Donata Riedel

Kampf der Halbwahrheiten : Handelskrieg

Souboj polopравd : obchodní válka

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 114 (18.6.2018), S. 14

V místy až konfrontačně vedené diskusi politiků o vývoji platební a obchodní bilance mezi USA a Evropskou unií zaznívají často neúplné nebo zavádějící informace. Důvodem není jen chybná interpretace statistických údajů, ale také odlišná metodika práce statistiků na obou stranách Atlantiku a v neposlední řadě i přesun zisků nadnárodních korporací do daňových rájů. Posledně jmenovaný aspekt lze pozorovat hlavně na přesouvání správy patentů a licencí technologických podniků z kalifornského Silicon Valley do Irska, Nizozemí či Lucemburska, což formálně zlepšuje bilanci služeb EU vůči USA, byť se stále jedná o americké podniky. Na druhé straně je sice neoddiskutovatelný deficit obchodní bilance (tj. výměny zboží) USA vůči EU, jeho čelný kritik, americký prezident D. Trump, však podle článku opomíjí, že tento schodek do značné míry kompenzují přebytky USA v globálních finančních investicích, jež vznikají díky pozici dolaru jako světové měny. Kořenem strukturálních potíží řady regionů v USA tak není primárně nastavení zahraničněobchodní politiky, jako spíše nízká míra redistribuce národohospodářských výnosů v rámci Spojených států.

Shuzhong Ma, Yuxi Chai, Jinmin Wang, Yan Duan

New digital infrastructure, cross-border e-commerce and global vision of creating Electronic World Trade Platform

Nová digitální infrastruktura, přeshraniční elektronické obchodování a všeobecná vize vytvoření elektronické platformy světového obchodu

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 4, p. 157-167

V průběhu posledních desetiletí dochází k prohlubování globalizace, rozvoji informačních technologií i elektronického obchodování. To vše jsou faktory, které by mohly podpořit vznik celosvětového digitálního systému celních správ. Autoři v článku analyzují podmínky vzniku této platformy a dále představují návrh na vytvoření "Elektronické platformy světového obchodu" (Electronic World Trade Platform, eWTP). - Poznámky.

Jindřich Schwarz

Podpora řízení rizik

Clo-douane, Sv. 52, (2018) č. 6, s. 12-13

Řízení rizik (risk management) spočívá v informování o hrozcích rizicích a jejich dopadech a v poskytování doporučení, jak rizika zvládnout. Celní správa ČR nyní využívá k řízení rizik systém pro identifikaci a řízení rizik (SIRR). Autor popisuje řízení rizik u CS ČR, přičemž se ve výkladu dotýká i specifických otázek řízení rizik ve státní správě obecně.

Megan Greene

Taking the measure of a US-China trade war

Jak číst obchodní válku mezi USA a Čínou

Financial Times, Vol. 2018, No. 39806 (13.6.2018), p. 9

Autorka komentáře zasazuje realizovaná i ohlášená cla USA proti Číně a dalším zemím do kontextu fungování světové ekonomiky a možných obchodních válek, jak se je snaží postihnout ekonometrické modely. Navržená cla USA a reakce ostatních států nemusí mít pro růst světové ekonomiky jako celku nijak fatální důsledky, neboť v porovnání s objemem zahraničněobchodní výměny se stále nejedná o výrazné položky a protirůstové účinky cel bude ještě výrazným způsobem kompenzovat snížení daní v USA. Autoři těchto modelů ovšem podle autorky ve svých výstupech nezohledňují dopad cel na jimi nejdotčenější regiony a odvětví, důsledky pro fungování postižených produkčních řetězců a vývoj sentimentu mezi investory. Na modelech postavené prognózy rovněž neberou v potaz a ani nejsou schopny vyčíslit ekonomické škody způsobené dalším zhoršením mezinárodních vztahů.

Tomáš Melichar

Tarifujeme...(10. díl)

Clo-douane, Sv. 52 (2018), č. 6, s. 15

Další díl seriálu o tarifním zařazování zboží se zabývá klasifikací bazénů s příslušenstvím. Téměř všechny typy bazénů (kromě dětských nafukovacích a vířivých bazénů) se zařazují pod číslo 9506 - bazény a brouzdaliště. U příslušenství (bazénová filtrace, bazénová chemie, vysavače, aj.) je situace komplikovanější a dovozci zde často chybují (např. u filtrací se výrobky klasifikují do jiných kategorií, pokud jsou některé jejich součásti dováženy samostatně).

Arnaud Costinot and Andrés Rodríguez-Clare

The US gains from trade : valuation using the demand for foreign factor services

Přínosy obchodu pro USA : stanovení hodnoty s využitím poptávky po službách zahraničních výrobních faktorů

The Journal of economic perspectives, Vol. 32, (2018) No. 2 (Spring 2018), p. 3-23

Autoři se v článku zabývají prospěšností zahraničního obchodu pro USA. Využívají k tomu přístup z tzv. organizace odvětví a trhů (industrial organization), kdy se zjišťují tzv. rezervační ceny zboží (reservation values). Dále je zjišťována poptávka po službách výrobních faktorů a její elasticita (předpoklad, že při vývozu a dovozu zboží dochází zároveň k nepřímé výměně služeb výrobních faktorů, které byly využity při výrobě daného zboží, mezi oběma státy). Teorie je následně aplikována na USA. Podle autorů je podíl amerických výdajů na dovoz ve srovnání s jinými zeměmi menší, což vyplývá z velikosti USA a toho, že velká část obchodu připadá na vnitrostátní obchod. To zároveň znamená, že přínos zahraničního obchodu je pro USA také nižší (odpovídá 2-8 % HDP). - Poznámky. -- K tématu přínosnosti zahraničního obchodu pro USA viz i články na s. 25-90.

Rana Foroohar

The US picks the wrong fight

USA si volí nesprávný zápas

Financial Times, Vol. 2018, No. 39798 (4.6.2018), p. 9

Podle autorky komentáře se USA uvalením cel na své spojence dopouští vážné a zbytečné chyby, jež je může připravit o mezinárodní podporu ve strategicky důležitějších konfrontacích s Čínou. Tyto střety se navíc sotva budou týkat oceli, hliníku či dalšího tradičního zboží a služeb, ale standardů pro telekomunikační technologie 5. generace (5G), internetu věcí nebo umělé inteligence. Například kooperace USA s Evropskou unií je nutná už jen z toho důvodu, že právě Říše středu začíná výrazně dýchat na záda Spojeným státům na jejich pozici největšího evropského obchodního partnera. USA protekcionistickými politikami riskují příklon Evropanů k větší spolupráci s Čínou a podkopání vlastního potenciálu na zvýšení své produktivity, přičemž - jak ukázal již střet s Japonskem v 80. letech - i snížení deficitu obchodní bilance se může ukázat jako pouhá chiméra.

Podnik a podnikání

Rochelle Toplensky, Alex Barker

The route to a global champion

Cesta ke globálnímu šampiónovi

Financial Times, Vol. 2018, No. 39808 (15.6.2018), p. 7

Francouzský prezident E. Macron a německá kancléřka A. Merkelová jsou čelní podporovatelé plánované fúze mezi výrobcí vlaků a železniční infrastruktury, německou firmou Siemens a francouzským podnikem Alstom. Celý obchod však může ještě zakázat Evropská komise kvůli možnému ohrožení hospodářské soutěže v EU. Podle článku ilustruje celá záležitost evropské dilema, zda podporovat pluralitu výrobců na společném vnitřním trhu, nebo budovat vlastní průmyslové "šampióny" s kapacitou konkurovat na globální úrovni zejména čínským státním konglomerátům (v tomto případě největšímu světovému výrobcí železniční infrastruktury, koncernu CRRC).

Pojišťovnictví. Sociální péče

Jitka Langhamrová, Martina Šimková, Jaroslav Sixta

Makroekonomické dopady rozšiřování sociálních služeb pro stárnoucí populaci České republiky

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 2, s. 240-259

Demografické stárnutí populace s sebou nese kromě rostoucích výdajů na důchodové zabezpečení také rostoucí výdaje na zdravotní a sociální služby. Příspěvek se zabývá problematikou národohospodářských nákladů na uspokojení požadavků na umístění v sociálním zařízení, konkrétně v domovech pro seniory, na úrovni regionů (krajů) v ČR. Autoři odhadují dopady rozšiřování sociálních služeb na krajské ekonomiky, vyčíslují náklady na uspokojení poptávky všech žadatelů o pobytové sociální služby. Odhad je založen na modelu regionální input-output analýzy na základě údajů pro r. 2013, kde jsou požadované investice do sociálních zařízení externím faktorem. Autoři provádějí také mezinárodní srovnání se situací ve vybraných zemích světa a upozorňují na podfinancovanost této oblasti v ČR. - Poznámky.

Ján Záborský

Poistná daň sa stáva realitou, poisťovne aktivizujú ľudí

Trend, Sv. 28, (2018) č. 22, s. 42-43

Kritický pohled na předloženou konečnou verzi slovenského zákona o osmiprocentní pojistné dani ministrem financí Kažimírem. Autor článku rozebírá některé argumenty ministra na podporu zavedení této daně, která by se měla vztahovat na staré i nové neživotní pojistky, a porovnává řešení problematiky se situací v dalších státech V4. Podrobněji vyvrací argument ohledně nedostatečné tvorby rezerv ze strany slovenských pojišťoven. Tabulka obsahuje přehled sazeb pojistné daně v zemích EU.

Vladimír Přikryl, Jana Čechová

Pojistná smlouva a její základní znaky

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 10, s. 364-366

Článek představuje pojmové znaky pojistné smlouvy (aleatornost, synallagma, nahodilost) se zaměřením na pojistné smlouvy životního (investičního) pojištění; dále rozebírá pojistné nebezpečí a pojistné riziko, povinnost poskytnout pojistné plnění, pojistný zájem a formu pojistného. Zmiňuje také informační povinnost jako jednu z podmínek kvalifikovaného rozhodnutí zájemce o pojištění pojistnou smlouvu uzavřít. Charakterizuje základní znaky, které určují, zda se jedná o platnou pojistnou smlouvu. - Poznámky.

Astrid Dörner

Versicherer entdecken die Blockchain : Gemeinschaftsprojekt

Pojišťovny objevují blockchain : společný projekt

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 110 (12.6.2018), S. 30

Mezinárodní konsorcium pojišťoven a zajišťoven B3i (Blockchain Insurance Industry Initiative) se dohodlo na vývoji softwarových databází smluvních podmínek Smart Contracts, jež budou fungovat na bázi decentralizovaných účetních knih (DLT) neboli blockchainové technologie. Konsorcium, kam patří 13 subjektů včetně Munich Re, Allianz, Tokio Marine Holdings či Liberty Mutual, si od vytvoření společných a nezměnitelných databank slibuje ušetřit až 30 procent na administrativních nákladech. Podle společnosti Boston Consulting Group by se mohlo v celém sektoru pojišťovnictví jednat o úsporu až 200 miliard dolarů. První blockchainové systémy by se podle B3i mohly na trhu objevit na začátku r. 2019.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistný obzor : časopis českého pojišťovnictví

Sv. 95, (2018) č. 2

PEPP: jaké změny přinese nový panevropský penzijní produkt? (s. 10-11); Šablona pro ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů - dle GDPR (s. 12-13); Přípravy V. AML směrnice (s. 14-16); Pojištění kybernetických rizik - rozbor, komparace a zhodnocení obsahu v ČR (s. 18-20); Výstupy

z pracovní skupiny IFRS 17 - příprava na implementaci (s. 21-24); Vývoj povinného ručení (s. 32-33); Rekordní globální účet pojišťoven za katastrofy roku 2017 (s. 34-35); Celkové pojistné se v roce 2016 v Evropě snížilo - evropské pojišťovnictví v číslech (s. 36-38).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jana Komendová

Dlouhodobé ošetřovné a právní důsledky jeho poskytování

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 5, s. 64-69

Novelou č. 310/2017 Sb. zákona o nemocenském pojištění došlo k rozšíření okruhu sociálních událostí, při jejichž existenci je nutné fyzickou osobu zajistit ze systému sociálního zabezpečení, o potřebu dlouhodobého ošetřování jiné fyzické osoby. Zavedení nové dávky sociálního zabezpečení s sebou přináší také několik významných změn zákoníku práce. Článek blíže seznamuje s podmínkami vzniku nároku na dlouhodobé ošetřovné a s důsledky, které poskytování této dávky přináší do pracovněprávních vztahů. - Poznámky.

Frank Specht

Mehr Jobs für Neuankömmlinge : Arbeitsmarkt

Více pracovních míst pro nově příchozí : trh práce

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 101 (29.5.2018), S. 10

Podle údajů německých úřadů práce má zaměstnání kolem 216 tisíc žadatelů o azyl z osmi nejčastějších zemí jejich původu, což je o 60 procent více než před rokem. Počet někdejších uprchlíků v evidenci nezaměstnaných stagnuje na 180 tisících osob, přičemž ale za r. 2017 se zdvojnásobil počet absolventů výučních kurzů z jejich řad na téměř 28 tisíc. Nejvýznamnějšími sektory pro integraci nově příchozích na pracovní trh jsou pohostinství a sezónní práce. Zaměstnavatelé ale upozorňují na stále nedostatečnou míru právní jistoty a veřejné podpory pro přijímání žadatelů o azyl mezi učně. -- Ke skandálu ve Spolkovém úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF) týkajícímu se neoprávněně udílených rozhodnutí o poskytnutí azylu viz komentář na s. 12. -- K tématu také článek "Situations vacantes: employing refugees in Germany and Sweden" v The Economist (č. 9096/2018, s. 65).

Power is money

Síla jsou peníze

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9094, p. 70

Mzdy zaměstnanců v rozvinutých zemích stagnují. Příčinou je podle autora nedostatečná vyjednávací síla zaměstnanců. Řešením by mohlo být buď posílení konkurence mezi podniky zpřísněním opatření na ochranu hospodářské soutěže, nebo zlepšení vyjednávací pozice zaměstnanců např. prostřednictvím odborů nebo univerzálního nepodmíněného příjmu.

The luxury of unemployment : joblessness in Asia

Nezaměstnanost jako luxus : nezaměstnanost v Asii

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9095, p. 67

V mnoha asijských zemích vykazují oficiální statistiky velmi nízkou nezaměstnanost. Ačkoli mohou být čísla na první pohled považována za výsledek manipulací (např. u Číny), ve skutečnosti často odpovídají realitě: lidé berou jakoukoli práci (a to i neefektivní a velmi špatně placenou) vzhledem k neexistující nebo nedostatečné podpoře v nezaměstnanosti. Jako nezaměstnaní tak bývají vykazováni spíše vzdělanější a majetnější lidé, kteří si mohou dovolit čekat na práci, jež jim vyhovuje. V uplynulých letech byly provedeny úpravy výpočtu nezaměstnanosti, aby lépe odrážela reálný stav. Nízká míra nezaměstnanosti se však objevuje i ve vyspělém světě a jak ukazuje příklad Asie, rozhodně není vždy žádoucí - ukazatel sice dokládá, že má většina lidí práci, nevypovídá ale nic o její kvalitě. - Poznámka. -- K neformální zaměstnanosti v jižní Asii viz článek "The persistence of informal employment in the South Asian economies" v čas. Trésor economis (č. 217/2018).

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda**Sv. 66, (2018) č. 6**

Pracovní režim. Jaký vlastně: jedno, dvou, třísměnný či nepřetržitý? - I. část (s. 6-9); Poměrná část měsíční mzdy a platu pro jejich zúčtování (s. 10-14); Ochrana majetkových zájmů zaměstnavatele, ochrana osobních práv zaměstnance a inspekce práce (s. 15-19); Zdravotní pojištění - kdy se neplatí pojistné z důvodu neplaceného volna (s. 24-27); Dlouhodobé pozbytí zdravotní způsobilosti a právo na odstupné - judikát (s. 38- 42); Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání při uplatňování zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů (s. 43-49).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 13, (2018) č. 7-8**

Ochrana osobních údajů v personální práci - GDPR (s. 3-7); Vnitropodniková směrnice - k provedení nařízení GDPR (s. 8-12); Posudek o činnosti - hodnocení pracovních výsledků (s. 17-20); Práce z domova - homeoffice (2.) (s. 21-23); Uzavíráme nové kolektivní smlouvy (s. 42-45); Smlouva o kratší pracovní době (s. 46-49); Mzda vyplácená za více měsíců a od více zaměstnavatelů - daň z příjmů (s. 50-51); Výdaje na vzdělávání zaměstnanců (s. 54-56); Sleva na dani při zaměstnávání osob se zdravotním postižením (s. 57-59); Ukončení studia na SŠ nebo VŠ - zdravotní pojištění (s. 62-65); Pracovní cesta z pohledu BOZP (s. 80-83); Obrat pro účely DPH - neziskoví poplatníci (s. 98-100); Veřejná práce pro obec (s. 101-103); Technické zhodnocení u vybraných účetních jednotek (s. 104-106).

Právo

Marek Tomaszewski

Corruption - a dark side of entrepreneurship. Corruption and innovations [elektronický zdroj]**Korupce - temná strana podnikání. Korupce a inovace**

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 3, p. 251-269

Korupce může být navzdory svým známým negativním dopadům přirovnána k běžné transakci na trhu, kde se osoba páčající korupci (nakupující) setkává s podplacenou osobou (prodejcem). Výše úplatku je cenou za transakci, předmět transakce představuje řešení problému osoby páčající korupci. V takovém případě může být korupce známkou podnikání a inovací (osoba páčající korupci nejedná podle běžného postupu, ale hledá nové řešení problému). Na druhé straně však korupce narušuje činnost veřejných institucí, což může vést ke zbrzdění investic a inovací. Korupce dále může omezit příliv nových technologií a tím oslabit hospodářský růst. Autor v článku zkoumá oba protichůdné přístupy, tj. pozitivní a negativní důsledky korupce, s ohledem na dopady tohoto jevu na inovační aktivity různého charakteru. Za velmi závažné autor považuje dopady korupce na výzkum a vývoj, pozitivní účinky byly naopak zjištěny mj. u zavádění nových produktů. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.647>

Martina Daduová

Dědění podílu v obchodních společnostech a družstvu

Obchodní právo, Sv. 27, (2018) č. 5, s. 182-194

Přechod podílu, který je podle občanského zákoníku věcí movitou a nehmotnou, je u obchodních korporací v zásadě umožněn, nevylučuje-li (případně neomezuje-li) její společenská smlouva nebo stanovy. Článek se zabývá tím, na koho může podíl přejít v rámci pozůstalostního řízení po zemřelém společníku či členu a dále podmínkami přechodu u osobních a kapitálových společností a také družstev. Autorka poukazuje na některé situace, které mohou být problematické a které v rámci právní úpravy přechodu podílu nejsou zákonem výslovně upraveny. - Poznámky.

Robert Neruda, Kateřina Staňková, Michala Hengalová

Dopady reformy správního trestání na protiprávní jednání v oblasti hospodářské soutěže

Antitrust, Sv. 2018, č. 1, s. 4-10

Příspěvek charakterizuje dopady nové úpravy správního trestání na oblast hospodářské soutěže v ČR a představuje nejdůležitější aspekty této reformy, která vstoupila v platnost 1.7.2017. Autoři popisují dopady na konkrétní instituty soutěžního práva, upozorňují na rozdíly mezi úpravou obecnou a speciální a věnují se nejasnostem, které nová právní úprava správního trestání do oblasti soutěžního práva přináší. Upozorňují na zásady správního trestání aplikovatelné na úseku práva hospodářské soutěže, pojetí odpovědnosti za spáchání přestupku v soutěžním právu a na speciální úpravu promlčecí doby. Rozebírají také otázky správních trestů, aspektů vedení správního řízení a uvádějí, že zákon o odpovědnosti za přestupky zakotvuje zásadu použití příznivější úpravy pro pachatele. Dovožují, že reforma nepřinesla do oblasti soutěžního práva zásadní převrat a že se jedná do značné míry pouze o kodifikaci judikatury NSS. - Poznámky.

Tony Barber

Doubts over judicial fairness will hold Greece back

Pochyby o férovosti justice budou Řecku podrážet nohy

Financial Times, Vol. 2018, No. 39800 (6.6.2018), p. 9

Řecko se po osmi letech účasti v záchranných programech EU a MMF hodlá vrátit na kapitálové trhy. Éra domácích reforem by tím ale podle autora komentáře rozhodně neměla skončit, přičemž potřeba dalších změn se netýká jen veřejných financí, bankovníctví a hospodářské politiky, ale také soudnictví. O tom, že zde má země co dohánět, svědčí několik prominentních a podivných soudních kauz. Jedna se týká bývalého předsedy řeckého statistického úřadu A. Georgia, jenž byl obžalován z "falšování dat za účelem ospravedlnění mezinárodních záchranných programů", či případ údajné korupce deseti řeckých politiků včetně evropského komisaře D. Avramopulose a guvernéra národní banky J. Sturnarase švýcarskou farmaceutickou firmou Novartis, kde se důkazní materiály proti obžalovaným zakládají na anonymních svědectvích. Autor článku varuje, že pochybnosti o stavu právního státu mohou odrazovat zahraniční investory a zbytečně zakrývat již dosažené úspěchy Řeků v oblastech rozpočtové konsolidace a hospodářské konkurenceschopnosti. -- K privatizačním plánům řecké vlády před návratem Řecka na kapitálové trhy viz článek na s. 4.

Gideon Rachman

Graft thrives in a globalised world

V globalizovaném světě se daří podfukům

Financial Times, Vol. 2018, No. 39811 (19.6.2018), p. 9

Když v r. 2001 banka Goldman Sachs přišla s označením největších rozvíjejících se trhů jako zemí BRIC(S), vznikly pochybnosti, co vlastně mají Brazílie, Rusko, Indie, Čína a později JAR společného. Nyní je to podle autora komentáře již jasnější - je to vysoká míra korupce a podvodů. K určitému optimismu sice mohou vést události v Brazílii a JAR, ale i mimo BRICS, zejména v Malajsii či Španělsku, kde došlo k prvním soudním procesům a odsouzením i vysoce postavených osob za korupci. Je však otázka, zda rostoucí význam a globální propojení Číny, Indie či Ruska, kde se boji s korupcí tolik nedaří či tam nejsou autonomní a o transparentnost se snažící instituce, nebude představovat riziko rozšíření korupčních praktik ve světové ekonomice.

Ivan Šimovček

K niektorým zásadám trestného stíhania právnických osôb v Slovenskej republike

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 26, (2018) č. 1, s. 61-70

Autor se věnuje problematice zásad trestního stíhání právnických osob na Slovensku. Vychází z ustanovení zákona č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a zaměřuje se na zásady zahájení trestního stíhání právnických osob, které mohou působit výkladové a aplikační problémy, a na dokazování trestné činnosti. Zdůrazňuje, že zahájení trestního stíhání brání tomu, aby vůči dané právnické osobě ve stejné věci probíhalo řízení o správním deliktu. Autor seznamuje s postupnými procesními kroky, rozebírá uplatnění zásady ne bis in idem (vyjadřuje zákaz někoho stíhat a potrestat dvakrát v téže věci) a upozorňuje na výkladové nejasnosti uplatňování této zásady v evropské judikatuře. - Poznámky.

Alžběta Vejvodová

Komu pomůže hromadná žaloba? Spotřebitel to být nemusí

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 5, s. 32-34

Autorka nejprve shrnuje postoj veřejnosti i odborníků a možné přínosy plánu ministerstva spravedlnosti ČR na zavedení nového institutu kolektivní obrany - hromadných žalob - do českého právního řádu. Představuje i kritické ohlasy na věcný záměr zákona o hromadných žalobách (zejména zvolenou variantu opt-out mechanismu a umělé stanovení částky vymáhaného odškodného). Dále informuje o přípravě jednotných pravidel kolektivní obrany práv spotřebitelů pro celou EU, na kterých pracuje Evropská komise, a zaměřuje se na významné odlišnosti těchto dvou plánů. Zdůrazňuje důležitost koordinace připravovaného zákona o hromadných žalobách s evropskou směrnicí i provázanost se související novelizací občanského soudního řádu.

František Púry, Jiří Říha

Nejvyšší soud České republiky : K akcesoritě účastenství, k nezdařenému a bezvýslednému návodu k trestnému činu a k trestnosti vývojových stadií trestných činů zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění. K nabídce vytvoření fiktivních faktur namísto úhrady dluhu

Trestněprávní revue, Sv. 17, (2018) č. 5, s. 124-127

K rozhodnutí, které se týká zejména návodu k trestnému činu jako jedné z forem účastenství a s tím související akcesority tohoto účastenství, komentovaná judikatura týkající se krácení daní a zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění (sp. zn. 5 Tdo 1029/2017). Dlužník nabídl věřiteli vystavení faktur za nedodané fiktivní zboží, na jejichž podkladě by byl od státu vylákán nadměrný odpočet DPH.

Jiří Kindl

Neplatnost dohod narušujících soutěž

Antitrust, Sv. 2018, č. 1, s. 16-20

Autor se věnuje právnímu institutu neplatnosti dohod narušujících hospodářskou soutěž dle zákona o ochraně hospodářské soutěže č. 143/2001 Sb. (§ 3 odst. 1) a dle evropské SFEU (č. 101). Popisuje náhledy na konstrukci takové neplatnosti a zabývá se jejími projevy a důsledky. Uvádí také důvody svého tvrzení, že zmíněná neplatnost dohod narušujících hospodářskou soutěž má charakter tzv. kolísavé či přechodné neplatnosti. Dovojuje, že neplatnost nevyžaduje vždy automatickou neplatnost celé dotčené dohody, ale vede jen k částečné neplatnosti, pokud jsou dotčená protisoutěžní ustanovení oddělitelná od zbývajících částí smlouvy. - Poznámky.

Zdeněk Strnad

Oddlužovací novele fandím, ale...

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 5, s. 42-44

Autor zprostředkuje svůj názor na projednávanou "oddlužovací novelu" insolvenčního zákona (sněmovní tisk č. 71) a hodnotí její přínos k zefektivnění oddlužení a k provedení změn v návaznosti na dosavadní zkušenosti a potřeby insolvenční praxe. Představuje jednotlivá navrhovaná opatření (možnost přerušit nebo prodloužit z důležitých důvodů oddlužení a možnost stanovit jinou výši splátky; stanovení pořadí uspokojování pohledávek; možnost popření pohledávky zajištěného věřitele; opatření proti taktizování nepoctivých dlužníků a zneužívání oddlužení; čestné prohlášení dlužníka) i politicky motivované zakotvení principu konstrukce (s)plnění oddlužení včetně tzv. "nulové" varianty oddlužení. Zdůrazňuje také nutnost odpovídajícího posílení insolvenční justice a uvádí, že nové podmínky oddlužení budou pro dlužníky v mnoha směrech méně příznivé než dosud. Přimlouvá se též za znovuotevření debaty nad výší odměny za sepsání a podání návrhu na povolení oddlužení.

Jan Dědič, Radim Kříž

Problémy spojené s řízením o určení obsahu zvláštního práva k akciím a se souvisejícím právem akcionářů na odkoupení akcií

Obchodní právo, Sv. 27, (2018) č. 3, s. 86-106

Článek analyzuje právní úpravu druhů akcií ve vazbě na nový procesní institut obsažený v § 277 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Soud má právo na základě návrhu akcionáře nebo společnosti v případě pochybností o obsahu práva spojeného s akciemi určit jeho obsah nebo určit, že sporné právo s nimi spojeno není. Následuje analýza právní úpravy práva akcionářů na odkoupení akcií obsažené v § 277 odst. 2 zákona o obchodních korporacích pro případ, že rozhodne soud o obsahu sporného práva tak, že toto právo neexistuje. - Poznámky.

Rita Simon

Spotřebitelské modely v evropském a českém právu s ohledem na smluvněprávní spory

Právník, Sv. 156, (2018) č. 5, s. 385-406

Středem zájmu a předmětem ochrany spotřebitelské legislativy je spotřebitel a judikatura by měla být orientována na spotřebitelské modely, které představují normativně-typizované spotřebitele a přímo stanoví kritéria pro očekávané posouzení jejich horizontu. Autorka s ohledem na chybějící konkretizaci spotřebitelského modelu v ČR seznamuje s evropskými spotřebitelskými modely a zkoumá, které z nich odráží česká judikatura. Definuje koncept spotřebitelských modelů a představuje dva modely spotřebitele (průměrný, zranitelný), které rozlišuje evropské sekundární právo. Dále rozebírá spotřebitelské modely v judikatuře SDEU s odkazem na českou judikaturu v oblasti smluvního práva. Věnuje se také problémům vymezení modelu a pomůckám pro jeho naplňování. Uvádí, že oproti judikatuře SDEU nejsou v českém právu spotřebitelské modely téměř rozlišovány, a to ani dle právní oblasti. - Poznámky.

Miloslav Kabrhel

Započtení v insolvenčním řízení - porušení zásady pari passu?

Bulletin advokacie, Sv. 2018, č. 3, s. 40-45

Insolvenční řízení je druhem civilního procesu, jehož účelem je řešení úpadku dlužníka. Je řízením kolektivním a účastníky takového řízení bývají desítky až stovky věřitelů. Dle insolvenčního zákona přitom platí, že jednotliví věřitelé by měli být uspokojováni zásadně poměrným způsobem. Článek se zaměřuje na to, zda je s touto zásadou slučitelná situace, kdy jsou někteří věřitelé uspokojeni ve větším rozsahu, neboť jim byla dána možnost započítat vzájemné pohledávky. - Poznámky.

Změny v zákoně o svobodném přístupu k informacím

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 10, s. II (aktualita)

Informace o vládním návrhu novely zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Účelem navrhované právní úpravy je především odstranit obstrukce na straně povinných subjektů při vyřizování žádostí o informace a poskytnout přiměřenou možnost obrany povinným subjektům, které vyřizují zjevně neopodstatněné žádosti o informace. Návrh dále reaguje na aktuální judikaturu Ústavního soudu. Efektivnějšímu vymáhání a dodržování práva na informace má pomoci zavedení tzv. informačního příkazu. Návrh dále upravuje zálohu na úhradu nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací a zakotvuje možnost odmítnutí žádosti v případě zneužití práva na informace.

Statistika. Demografie. Sociologie

Martin Greive, Gregor Waschinski

Auf den Spuren Athens : Demografie

Ve šlápěcích Athén : demografie

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 103 (1.6.2018), S. 10

Podle studie německého ekonoma M. Werdinga pro Bertelsmann Stiftung budou německé veřejné finance vlivem demografických změn v příštích desetiletích pod enormním tlakem. Bez reforem by měly sociální odvody do r. 2040 vzrůst ze současných 40 na téměř 50 procent nákladů na jedno pracovní místo, zároveň by ale roční deficit státního rozpočtu mohl činit až 6 procent vůči HDP a do r. 2060 by Německo bylo s celkovým veřejným dluhem kolem 208 procent k HDP zadluženější než současné Řecko. K těmto výsledkům Werding dospěl na základě předpokladu růstu HDP nad 1 procentem, čisté roční imigrace 150 tisíců osob a porodnosti 1,4 dítěte na jednu ženu, přičemž i při splnění těchto demografických premis by se měl do r. 2035 vyrovnat poměr mezi důchodci a lidmi v produktivním věku. Pro zmírnění dopadů tohoto vývoje Werdingova studie nenavrhuje pouze konec změkčování penzijních reforem z předcházející dekády, vyšší důchodový věk a podporu

soukromého penzijního pojištění, ale také zvýšení zaměstnanosti žen a seniorů, včetně podpory migrace a porodnosti. -- K výzvam pro v rámci německé tripartity ustanovenou důchodovou komisi viz článek a rozhovor v HB č. 106/2018 (6.6.2018), s. 1, 6-7.

Petr Musil

Jak na investice? Národní účty to řeší standardem ESA2010

Statistika & my, Sv. 8, (2018) č. 5, s. 32-33

Příspěvek se zaměřuje na pojetí investic do nefinančních aktiv v systému národních účtů (tvorba hrubého fixního kapitálu, THFK) a upozorňuje na rozšíření ve vymezení nefinančních aktiv dle nového standardu národních účtů ESA2010 účinného od r. 2014. Informuje také o podílu investic na HDP, o vývoji THFK dle jednotlivých typů aktiv a o struktuře investic v některých evropských zemích v r. 2014. -- Blíže k podílu investic na HDP v r. 2017 viz Statistika & my č.6/2018, s. 20.

Účetnictví

Rüdiger Loitz

Country-by-Country Reporting aus Sicht der Rechnungslegung und im Vergleich zur Segmentberichterstattung

Country-by-country reporting z pohledu účetnictví a v komparaci s tvorbou zpráv podle jednotlivých segmentů

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 21, S. 1225-1231

Srovnání mezinárodního účetního standardu IFRS 8 o koncernových závěrkách podle jednotlivých segmentů dané korporace se standardem akčního plánu OECD (BEPS) k dokumentaci převodních cen a tvorbě účetních zpráv podle zemí působnosti jednotlivých koncernových částí (tzv. country-by-country reporting, CbCR). Podle názoru autora článku by mělo dojít k integraci CbCR do tvorby účetních zpráv podle jednotlivých segmentů, zejména je-li v případě zpráv o CbCR uvažováno o jejich postupném zveřejňování. Paralelní existence obou druhů účetních zpráv není v článku považována za ekonomicky smysluplnou. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Lukáš Poutník

Základní odlišnosti ve vymezení dlouhodobých aktiv z pohledu české účetní legislativy a Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 2, s. 5-23

Ve světě i v České republice probíhá trend konvergence výkaznictví ve veřejném sektoru. Účetnictví veřejného sektoru upravují mezinárodní standardy IPSAS, jež vycházejí ze standardů IAS/IFRS a které jsou přímo spjaty s procesem konvergence. V ČR dochází postupně k reformě účetního výkaznictví veřejného sektoru. Autor v článku srovnává celkem 34 metodických prvků české účetní legislativy upravující účetnictví veřejného sektoru a IPSAS s cílem identifikovat shodné a odlišné prvky účetních koncepcí, postupů účtování a účetního zachycení dlouhodobých aktiv v účetní závěrce. Ačkoli se již česká legislativa přiblížila IPSAS, autor stále nachází v české účetní legislativě významné nedostatky. Mezi ně patří chybějící pravidla pro oddělení hmotných a nehmotných aktiv a zejména nekoncepčnost pravidel. Celkově byly identifikovány pouze 4 zcela shodné prvky v předpisech, 22 prvků s částečnou shodou a 8 zcela odlišných prvků. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.510>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 16, (2018) č. 6

Oceňování v účetnictví vybraných účetních jednotek (s. 11-14); Kárná odpovědnost státního zaměstnance (s. 15-17); Zpráva o činnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem za rok 2017 (s. 17).

Veřejná správa

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 24, (2018) č. 6

Síť matričních úřadů by měla projít "optimalizací". Obce protestují (s. 13-15); Výhody a rizika aplikace režimu přenesené daňové povinnosti (PDP) pro obce (s. 20); Pro příští programové období EU jsou pozice velkých měst a venkova už zřejmé. Najde se i společná pozice? (s. 25-28); Cíle oběhového hospodářství jsou pro nás velkou výzvou - rozhovor s J. Manhartem z MŽP (s. 29-31); Střípky z ICT - na počátku je nejen slovo (s. 43); GDPR: Mikroregion Šternbersko jej zavedl za přijatelnou cenu na obec a za výhodných podmínek (s. 45-46); Jak rozvíjet město a veřejný prostor? (s. 59).

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 23, (2018) č. 3

Hospodaření obcí v roce 2017 (s. 6-8); Rating obcí v roce 2017 (s. 8-9); Obce s rozšířenou působností jsou finančně zdravé a rozpočtově odpovědné (s. 14-15); Analýza matriční agendy (s. 17); Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+: aktuální stav zpracování dokumentu (s. 20-21); Zákon o střetu zájmů - několik poznámek k nejbližším oznámením (s. 30-31); Obchodní společnosti ve vlastnictví obcí a poskytování informací - podruhé - rozsudek NSS č.j. 7 As 311/2017-39 (s. 38); Místní poplatek za užívání veřejného prostranství - 1. část (s. 48-49); GDPR v praxi - práva subjektu údajů (s. 56-57).

Veřejná správa

Sv. 29, (2018) č. 12

Obce jsou v nejlepší kondici za posledních devět let (s. 2-3); O růst příjmů v obecních rozpočtech se zasloužily téměř výlučně daňové příjmy: rozhovor s Věrou Kameníčkovou (s. 4-7); Dluhy sjednoceny, Prameny doufají v pomoc státu. Ten ale vyčkává na podzimní volby (s. 8-12) a související články na s. 12-13; Konference Státní služba (s. 15-18); Zkouška odborné způsobilosti úředních osob oprávněných k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupcích (s. 19); Rok účinnosti nového přestupkového zákona - co nám reforma dala a vzala? (s. 20-23); Plaský klášter skrývá hodiny, které mají duši - duši Roberta Drozdy (s. 24-25); Pilotní provoz Portálu občana - egovernment (s. 26-27); Statutární zástupce domova klidného stáří (s. 28).

Veřejná správa

Sv. 29, (2018) č. 13

Rozhodli jsme se jít vlastní cestou: rozhovor s J. Vogelem, starostkou města Štítý (s. 2-7); Nové občanské průkazy s čipem jsou bezpečným klíčem do světa online služeb veřejné správy (s. 8-9); Stanislav Polčák: Sdružení místních samospráv už překonalo hranici 1700 členů (s. 10-13); Facebook ještě nevyužívá 10 % okresních měst, pozitivním příkladem je Znojmo (s. 14); Republika, naše vlast. Část 17. Divadlo Spejbla a Hurvínka (s. 15-18); Tajemník, jako vrchní úředník, by měl být poradce starosty: rozhovor s Milošem Karafiátem, starostou Lázní Bohdaneč (s. 20-23); Zavedení systému managementu v podmínkách úřadu a jeho certifikace (s. 24-25); Odpovědně zadáné zakázky pomůžou společnosti i životnímu prostředí (s. 26-27); Školní asistentka (s. 28).

Veřejné finance. Rozpočet

Lucia Mihokova, Radovan Drab, Andrea Kralík

Assessing the impact of tax evasion on long-term fiscal imbalance : a sensitivity analysis application [elektronický zdroj]

Určování vlivu daňových úniků na dlouhodobou fiskální nerovnováhu : aplikace analýzy citlivosti

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 3, p. 331-350

Podle empirických studií roste úroveň veřejného zadlužení v EU. Autoři se v souvislosti s touto skutečností zabývají vlivem daňových úniků na dlouhodobou fiskální nerovnováhu. Negativní dopady daňových úniků jsou obecně známy, část autorů ale poukazuje také na jejich pozitivní účinky. Daňové úniky mohou jako součást stínové ekonomiky podpořit konkurenceschopnost země, zvýšit zaměstnanost a posílit odolnost ekonomiky vůči šokům. Autoři zkoumají vliv změny míry daňových úniků na

veřejné zadlužení ve 28 členských zemích EU. Výsledky analýzy naznačují negativní vztah mezi daňovými úniky a zadlužením, kdy růst daňových úniků je spojen s poklesem veřejného dluhu v určité zemi. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.662>

Věra Kameníčková

Hospodaření obcí v roce 2017

Obec & finance, Sv. 23, (2018) č. 3, s. 6-8

Autorka analyzuje vývoj stavu obecních rozpočtů v r. 2017 v ČR (obce bez Prahy). Charakterizuje úroveň příjmů obcí (růst celkových příjmů, objem neinvestičních a investičních dotací, daňové příjmy) a následně dynamiku obecních výdajů. Porovnává přebytkové hospodaření s vývojem v předchozích letech. Poté představuje hospodaření podle velikostních kategorií obcí dle jednotlivých příjmových a výdajových skupin. Rozebírá dynamiku dluhu a objem úspor obcí dle velikostních kategorií a uvádí, že přestože se snížila dynamika růstu úspor i poklesu dluhu, mezera mezi dluhem a úsporami se rozšířila. -- Viz také informace o ratingu obcí na s. 8-9 a o rozpočtové odpovědnosti obcí s rozšířenou působností na s. 14-15. -- Blíže k hospodaření velkých obcí viz Moderní obec č. 7/2018, s. 19.

Benedict Mander

Investors back Argentina-IMF \$50bn deal

Investoři podporují dohodu mezi Argentinou a MMF na záchranném balíčku za 50 miliard dolarů

Financial Times, Vol. 2018, No. 39803 (9.6.2018), p. 2

Mezinárodní měnový fond se dohodl s Argentinou na tříletém záchranném programu a půjčce ve výši 50 miliard dolarů, druhé nejvyšší částce v historii záchranných programů MMF po balíčku pro Mexiko za 88 miliard dolarů. Důvodem tohoto kroku je pád argentinského pesa, jež od dubna 2018 ztratilo pětinu své hodnoty. Výměnou za poskytnutí půjčky má Argentina dosáhnout vyrovnaných veřejných rozpočtů do r. 2020 a posílit nezávislost své centrální banky, aby nedocházelo ke skrytému financování státních výdajů. Článek si všímá, že oproti intervenci MMF z přelomu milénia jsou nyní podmínky podstatně mírnější, což lze číst i jako podporu stávajícímu prezidentu M. Macrimu a jeho protržnému kurzu v hospodářské politice. -- K tématu viz také komentáře na s. 2, 8 a 20, krizovými symptomy rozvíjejících se trhů se ze širší perspektivy zabývá také další komentář na s. 20.

Karolína Sukupová

Relativní dluh se snížil

Statistika & my, Sv. 8, (2018) č. 5, s. 16

Krátce k aktualizaci statistických údajů o deficitu hospodaření států EU vůči hrubému domácímu produktu a dluhu jejich vládních institucí za r. 2017. Rozpočty zemí EU celkově skončily v deficitu ve výši 1,0 % HDP, nejvyšší míru deficitu vykazalo Španělsko (3,1 %), Portugalsko (3 %) a Rumunsko (2,9 %), zatímco ČR měla relativní přebytek 1,6 %. Dluh vůči HDP v EU činil 81,6 % a meziročně se snížil o 1,7 %, relativní výše dluhu klesla potřeby v řadě. Největším relativním dluhem stále trpí Řecko (178,6 % HDP), Itálie (131,8 %), Portugalsko (125,7 %) a Belgie (103,1 %). V ČR je podíl dluhu vůči HDP 34,6 %. Grafy ukazují dluh zemí EU28 vůči HDP za r. 2017.

Jiří Paroubek

Rozpočtová skladba, některé její problémy a její použití v účetnictví

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2018, č. 2, s. 3-13

Rozpočtová skladba představuje jednotné třídění příjmů a výdajů státního rozpočtu a rozpočtů územních upravené vyhláškou ministerstva financí. Autor v článku vysvětluje pojem rozpočtová skladba včetně souvisejících skutečností (různá hlediska třídění), popisuje legislativu týkající se rozpočtové skladby, poukazuje na některé problémy skladby a ukazuje její použití v účetnictví. Vzhledem ke zmíněným problémům (mj. existence dvou zákonných zmocnění k vydání jednoho předpisu) byla připravena novela rozpočtových pravidel, která by měla být schválena v r. 2019.

Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí ČR na r. 2019-2021

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 11, příl. Legislativa s. II

Informace o Rozpočtové strategii sektoru veřejných institucí ČR na r. 2019-2021, kterou vláda ČR schválila v dubnu 2018. Strategie odvozuje závazné střednědobé výdajové rámce státního rozpočtu a státních fondů pro dané období a byla schválena jako výchozí dokument pro přípravu návrhu státního

rozpočtu. Výdajové rámce lze aktualizovat pouze o novou makroekonomickou prognózu a na ni navazující prognózu příjmů státního rozpočtu a státních fondů, příjmů z rozpočtu EU a z finančních mechanismů. Výdajové rámce jsou nastaveny tak, aby zabezpečily dlouhodobě udržitelné hospodaření veřejných financí (dle zákona č. 23/2017 Sb.).

Pavla Chmelová

Vliv realizace strukturální pomoci Evropské unie na hospodářský cyklus a fiskální politiku České republiky

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 2, s. 157-177

Příspěvek definuje dopady kohezní politiky EU realizované prostřednictvím strukturálních a investičních výdajů v rámci příslušných programů a fondů EU v kontextu fiskální politiky ČR v letech 2004-2015. Autorka zkoumá vliv na fiskální politiku státu ve smyslu dopadu na hospodářský cyklus, ověřuje hypotézu procyklického charakteru strukturální pomoci EU a její negativní vliv na účelnost, efektivnost a hospodárnost výdajů spolufinancovaných z evropských zdrojů. Prostřednictvím regresní analýzy odhaduje vztah předmětných finančních toků a výkonnostních fází ekonomiky. Věnuje se také struktuře a efektivitě vládních výdajů na trhu veřejných zakázek a dalším aspektům kohezní politiky EU ve vztahu k fiskální politice ČR. - Poznámky.

Martin Murín

Vplyv verejného dlhu a jeho štruktúry na ekonomický rast vybraných vyspělých krajín

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 2, s. 178-200

Bližší k problematice dopadu struktury veřejného dluhu na hospodářský růst vybraných vyspělých států. Po úvodním teoretickém pohledu na vztah struktury dluhu a hospodářského růstu autor provádí empirickou analýzu vlivu změny struktury dluhu prostřednictvím panelové regrese růstového modelu s fixními efekty u 24 států OECD v období 2000-2015. Autorem použitý teoretický koncept vychází z novějších teorií růstu, které začleňují veřejný dluh do modelu růstu. Výsledky ukazují, že lineární dopad dluhu na růst je negativní. Ze strukturální dekompozice veřejného dluhu plyne, že nejméně vhodný vůči růstu je dluh v zahraniční měně, který má podobu půjčky nebo úvěru, poskytnutý domácími subjekty a dlouhodobého charakteru. - Poznámky.

Eliška Straková, Ondřej Sankot

Vztah salda veřejných financí a hospodářského cyklu na příkladu evropských zemí OECD

Scientia et Societas, Sv. 14, (2018) č. 1, s. 22-39

Autoři hodnotí roli stabilizační (proticyklické) fiskální politiky v případě výkyvů hospodářského cyklu a poukazují na problémy spojené s tímto přístupem. To činí prostřednictvím kompilace makroekonomických teoretických statí i pomocí vlastní případové studie, jež analyzuje vztah salda veřejných financí a mezery produktu u evropských členských států OECD mezi lety 2002 až 2016. Výsledky studie podle autorů potvrzují teoretický předpoklad o korelaci mezi zápornou mezerou produktu a vyšším schodkem veřejných financí, přičemž důležitými determinujícími faktory zde jsou kvalita institucí a efektivnost vlády. - Poznámky.

Deutsche Bundesbank

Zur aktuellen Entwicklung der öffentlichen Finanzen im Euroraum = Current fiscal developments in the euro area

K aktuálnímu vývoji veřejných financí v eurozóně

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 70, (2018) Nr. 5, S. 63-66

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 70, (2018) No. 5, p. 62-64

K vývoji rozpočtových sald a celkového veřejného zadlužení v zemích eurozóny za r. 2017 s výhledem na léta 2018 a 2019. V r. 2017 klesl celkový rozpočtový deficit států měnové unie meziročně o 0,6 procentního bodu na 0,9 procent HDP, zadlužení pak činilo 88,8 procent HDP (oproti 91,1 procentům v r. 2016). Do r. 2019 má pak celkový schodek i zadlužení ještě mírně klesnout. Zvláštní pozornost je v článku věnována hospodaření Řecka, které se má po konci stávajícího záchranného programu ESM dne 20.8.2018 vrátit zpět na kapitálové trhy. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- K vývoji německých veřejných financí viz článek na s. 62-76 (v anglické verzi na s. 61-74).

Zdravotnictví

Blanka Klímová, Petra Marešová

Economic methods used in health technology assessment

Ekonomické metody používané pro hodnocení zdravotnických technologií

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 1, p. 116-126

Příspěvek přináší přehled ekonomických metod používaných k ekonomické evaluaci, která je součástí projektu hodnocení zdravotnických technologií (health technology assessment, HTA) u zdravotnických přístrojů. Zkoumáním vybraných relevantních studií věnujících se ekonomické evaluaci z období 2000-2016 autorky identifikují a shrnují hlavní používané metody a zaměřují se na jejich přínosy i omezení. Jako nejčastěji používané metody uvádějí analýzu nákladů a užítu (cost-utility analysis, CUA), analýzu efektivnosti nákladů (cost-effectiveness analysis, CEA), analýzu minimalizace nákladů (cost-minimization analysis, CMA) a analýzu nákladů a dopadů (cost-consequence analysis, CCA).

Životní úroveň

Martin Wolf

The world's progress brings new challenges

Světový pokrok přináší nové výzvy

Financial Times, Vol. 2018, No. 39794 (30.5.2018), p. 9

Podle komentáře prodělalo lidstvo výrazný pokrok nejen co do výše příjmů, ale také co do délky života. To se týká i rozvojových zemí, kde i výrazně poklesla dětská úmrtnost a až na subsaharskou Afriku se snížil i průměrný počet dětí na jednu ženu. Současně je však autor článku skeptický k vyřešení výzev, které bohatnutí světa zvýraznilo: ochranu životního prostředí a zajištění míru v mezinárodních vztazích. Odpovědnost zde totiž leží v první řadě na zemích globálního Západu, jež by i ve svém vlastním zájmu daném relativní ztrátou svého významu vůči Číně a dalším zemím měly podporovat multilaterální pravidla a mechanismy mírové kooperace. Zejména USA se však nyní chovají přesně opačně.

Ostatní

James Shotter

Czech Republic faces crucial coalition votes

Česká republika před klíčovým hlasováním o vládní koalici

Financial Times, Vol. 2018, No. 39806 (13.6.2018), p. 4

Po osmi měsících od voleb se v České republice formuje vláda s šancí na získání důvěry dolní komory Parlamentu. Článek se zabývá okolnostmi dlouhého hledání dohody na vládní spolupráci a pozicemi hlavních tváří vznikající vlády, předsedy hnutí ANO Andreje Babiše a předsedy ČSSD Jana Hamáčka, k zahraničněpolitickým tématům (kvóty na přerozdělování žadatelů o azyl v rámci EU, budoucí přistoupení ČR k eurozóně, členství ČR v EU a NATO).

Missing the bus : public transport

Ujíždí jí vlak : veřejná doprava

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9097, p. 51-52

Lidé ztrácí v USA i v dalších rozvinutých zemích a velkých městech zájem o veřejnou dopravu. Na vině je kromě nižších cen ropy i práce na dálku (využívání sdílených kanceláří v blízkosti domova), rozmach služeb typu Uber i např. sdílených kol. -- S tématem souvisí i další články v čísle: "Electric invasion: urban mobility" o elektrických kolech na s. 53-55 a "Off the rails: urban transport" na s. 14.

Present at the destruction : Donald Trump and the world

Přítomni likvidaci : Donald Trump a svět

The Economist, Vol. 427, (2018) No. 9095, p. 20-23

Americký prezident D. Trump se v zahraniční politice uchýlil k několika kontroverzním krokům: odstoupil od mezinárodní jaderné dohody s Íránem, dohodl se na setkání se severokorejským vůdcem

Kim Čong-unem, uvalil na své spojence cla na dovoz oceli a připravil půdu pro obchodní válku s Čínou. Existují tři navzájem se nevylučující pohledy na počínání amerického prezidenta: zoufalství, "ano, ale" (naděje, že dopady nebudou tak negativní a dlouhodobé, jak se uvádí) a otevřenost překvapivému úspěchu. Autor v článku hodnotí zmíněná opatření z těchto tří pohledů a dále diskutuje o tom, zda lze srovnávat Trumpovo jednání s politikou R. Reagana, která byla často také kontroverzní a zpočátku velmi kritizovaná. -- Další článek k tématu viz s. 13. -- K obchodním válkám v souvislosti s americkou politikou viz články na s. 63-64.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 24

Stát brzdí nový byznys: sdílení není pro podnikavé, jen pro podnikatele - téma čísla o regulaci Airbnb a Uberu (s. 10-17); České penze mají zachránit podnikové fondy - podnikové penzijní fondy v ČR (s. 30-31); Vládcé světového rizikového kapitálu buduje technologické impérium - investor Masajoši Son (s. 32-33); Kamery se už nemusí hlásit státu. Veškerá odpovědnost se přesouvá na jejich provozovatele (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 25

Nápady, za které se platí dolary - téma čísla o unikátních podnikatelských nápadech (s. 10-17); V Praze chátrají stovky domů. Mohly by v nich vzniknout tisíce nových bytů (s. 32-33); Severní Korea: investiční ráj pro velmi odvážné (s. 34-35); Investice do firem prudce vzrostly, v předchozích letech to vždy věstilo krizi - pohled na globální i český trh fúzí a akvizic (s. 36-37).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 26-27

Premiérovi Andreji Babišovi se konečně povedlo ovládnout dozorčí radu ČEZ - komentář (s. 4); Minipivovary pod pantoflem úřadů - téma čísla o pivovarech v ČR (s. 10-37); Nejsem užitečný idiot: rozhovor s ekonomkou Markétou Šichtarovou (s. 40-47); Nastupuje vláda střetu zájmů (s. 50-53); EET i pro řemeslníky od příštího léta, ale určitě s výjimkami (s. 54-55); Přijít o byt bude snazší. Stát chce zjednodušit obranu proti problémovým sousedům - připravovaná novela občanského zákoníku v souvislosti s bytovým právem (s. 66-68).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2018, č. 24

Kdo si hraje, nezchudne: Česko je s exportem v hodnotě dvanácti miliard korun největším vývozcem hraček v Evropě (s. 20-23); Hedvábná kocovina: čínský projekt tažení na Západ předpokládá razantní navýšení investic. Namísto nich však rostou obavy - projekt One belt one road (s. 26-27); Pět trendů, které mění obor energetiky (s. II-III komerční příl.); Nové pořádky: pětiletka první - esej P. Párala (s. 40-42).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2018, č. 25

Půjčte si raději od rodičů: centrální bankéři dál regulují hypotéky, trh to ještě více vychýlí (s. 17); Nevědí ani, kde si půjčili (s. 18-20) a související článek Konec lichvy? Ještě ne - zákon o spotřebitelském úvěru vymýtil řadu nepoctivých firem, které nabízely predátorské půjčky. Některé se ale už naučily ho obcházet - téma nebankovní půjčky (s. 21-23); Fondy pro horních sto tisíc: zájem o fondy kvalifikovaných investorů raketově roste, objem aktiv během dvou let stoupl dvojnásobně na 139 miliard (s. 26-27); Konec levné elektřiny: nárůst cen energií pro domácnosti může být tlumen snižováním vysokých marží hlavních dodavatelů (s. 28-29); Výhody rozhodčího řízení a jejich ohrožení (s. IV-VII komerční příl.); Tikající bomba: nejrychleji rostoucí města na světě bohužel míří k sociálním a environmentálním krizím, říká urbanista a profesor London School of Economics Richard Burdett (s. 36-39); Protekcionismus: nic nového pod sluncem - pohled M. Zámečníka na historii protekcionismu (s. 46-47).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 26-27**

Jak ukrást firmu: k ovládnutí společnosti stačí převzít iniciativu na valné hromadě a včas doběhnout na rejstříkový soud - téma čísla o nezákonném převzetí firem (s. 10-16) i související příspěvky na s. 17-19; Na návštěvě u jednorožce: jak se z londýnské firmy neznámého Rusa stala miliardová společnost, které se začínají bát tradiční banky - mobilní banka Revolut (s. 34-35); Kletba turistického úspěchu: rok 2017 byl pro globální cestovní ruch mimořádně úspěšný, letos to vypadá podobně. A bude ještě hůř (s. 50-52) i další příspěvky o cestování na s. 40-48 a 56-59; Co s prvním milionem? : rozhovor s Radkem Háblem, autorem Mapy exekucí, o zadluženosti Čechů (s. 68-73).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 112 (12.6.2018)**

Brusel chce po Česku miliardy: podle Evropské komise Česko špatně kontrolovalo agrární dotace - sankce ve výši 7,5 miliardy korun (s. 1); Češi jsou chudší, než ukazují statistiky. V datech Eurostatu chybí exekuce a insolvence - nepřesnosti statistiky příjmové chudoby (s. 3) a související komentář na s. 7; Od července bude možné na pokladnách obchodů vybírat jako z bankomatu - cash back v ČR (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 114 (14.6.2018)**

DPH na točené pivo se sníží na polovinu, drobní živnostníci vyřídí EET blokem - změny v EET a návrh na snížení sazby DPH (s. 3); ČT přijde o stovky milionů. Propouštět nebudeme, říká Dvořák - navrhované zrušení odpočtů DPH (s. 6); Obchodní rejstřík čeká úklid: firmy, které nezveřejní své účetní výkazy, mají být podle ministerstva spravedlnosti zrušeny. Poslanci s návrhem většinou souhlasí - připravovaná novela zákona o obchodních korporacích (s. 14) a související komentáře na s. 9; Americká cla na dovoz oceli se letos ještě neprojeví. Čeští oceláři čekají dobrý rok (s. 15); Neaktivní investiční fondy přijdou o daňové zvýhodnění (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 117 (19.6.2018)**

Nechceme ČEZ rozsekat na kousky, říká šéf firmy - transformace společnosti a výstavba nových jaderných reaktorů (s. 1) a rozhovor s Danielem Benešem, generálním ředitelem ČEZ, na s. 8-9 a komentář na s. 7; Ekonomika eurozóny se začíná ochlazovat (s. 15); Digitalizace je vděčný byznys pro pojišťovny (s. 18-19); Můj první elektromobil (s. 4-10 samostatné příl. Elektromobilita) a Větší rozvoj elektromobility závisí především na vládách (s. 12-15 samostatné příl. Elektromobilita).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 119 (21.6.2018)**

Obchodní válka mezi USA a EU vypukla naplno: EU zavádí cla na americké výrobky (s. 1) a související komentář na s. 9; Kvalita auditů "velké čtyřky" se zhoršuje. Je to nepřijatelné, tvrdí britský regulátor FRC (s. 5); Megaprůšvih u dotací: stát hasí obrovský malér s evropskými dotacemi - změna pravidel pro evropské dotace na ICT projekty, které se už realizují (s. 14-15); Tržby českého autopřemyslu stouply loni na 1,09 bilionu (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 120 (22.6.2018)**

Češi v bytové pasti - téma čísla: Proč bydlíme draze? - rostoucí ceny bydlení a inspirace z jiných evropských měst (s. 4-7); Nejde jen o Česko, celá Evropa se bojí realitní bubliny (s. 7); Bydlení v nájmu Češi považují za dočasné řešení. Vysoké ceny bytů je nutí dělat kompromisy (s. 8-9); Berlínský nájemní ráj se hroutí (s. 10-11); Jak zkrotit ceny bytů - pohled Martina Luxe mimo jiné na regulaci poskytování hypoték (12-13) a související komentář na s. 19.

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 121 (25.6.2018)**

Trump už udělal pro bezpečnost Evropy víc než Obama, tvrdí expert Ian Brzezinski (s. 6); Babiš dokázal ovládnout ČEZ: ministerstvo financí získalo většinu křesel v dozorčí radě polostátní energetické firmy. ČEZ vyplatí dividendu 33 Kč za akcii (s. 12) a související komentář na s. 8; Aktuální praxe finanční správy - komentář J. Procházkové o zpřísňování přístupu finančních úřadů (s. 13); Rozběh trhu Start naráží na opatrnost bank, přivést na něj klienty ještě váhají - nový burzovní trh v Praze (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 124 (28.6.2018)**

Restituenti budou dál dostávat pozemky - zrušení druhé restituční tečky (s. 4); Pryč z daňové pasti: stát mění pravidla podpory inovativních firem - daňové odpočty na výzkum a vývoj (s. 5); Půjčky pro mladé půjdou na dračku - státní půjčky na bydlení mladým do 36 let (s. 5); Akcie, které leží ladem: mezi lidmi jsou stále statisíce akcií z kuponové privatizace. Firmy na Pražské burze nemají komu vyplatit stamiliony korun (s. 14); ČNB zvýšila sazby. Banky už chystají zdražení hypoték - navýšení dvoutýdenní repo sazby na 1 % (s. 16) a komentář na s. 9.

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 128 (4.7.2018)**

Pololetní schodek kazí ministrům šance na miliardy - deficit státního rozpočtu ČR (s. 3) a související komentář na s. 9; Europoslanci znovu rozhodují o "dani z odkazů" - spory o směrnici o autorských právech (s. 5); Fúze a akvizice letos stouply na rekordních 2,5 bilionu USD - světový trh (s. 12); Zvýšení sazeb ČNB střadatelům zatím nepomáhá. Úroky na vkladech zamrzly blízko nuly (s. 13); Nová krize na obzoru, Česko je nejohroženější - rozhovor s P. Kysilkou (s. 18).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	55
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	55
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	55
Podnik a podnikání.....	56
Právo.....	56
Veřejná správa.....	57
Veřejné finance. Rozpočet	57
Ostatní	58

Daně

29100

Jan Široký

Daně v Evropské unii : daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru

Praha : Leges, 2018, 382 stran : informační boxy

Daňový vývoj v EU a základní legislativní předpisy týkající se daňové spolupráce a harmonizačních snah mezi členskými státy EU v oblasti přímých a nepřímých daní. Srovnání daňových systémů zemí EU a daňového zatížení jejich obyvatel včetně konstrukce jednotlivých typů daňových odvodů. Aktualizované vydání reaguje na modifikované návrhy Evropské komise např.: projekt společného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB), možné zavedení daně z finančních transakcí (FTT), akční plán boje proti daňovým únikům (BEPS), tzv. "Zelená kniha o budoucnosti DPH", akční plán v oblasti DPH a aktuální stav směrnic a administrativní spolupráce v oblasti akcí. Toto aktualizované vydání se rozšířilo o nové relevantní judikáty Soudního dvora EU. Data v přehledu daňových systémů jednotlivých členských zemí EU jsou aktualizována k 31.12.2017. - 7. aktualizované a přepracované vydání - ISBN: 978-80-7502-274-5 (brožováno)

28990VI

Václav Benda, kolektiv autorů

DPH u stavebních a montážních prací. Dotazy z praxe

Praha : Svaz účetních České republiky, 2018, 64 stran

Výklad pojmů a pravidel při uplatňování DPH u stavebních a montážních prací a dodání nemovitých věcí. Vysvětleny jsou např.: místo plnění a předmět daně, vznik povinnosti přiznat daň a den uskutečnění zdanitelného plnění, základ daně a jeho oprava, sazby daně, osvobození od daně při dodání nemovitých věcí, režim přenesení daňové povinnosti aj. V druhé části publikace jsou zveřejněna stanoviska k dotazům z praxe. V tomto čísle např. vymezení účetního období a povinný audit účetní závěrky, částečná úhrada faktury za dodané zboží v daňové evidenci, účtování SVJ a prodej software z pohledu DPH. - ISBN: 978-80-87367-88-9 (brožováno)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

E-9600

European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs

Quarterly report on the euro area. Volume 17, No 1 (2018)

Čtvrtletní zpráva o eurozóně. Svazek 17, číslo 1 (2018)

[Brussels] : European Commission, April 2018, 47 stran : tabulky, grafy, rámečky

Čtvrtletní zpráva o eurozóně z dubna 2018 zahrnuje tři kapitoly týkající se ekonomické odolnosti, jednotného trhu a Evropské měnové unie, determinantů kvality vývozu v eurozóně a globální nerovnováhy. - Poznámky.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29095

Maroš Prosman, Rastislav Vysocký

Colné právo : nový Colný kódex Únie

Bratislava : Wolters Kluwer, 2018, 439 stran

Problematika slovenského celního práva, jehož podstatnou část tvoří evropské celní právo. Publikace ve své úvodní části přibližuje clo a celní právo EU (Celní kodex EU) a prameny celního práva SR. Další výklad celní úpravy obsažené v této publikaci zahrnuje tyto části: všeobecná celní pravidla včetně celního řízení, zjednodušená celní pravidla, formality před a při výstupu zboží, pravidla vztahující se na zboží na území EU, celní režimy, celní dluh, sankce za nedodržení předpisů. - Prvé vydanie - ISBN: 978-80-8168-814-0 (brožováno)

Podnik a podnikání

29105

František Kuda, Václav Beran, Petr Dlask, Eva Wernerová

Management ekonomiky správy majetku

[Průhonice] : Professional Publishing, 2018, 280 stran : ilustrace

Knihla sumarizuje povinnosti vlastníků budov ve vztahu k stavební části a k zařízením techniky prostředí staveb, přináší standardní metody monitorování technického stavu budov, jejich systematické údržby a oprav. Poskytuje informace k plánování a posuzování stavu údržby objektu jak jeho majiteli, tak případnému zájemci o jeho koupi. Názvy kapitol: Ekonomika správy majetku; Výkon správy majetku; Povinnosti vlastníka budov; Facility management ve správě majetku; Dokumentace managementu ekonomiky správy majetku; Stavební objekt v průběhu životního cyklu; Moderní postupy datové správy majetku atd. Knihu doplňuje mnoho barevných tabulek a grafů. - První vydání - ISBN: 978-80-88260-03-5 (vázáno)

29104

Miloš Mařík a kolektiv

Metody oceňování podniku : proces ocenění - základní metody a postupy

Praha : Ekopress, 2018, 551 stran : ilustrace

Obecné základy pro oceňování podniku (obchodního závodu) s přihlédnutím ke strategické analýze při ocenění. Faktor času a rizika. Vymezení základních veličin pro ocenění, kterými jsou investovaný kapitál, volné peněžní toky, čisté výnosy, a to i z hlediska účetního. Postup při oceňování podniku. Přehled základních přístupů: ocenění na základě analýzy výnosů, metody založené na analýze trhu, ocenění na základě analýzy majetku, souhrnné ocenění samostatného podniku, oceňování synergií. V tomto aktualizovaném vydání jsou promítnuty legislativní změny, z nichž nejvýznamnější jsou vyvolané přijetím nového občanského zákoníku od roku 2014. - 4. upravené a rozšířené vydání - Přílohy obsahují zadání příkladu UNIPO a.s., statistické modely v rámci strategické analýzy, model rizika země pro odhad nákladů vlastního kapitálu. - ISBN: 978-80-87865-38-5 (vázáno)

Právo

29103

Eva Janečková

GDPR : praktická příručka implementace

Praha : Wolters Kluwer, 2018, xiii, 119 stran

Přehled důležitých pojmů. Základní zásady Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR) a jejich odraz v povinnostech. Povinnosti vyplývající z práv subjektu údajů. Nové povinnosti stanovené Nařízením GDPR. Analýza Nařízení GDPR, její vyhodnocení a implementace. Dozorčí úřad a sankce. Zpracování osobních údajů (souhlas, plnění smlouvy, zpracování osobních údajů za trvání pracovního poměru a po jeho ukončení). Právní stav publikace je k 1.3.2018. - Vydání první - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-7552-248-1 (brožováno)

29099

Jolana Maršíková a kolektiv

Insolvenční zákon : ve znění zákona č. 64/2017 Sb. s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a Rady 2015/848 a prováděcími předpisy

Praha : Leges, 2018, xxxi, 1208 stran

Znění zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) č. 182/2006 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Jednotlivá ustanovení zákona jsou opatřena poznámkami a judikaturou. Cílem publikace je seznámit s insolvenčními předpisy, upozornit na souvislosti a případné výkladové problémy a přiblížit judikaturu insolvenčních soudů. - 3. aktualizované vydání podle právní úpravy k 1.1.2018 - Znění souvisejících předpisů - vyhlášky a nařízení Rady (EU) 2015/848. - ISBN: 978-80-7502-257-8 (vázáno)

15392/82

Ústavní soud České republiky

Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 82, ročník 2016 - III. díl

V Praze : C.H. Beck, 2018, 834 stran +1 CD ROM

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a stanoviska Ústavního soudu. Každý nálezy je opatřen výstižným názvem a právní větou umožňující rychlou a věcnou orientaci. V tomto díle nálezy č. 123 až č. 183, usnesení č. 10 až 13 z roku 2016. - Vyd. 1. - CD ROM s věcným rejstříkem zahrnuje veškeré vydané svazky, tj. od č. 1 do č. 82. - ISBN: 978-80-7400-554-4 (vázáno)

29101

Vladimír Plecitý, Josef Salač, Jan Bajura a kolektiv

Úvod do studia občanského práva

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 405 stran

Stručný výklad nové soukromoprávní úpravy občanského práva (č. zák. 89/2012 Sb.). Po historickém úvodu následuje výklad v částech: Obecná část (soukromé právo, právní úprava osob, osobnost člověka, právnické osoby, korporace, fundace, ústav, věci a jejich rozdělení, právní skutečnost, právní jednání, právní události); Rodinné právo (prameny, manželství, určování rodičovství, rodičovská odpovědnost, vyživovací povinnost, osvojení, náhradní péče o dítě, registrované partnerství); Absolutní majetková práva (věcná práva, vlastnické právo, spoluvlastnictví, držba, věcná práva k cizím věcem, dědické právo); Relativní majetková práva (závazky, zajištění a utvrzení dluhu, pacht, licence, dílo, závazky z deliktů). - Vydání první - V příloze grafická vyjádření k výkladu. - ISBN: 978-80-7552-703-5 (brožováno)

Veřejná správa

29102

Petra Melotíková

Ochrana osobních údajů v rámci veřejné správy

Praha : Leges, 2018, 150 stran

Analýza aktuální právní úpravy v ČR i v evropském kontextu zpracovaná do těchto okruhů: právo na ochranu soukromí a vztah k veřejné správě, právo na ochranu osobních údajů a právo na informace, historický kontext právní úpravy ochrany osobních údajů, kolize práva na ochranu osobních údajů a práva na informace. Jednotlivé dílčí aspekty ochrany osobních údajů: zpracování osobních údajů, jejich zabezpečení, uchovávání, nahodilé shromažďování osobních údajů, prostředky právní ochrany. Otázky spojené s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR). Součástí výkladu jsou i praktické příklady řešení ze soudní i správní praxe. Právní úprava textu je účinná ke dni 1.4.2017. - Vydání první - Klíčová slova. - ISBN: 978-80-7502-275-2 (brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

29108 Pouze prezenčně

předkladatel Andrej Babiš, předseda vlády

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2017 : Materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb.

Praha : Ministerstvo financí ČR, [2018], 9 svazků

Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2017 obsahuje následující části: Část A. Návrh Usnesení Poslanecké sněmovny k návrhu státního závěrečného účtu. Část B: Ekonomický vývoj a veřejné rozpočty. Část C: Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu. Část D: Zpráva o stavu a vývoji státních finančních aktiv a státních záruk. Část E: Zpráva o řízení státního dluhu. Část F: Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu. Část G: Tabulková část k návrhu státního závěrečného účtu ČR. Část H: Výsledky rozpočtového hospodaření kapitol. Část I: Informace o postupu privatizace a o stavu a použití prostředků vedených na zvláštních účtech (dle zák. č. 178/2005 Sb.). - Materiál je předkládán podle § 30 odst. 5 a 6 zákona č. 218/2000 Sb. - (brožováno)

29107

Ministerstvo financí - Sekce Veřejné rozpočty

Státní rozpočet 2018 v kostce : kapesní příručka Ministerstva financí ČR

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2018, 118 stran : ilustrace, portrét

Publikace vydaná za účelem zvýšení informovanosti veřejnosti a transparentnosti rozpočtové politiky v souladu s mezinárodními trendy. Popisuje hlavní funkce státního rozpočtu, jeho charakteristiky, proces jeho přípravy a přináší konkrétní informace k rozpočtu na rok 2018. V předmluvě ministryně financí A. Schillerová shrnuje stav veřejných financí v ČR a uvádí priority MF v nastávajícím období. Následují dvě části, státní rozpočet v praxi a státní rozpočet v teorii. Státní rozpočet v praxi uvádí výhled na rok 2018, základní ukazatele, příjmy a výdaje státního rozpočtu, mezinárodní srovnání příjmové oblasti ČR se zeměmi OECD a EU, státní rozpočet a rozpočet EU - finanční mechanismy, finanční vztahy k rozpočtům krajů a obcí, makroekonomická východiska pro rok 2018 aj. Obsahem druhé, teoretické části, je přehledný výklad rozpočtového cyklu a jeho fází, rozpočtové skladby, statistiky atd. - Vydání první - Publikace byla připravena na základě dat dostupných k 1.3.2018. - ISBN: 978-80-7586-008-8 (brožováno)

Ostatní

29106

Urza

Anarchokapitalismus : stát je špatný sluha, ale zlý pán

[Praha] : Tereza Sladkovská, 2018, 242 stran

Eseje o myšlenkovém směru zvaném anarchokapitalismus, který se zaměřuje na úvahy o fungování svobodné bezstátní společnosti. Inspirací je učení rakouské ekonomické školy a libertarianismu. Autor se zabývá jednotlivými oblastmi, ve kterých stát působí, a pokouší se popsat, jak by mohly být státní zákony nahrazeny volnotržními principy. Úvodní část obsahuje teorii obecných principů anarchokapitalismu. Následující kapitoly popisují, jak by mohly volnotržně fungovat jednotlivé oblasti, které stát spravuje (školy, zdravotnictví, soudnictví, policie aj). Závěr publikace obsahuje odpovědi k námitkám proti takto fungující bezstátní společnosti (ekonomie, lidské jednání, právo atd.). - Vydání první - ISBN: 978-80-270-1648-8 (vázáno)

Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:
9:00 - 12:00
13:00 - 16:00
(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:
9:00 - 12:00
13:00 - 15:00

Čtvrtek:
9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:
9:00 - 12:00
13:00 - 16:00
(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:
257042588

e-mail:
knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:
<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:
<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>

management VAT monitor Finan-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovnictví The Economist Finansy Soudní rozhledy T
danová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic pap
WirtschaftsWoche Umsatzsteuer-Rundschau Kapital Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Obce
Právní rozhledy Wirschaft und Statistik Voprosy ekonomiki Geldpolitik & Wirtschaft Ekonom Financial Times Právník CEE Quarterly Pojistné rozpr
Auszüge aus Presseartikeln Národní pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhlady Handelsblatt Biater
The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Finanční, daňový a účetní bulletin Ot
Finanz-Rundschau Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of money